

ትምህርት ሃያ ሁለት

ራእይ 13

የመጀመሪያ ቀን፡-

ራእይ 13:1-10

1ኛ ጥያቄ፤ ሀ) መንግሥታት የእግዚአብሔርን ልጆች ለማሳደድ የሰይጣን መሣሪያ ሊሆኑ የሚችሉት እንዴት ነው? ለ) በእግዚአብሔር ልጆች ላይ ስደትና መከራ ለማምጣት፤ ሌሎች ሃይማኖቶች የሰይጣን መሣሪያ ሊሆኑ የሚችሉት እንዴት ነው?

በዮሐንስ ዘመን የነበሩ ክርስቲያኖች ታላቅ ፈተና እየተቀበሉ ወይም ሊቀበሉ ተቃርበው ነበር። የራእይ መጽሐፍ ዓቢይ ትምህርት ክርስቲያኖችን ለሚመጣው ስደት ማዘጋጀት ነው። ትናንት እንደተመለከትነው፤ ዮሐንስ ለክርስቲያኖች በምድር ላይ የሚካሄደው ስደት ሁሉ በሰይጣን፤ በዘንዶውና በእግዚአብሔር መካከል የሚካሄድ ሰውር መንፈሳዊ ጦርነት ውጤት መሆኑን ለማስተማር ይፈልጋል። አሁን ሰይጣን በክርስቲያኖች ላይ ስደትን ለማምጣት የሚጠቀምባቸውን ሁለት ዋና ምንጮችን እንመለከታለን። በመጀመሪያ፤ የክርስትና ፀሮች የሆኑ የፖለቲካ መንግሥታት አሉ፤ እነርሱም፤ የሰይጣን ወኪሎች ሆነው ወንጌሉን ይቃወማሉ። ሁለተኛ፤ ብዙውን ጊዜ ከመንግሥት ጋር እጅና ጓንት ሆነው የሚሠሩ ሐሰተኛ የሃይማኖት አስተማሪዎች አሉ። እነዚህም፤ የሐሰት ትምህርት ማስተማር ብቻ ሳይሆን፤ ስደትንም የሚያመጡ ናቸው።

እነዚህ የራእይ መጽሐፍ ምዕራፎች፤ ቅዱሱን ሥላሴ ካልተቀደሰው ርኩስ ሥላሴ ጋር ያነጻጽራሉ። ቅዱሱ ሥላሴ አብ፤ ወልድና መንፈስ ቅዱስ የሚጠቃለሉበት እንደሆነ ሁሉ፤ ርኩሱም ሥላሴ እነዚህን የሚመስሉ ሦስት ባሕርያትን በማዘጋጀት እውነተኛውን ሥላሴ ያስመስላል። በራእይ 12 የዚያን የርኩስ ሥላሴ ዋነኛ ገጽ-ባሕርይ ተመልክተናል፤ ይኸውም ሰይጣን ነው። አሁን በራእይ 13 ውስጥ ደግሞ ሰይጣን ከቅዱሳን ጋር በሚያደርገው ውጊያ ከፍተኛ እገዛ ስለሚያደርጉለት ሁለት ረዳቶቹ እንመለከታለን፡-

1. ሐሳዊ-መሢሕ፤ ይህ ዓለም-አቀፋዊ የፖለቲካ ሥልጣን የሚኖረው ሰው ሲሆን፤ ከሰይጣን ሥር ሆኖ የሚሠራና ሰዎችም ሰይጣንን እንዲያመልኩ የሚጠይቅ የእግዚአብሔር ተቃዋሚ ነው (13:1-10)። ይህ ሐሳዊ-መሢሕ እውነተኛው መሢሕ ነኝ ባይ ነው።
2. ሐሰተኛው ነቢይ - የዓለምን የፖለቲካ ሥልጣን በበርካታ የውሸት ተአምራትና ምልክቶች የሚደግፍ ዓለም-አቀፋዊ የሃይማኖት መሪ ነው (13:11-18)። ይህ ከምድር የወጣው አውሬ፤ በእውነተኛ ነቢያት የሚሠራውን መንፈስ ቅዱስን ለመምሰል ይጥራል።

በዮሐንስ ዘመን የዓለም አምባገነን መንግሥት ሮም ስትሆን፤ የዓለም ሃይማኖት የንጉሥ አምልኮ ነበር። በመጨረሻውም ዘመን፤ እንዲሁ የዓለም አምባገነን መንግሥትና የዓለም ሃይማኖት ይኖራል።

2ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 13:1-10 አንብብ። ሀ) የመጀመሪያው አውሬ ከየት ወጣ? ለ) ራእይ 17:15 እና ኢሳይያስ 57:20 ባሕር ምን እንደሚያመለክት ያስረዳሉ? ሐ) ይህንን አውሬ ግለጽ። መ) ለምን ያህል ጊዜ ሥልጣን ይኖረዋል? ሠ) ሥልጣኑንና ዙፋኑን ለእርሱ የሰጠው ማን ነው? ረ) ሥልጣን እንዲኖረው ያደረገው ማን ነው? ከዚህ ምን እንማራለን? ለ) እውነተኛ ክርስቲያኖች፣ ካላሆኑ ሰዎች የሚለዩት እንዴት ነው? (13:8) ሸ) የመጀመሪያው አውሬ ክርስቶስን የሚመስለው እንዴት ነው? (15:3)። የሚለየውስ? (13:5-8)። ቀ) ሰዎች በአውሬው የተደነቁት ለምን ነበር? (13:3)። በ) ሰዎች ማንን አመለኩ? ለምን?

1. ስድስተኛ ምልክት - ከባሕር የሚወጣው አውሬ (13:1-8)

ሰይጣን መንፈሳዊ ፍጥረት ስለሆነ አካል የለውም። ስለሆነም ብዙውን ጊዜ በክርስቲያኖች ላይ ስደትና ጥፋት ለማምጣት፣ ሥጋዊ አካል ያለውን ሰው መሣሪያ አድርጎ ይጠቀማል።

በዚህ ክስቲቱ ዘር ጋር በሚደረግ ውጊያ፣ ዘንዶው አንድ ግዙፍ ብርቱና አስፈሪ «አውሬ» ከባሕር ያስወጣል። [ማስታወሻ፡- አንዳንድ ጽሑፎች በ13:1 ላይ «እኔ ቆምሁ» ማለትም ዮሐንስ የሚል አሳብ አላቸው። ይሁን እንጂ ይህን አሳብ «እርሱ ቆመ» በማለት ዘንዶውን ማመልከት ይቻላል። በጥንት ዘመን፣ ሰዎች ባሕርኖችንና ውቂያኖሶችን ይፈሩ ነበር። በዚያ ምን አደጋ እንዳለ ካለማወቃቸውም፣ በባሕር ላይ የተጓዙ በርካታ ሰዎችም አይመለሱም ነበር። ያለማቋረጥ እንደሚያገኝ የውቂያኖስ ማዕበል ሁሉ ሕዝቦችም ከመንግሥት መውደቅና መነሣት የተነሣ፣ የማያቋርጡ ውጊያዎች ያጋጥሟቸው ነበር (ዳን. 7:2-3)]።

በብሉይ ኪዳን፣ ባሕር አንዳንድ ጊዜ የእግዚአብሔርን ጠላቶች ያመለክታል። ምናልባት ዮሐንስ በአዲስ ሰማይና ምድር ባሕር እንደማይኖር በግልጽ የሚናገረው ለዚህ ይሆናል (ራእይ 21:1-3)። በራእይ 17:15 የወንዝ ውኆች ሕዝቦችና መንግሥታት እንደሆኑ ተገልጿል። ስለሆነም፣ በራእይ 13:1፣ ዮሐንስ የመጨረሻው ዘመን መንግሥት ከሕዝቦች ፖለቲካዊ ትግል ሲወጣ የሚመለከት ይመስላል።

ዳንኤል ስለ መጨረሻዎቹ አሥር መንግሥታት ኮንፌዴሬሽን ስለሚናገርና በመጨረሻውም ላይ የተጠቀሰው የሮም መንግሥት ስለሆነ፣ አንዳንዶች ይህ የዓለምን የፖለቲካ ሥልጣን የሚይዘው የታደሰው የሮም መንግሥት እንደሆነ ይናገራሉ። በዚህ ረገድ፣ ባሕሩ በቀድሞዎቹ የሮም መንግሥት ሕዝቦች የተከበበው የሜድትራንያን ባሕር ይሆናል።

3ኛ ጥያቄ፤ የመጀመሪያውን አውሬ በዳንኤል 7 ከተጠቀሱት አራዊት ጋር ለማወዳደር፣ አንድ ሠንጠረዥ ሥራ። ከዳንኤል መጽሐፍና ከዚህም ጥናት ባገኘሽው ግንዛቤ መሠረት፣ ለእያንዳንዱ የአውሬው ክፍል ትርጉም ሰጥ። (እገዛ የሚያደርጉልህን አሳቦች ከዳንኤል የት.መ.ማ. መጽሐፍ ተመልከት።)

በራእይ 13:1-10 የተጠቀሰው አውሬ	ክሌሎች ጥቅሶች ጋር ሲነጻጸር	ትርጉሙ
ከባሕር ወጣ	ዳንኤል 7:3	የመንግሥታት ግጭት
10 ቀንዶች	ራእይ 12:3፤ ዳን. 7:7፤ 24	10 ነገሥታት
7 ራሶች	ራእይ 12:3	
ነብር መሳይ	ዳን. 7:6	
አንበሳ መሳይ	ዳን. 7:4	
ድብ መሳይ	ዳን. 7:5	
ቅዱሳንን ያሳድዳል	ዳን. 7:21	
የሰድብ ቃላት	ዳን. 7:25	
የሥልጣን ርዝመት	ዳን. 7:25	
በእግዚአብሔር ይሸነፋል- ከዚያም እግዚአብሔር መንግሥቱን ይመሠርታል	ዳን. 7:21-22፤ 26-27፤ ራእይ 19:11-20:6	

4ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በራእይ 13:1፤ ከባሕር የወጣው አውሬ ተብሏል። የሚከተሉትን ጥቅሶች አንብብና እያንዳንዱ ገለጻ እንዴት አውሬውን እንደሚመስል ተመልከት፡-

- ዳን. 7:4-8፤ 17 - 25 - ትንሹ ቀንድ
- ዳን. 9:26-27 - የሚመጣው አለቃ
- ዳን. 11:36-45 - እንደ ልቡ የሚሠራ ገዥ
- 2ኛ ተሰ. 2:3-4 - የዓመፅ ሰው፤ የጥፋት ሰው።

ለ) በ1ኛ ዮሐንስ 2:18፤ 22፤ 1ኛ ዮሐንስ 4:4፤ 2ኛ ዮሐንስ 7 ምን ተብሎ ተጠራ

ዮሐንስ በራእይ 11:7 በአጭሩ የጠቀሰውን ይህን አውሬ፤ በራእይ 13 ዘርዘር ባለ መልኩ ይገልጻል። ይህ አውሬ በምዕራፍ 12 ከተመለከተው ዘንድ ጋር እንዴት እንደሚመሳሰል ልብ በል። እንዲሁም፤ ይህ አውሬ በዳንኤል ምዕራፍ 7 ከሚገኘው ራእይ ጋር እንደሚመሳሰል እናያለን።

ሀ. ልክ እንደ ዘንድው አሥር ቀንዶች ነበሩት - ይህ የታላቅ ጥንካሬው ምልክት ነው። በተጨማሪም፤ አንዳንድ ምሁራን በአሥር መንግሥታት ላይ እንደሚነግሥ ያስባሉ፤ ምናልባትም እነዚህ አሥር መንግሥታት ከቀድሞው የሮም መንግሥት በኮንፌዴሬሽን የተዋቀሩ ይሆናሉ።

ለ. አሁንም ከዘንድው ሰይጣን ጋር የሚመሳሰሉ ሰባት ራሶችና አሥር አክሊሎች ነበሩት - ዮሐንስ ሰባቱ ራሶች ምንን እንደሚወክሉ ለመግለጽ አልሞከረም። እነዚህ ሰባት ራሶች በዓለም ላይ ሙሉ ሥልጣን እንደሚኖረው

ሲያመለክቱ ይችላሉ። ስለሆነም፤ በሐሳዊ-መሢሕ የሚገዛው የመጨረሻው የዓለም መንግሥት የታደሰው የሮም መንግሥት ብቻ ሳይሆን፤ ራእይ 13:3-7 እንደሚያሳየን ዓለሙን ሁሉ የሚያጠቃልል ይሆናል። አሥሩም አክሊሎች ፍጹም ሥልጣን እንደሚኖረው ያሳያሉ።

ሐ. ራሶቹ እያንዳንዳቸው የሰድብ ሰዎች አሉአቸው - ይህ በዳንኤል 7:8+ 11+ 20+ 25+ እንደሚገኘው ትንሹ ቀንድ ነው። የሮም ነገሥታት አማልክት ነን በማለትና ክርስቲያኖች የክርስቶስን ጌትነት እንዳያውጁ በመከልከል እግዚአብሔርን እንደሰደቡት ሁሉ፤ ይህም የመጨረሻው አውሬ ሰዎች እርሱንና በእርሱ በኩል ዘንዶውን እንዲያመልኩ ያደርጋል። ከእውነተኛው አምላክ ሌላ ማንንም ቢሆን አምላክ ነው ማለቱ ከሁሉም የከፋ ስድብ ነው።

መ. አውሬው ነብር መሳይ፤ የድብ ዓይነት እግሮች ያሉትና የአንበሳ ዓይነት አፍ ያለው ነበር። የዚህ ተምሳሌት ዳራ (ሥረ-መሠረት) የተገኘው ከዳንኤል 7:2-5 ይመስላል። ይሁንና፤ በዳንኤል 7 እያንዳንዱ አውሬ የተለየ መንግሥት ሲያመለክት፤ በዚህ ስፍራ ግን ከሌሎች አራዊት የተዋቀረ አንድ አውሬ ብቻ አለ። ምናልባት ይህ የመጨረሻው አውሬ በባሕርይ ከእርሱ በፊት ከነበሩ መንግሥታት ሁሉ ጋር እንደሚመሳሰልና፤ ዳሩ ግን ከሁላቸውም የላቀ እንደሚሆን ለማሳየት ይሆናል። አውሬው በዳንኤል 7:4-6 የተጠቀሱ አራዊት የያዙዋቸውን የጭካኔ ባሕርያት ሁሉ ይዞአል። የአንበሳ የሚመስለው አፋ ታላቅን ሥልጣንና እንደ ባቢሎን ተጠቂዎቹን ለመዋጥ ያለውን ምቾች ያመለክታል። የድብ ዓይነት እግሮች፤ እንደ ፋርስ ዓመዶችን ለመደምሰስ የሚችል እጅግ የበዛ ሠራዊት እንዳለው ያሳያል። የነብር ዓይነት አካላቱ ቅልጥፍናውን፤ ፈጣንነቱንና እንደ ግሪኮች በጥድፍ ለመንቀሳቀስና ለመምታት መቻሉን ይገልጻል።

ሠ. ዘንዶው ለአውሬው ኃይሉን፤ ዙፋኑንና ታላቅ ሥልጣኑን ሰጠው። ይህ የመጨረሻው ክፉ መሪ ሐሳዊ-መሢሕ በራሱ ኃይል ወይም በራሱ ሥልጣን አይገዛም። ዓለምን በሙሉ ለመግዛት የሚችለበት ኃይሉ፤ መንግሥቱና ችሎታው ከዘንዶው ሰይጣን የሚመጣ ነው። ምንም እንኳ ራእይ 13 በዘንዶው ላይ ባያተኩርም፤ መኖሩና ዓላማዎቹን ከዳር ለማድረስ በሁለቱ አውሬዎች አማካኝነት መሥራቱ ግልጽ ነው።

ረ. ከአውሬው ራሶች አንዱ ከፋኛ ቆስሎ ተፈወሰ። ወደ በኋላ እንደተገለጸለን፤ ይህ ቁስል የደረሰበት በሰይፍ አማካኝነት ቢሆን፤ ለአውሬው የላቀ አምልኮት አስገኝቷል (13:14)። የቆሰለው ከራሶቹ አንደኛው ብቻ መሆኑ፤ ቁስሉ ከፊልና ለክፉ የማይሰጥ መሆኑን ያሳያል። ወይም ደግሞ ምናልባት ራሱ ለተቀረው የአውሬው አካል ምልክት ሊሆንና አውሬው ሊሞት ቀርቦ እንደነበረ ሊገልጽ ይችላል። ይህን ቁስል ሰዎች በተለያየ መንገድ ይተረጉሙታል፡-

1. አውሬውን ለሞት አሳልፎ ያልሰጠ የእግዚአብሔር ፍርድ ምልክት ነው። የእግዚአብሔር ፍርድ አውሬውን ሊገድለው ይገባ ነበር፤ ይሁንና፤ አውሬው ከፍርዱ አምልጦ በሕይወት ሊኖር ቻለ።

2. ቁስሉ የክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ ውጤት ነው (ዘፍ. 3:15)። ምንም እንኳ ክርስቶስ በሞቱና በትንሣኤው ዘንዶችና አውሬውን ቢያሸንፍም፤ ዘንዶው በአውሬው አማካኝነት በምድር ላይ ጦርነት ማካሄዱን ይቀጥላል።

3. ቁስሉ ከፉው የሞተ ክመሰለ በኋላ፤ በሚያስደንቅ ሁኔታ ለማቆጥቆጥ መቻሉን ያሳያል። ምንም እንኳ ሰዎች በግል ልባቸውና በማኅበረሰቡ ውስጥ ከፋትን ለማሸነፍ እንደሚችሉ ቢያስቡም፤ ሁልጊዜም መልሶ ብቅ ከማለት ይመሰላል፤ በመጨረሻውም ዘመን፤ ሰዎችን ሁሉ ለመቆጣጠር የሚያስችል ታላቅ ኃይል ይገኛል።

4. ቁስሉ በይበልጥ የመጨረሻው የዓለም መሪ የሆነው ሐሳዊ-መሢሕ መገደሉን ወይም መገደል ይገባው እንደነበር የሚያረጋግጥ ምልክት በሰውነቱ ላይ እንደሚይዝ የሚያሳይ ይመስላል። ይሁንና፤ ለመኮረጅ እንደሚፈልገው ሐሳዊ ክርስቶስ፤ የሰው ልጅ እስከሚደነቅ ድረስ በሕይወት ይኖራል።

ሲ. ዓለሙ በሙሉ አውሬውን ይከተላል። በቁስሉ መጻን በተፈጠረው አድናቆትና አውሬው በያዘው ኃይል ምክንያት፤ በዓለም ዙርያ የሚገኙ ሰዎች ሁሉ ለአውሬው አገዛዝ ይገዛሉ።

ሸ. አውሬውን ያመልኩታል - በእርሱም በኩል ዘንዶችን። የሰይጣን ቀዳጫ ዓላማ ለእግዚአብሔር የሚገባውን አምልኮ ለራሱ ለማድረግ ነው። ይህንንም የሚያደርገው የሚመለከባቸውን ሌሎች ሃይማኖቶች በማቋቋም ነው። ስለሆነም፤ በመጨረሻው ዘመን ሰዎች ሐሳዊ-መሢሕን ሲያመልኩ በትክክል ሰይጣንን ያመልካሉ ማለት ነው።

ቀ. ለ42 ወራት ሥልጣን ይኖረዋል። ይህ በዓለም ሁሉ ላይ በሥልጣን የሚቆይበት የጊዜ ርዝመት ሊሆን፤ ከሁለቱ ምስክሮች የአገልግሎት ዘመን፤ ቅዱሳን በዘንዶው ከሚሰደዱበት፤ ወዘተ... ከፍለ-ጊዜ ጋር እኩል ነው። ይህም በምድር ላይ የከፋት አሠራር ወይም በዓለም ላይ የሐሳዊ-መሢሕ አገዛዝ በአጭር የጊዜ ገደብ የተወሰነ መሆኑን የሚያሳይ ተምሳሌታዊ ቁጥር ሊሆን ይችላል። በተጨማሪም፤ አውሬው ለመጨረሻዎቹ የታላቁ መከራ 3 1/2 ዓመታት ከፍለ-ጊዜያት፤ በዓለም ላይ የላቀ ሥልጣን እንደሚኖረው የሚያስገነዝብ ሊሆን ይችላል።

ይህ ከፍለ አራት ጊዜ አውሬው ሥልጣን «እንደተሰጠው» በአጽንኦት ይገልጻል። ለአውሬው ይህንን ሥልጣን ማን እንደሰጠው ግልጽ አይደለም። በመጀመሪያ፤ ሥልጣኑን የሰጠው ዘንዶው ሰይጣን ነበር። ይሁንና፤ ሰይጣንም እንኳ ቢሆን በእግዚአብሔር የተወሰነ መሆኑንና ያለ እግዚአብሔር ፈቃድ አውሬው ሊሠራ ወይም ሊገዛ እንደማይችል ክርስቲያኖች ይረዳሉ።

በ. እግዚአብሔርን፡ ማደርያውንና በሰማይ የሚኖሩትን ይሳደባል። እንደ ሰይጣን ይህም አውሬ ለእግዚአብሔር ብቻ የሚገባውን ክብርና አምልኮ በመውሰድ፡ በትዕቢት ይሞላል። አምላክ ነኝ በማለቱ፤ እግዚአብሔርን እየተሳደበ ነበር። እግዚአብሔር ብቻ ሊከበር ሲገባ፤ ማንኛውንም ነገር ራሳችንንም እንኳ ማክበሩ እግዚአብሔርን መሳደብ ነው። የእግዚአብሔር ማደርያው ሰማይ ስለሆነ፤ በሰማይ ያሉት መላእክትና ቅዱሳን ይመስላሉ። በመሠረቱ ይህ ክፍል፤ በመጨረሻው ዘመን አውሬውና እርሱን የሚከተሉ ሰዎች፤ በእግዚአብሔር፤ ለእግዚአብሔር በሚቀርብ አምልኮና እግዚአብሔርን ለመታዘዝ በሚሹ ሰዎች ላይ እንደሚሳለቁ ያስተምራል። የእግዚአብሔር ሰዎች ቅዱስ አድርገው በሚመለከቱዋቸው ነገሮች ላይ በመቀለድ፤ የእግዚአብሔርን ጉዳዮች አቅልለው ይመለከታሉ። ምናልባት ይህ በስደት ለሚሠቃዩ ክርስቲያኖች፤ አውሬውን ለመከተል፤ ክርስቶስን ለመካድ፤ ወይም መንግሥትን ወይም ሌላውን ሃይማኖት የበላይ አድርጎ ለመቀበል የሚደረግ ማንኛውም ዓይነት ጥረት ስድብ እንደሆነና በእግዚአብሔር እንደሚያስቀጣ የሚያስጠነቅቅ ሊሆን ይችላል።

ተ. ከቅዱሳን ጋር በመዋጋት ያሸንፋቸዋል። ዘንዶው ከሴቲቱ ትውልዶች ጋር እንደተዋጋ ሁሉ፤ አሁንም ደግሞ አውሬው ክርስቶስን ከሚከተሉ ሰዎች ሁሉ ጋር ሲዋጋ እንመለከታለን። አንዳንዶቹን ለመግደል ይችላል ስለነበር፤ ክርስቲያኖችን በሥጋ የማሸነፍ ብቃት ነበረው። እንደ እውነቱ ከሆነ ግን ሊያሸንፋቸው አይችልም - ሞት ለክርስቲያን ወደ ዘላለማዊ ሕይወት የሚሻገርበት ድልድይ ነውና! በመሆኑም፤ ድል-መንሣቱ ከንቱ ነው (ራእይ 15:2)።

ቸ. በሰዎች ሁሉ ላይ ሥልጣን አለው። የአውሬው ኃይልና ሥልጣን በጥቂት ሰዎች ወይም በአንድ አገር ላይ የተወሰነ አይደለም! ዳሩ ግን፤ በምድር ላይ በሚኖሩ ሰዎች ሁሉ ላይ ሥልጣን አለው። ይህም አጽናፍ-አቀፋዊ መንግሥት ነው።

ኀ. በበጉ የሕይወት መጽሐፍ ውስጥ የተጻፉ ሰዎች አውሬውን አያመልኩትም። አውሬው በምድር ላይ በሚገነባበት በዚያን ጊዜ፤ ሁለት ዓይነት ሰዎች ይኖራሉ። አውሬውን የሚያመልኩና ምልክቱን የተቀበሉ ሰዎች አሉ (13:16-18)። ሌሎቹ ቡድኖች ደግሞ አውሬውን አያመልኩትም። የሐንስ እነዚህን እንዴት እንደሚገልጻቸው ልብ በል፡-

1. ሰማቸው በበጉ የሕይወት መጽሐፍ ውስጥ ተጽፎአል። ይህ እግዚአብሔር የዘላለም ሕይወት የሚሰጣቸውን፤ የእግዚአብሔርን ልጆች ሰም የያዘ መጽሐፍ ነው።
2. የበጉ ንብረቶች ናቸው። ከኃጢአታቸው በመቤዝትና በማዳን፤ የራሱ ንብረቶች አድርጎአቸዋል። የበጉ ሞት «ከዓለም ፍጥረት ጀምሮ» እንደሆነ እንደተነገረን ልብ በል። አዳምና ሔዋን ከመፈጠራቸው በፊት፤ እግዚአብሔር ኃጢአት እንደምንሠራ አስቀድሞ ያውቅ ነበርና

አንድ ልጁን ለኃጢአታችን እንዲሞት ለመላክ ዐቅዶ ነበር (1ኛ ጴጥ. 1:19-20)

(ማሰታወሻ - «ከዓለም ፍጥረት አስቀድሞ» የሚለው ሐረግ በሕይወት መጽሐፍ ውስጥ የተጻፉትን ሰዎች የሚያመለክት ሊሆን ይችላል። እንዲህም ከሆነ፤ አዳምና ሔዋን ከመፈጠራቸው በፊት ሳይቀር እግዚአብሔር የሰው ልጅ ኃጢአት እንደሚሠራ ያውቅ እንደነበር ከዚህ እውነት እንረዳለን። በተጨማሪም፤ በእርሱ የሚያምኑት ሰዎች ሰዎች በሕይወት መጽሐፍ ውስጥ እንደሚጻፍም ያውቅ ነበር ማለት ነው። እንዲያውም፤ አንዳንድ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር የሚድኑትንና የማይድኑትን አስቀድሞ እንደመረጠ ያስተምራሉ። ይህም የቅድመ-ውሳኔ ዶክትሪን በመባል ይታወቃል።)

ስደት በሚመጣበት ጊዜ፤ ወደ ቀደመው ሕይወት ለመመለስ ማሰቡ ቀላል ነው። ወደ ጎሳ ተመልሶ የወላጆችን ወይም የዘመዶችን ሃይማኖት መከተል፤ ወይም እንዲያውም በመንግሥት አዋጅ ሃይማኖትን መተው። ይህ የራእይ መጽሐፍ ክፍል ክርስቲያኖችን ያስጠነቅቃል። ይህንን ካደረጉ፤ ሕይወታቸውን በአደገኛ ሁኔታ ላይ ይጥላሉ፤ ሰሞቻቸውም ከሕይወት መጽሐፍ ሊደመሰሱ ስለሚችሉ፤ የዘላለም ሕይወታቸውን ሊያጡ ይችላሉ። ለታማኞች ግን፤ በእግዚአብሔር ዘንድ የሚገኘው ስፍራቸው በአስተማማኝ ሁኔታ ይቆያላቸዋል።

(ማሰታወሻ - አንዳንድ ክርስቲያኖች እውነተኛ አማኝ ደኅንነቱን እንደማያጣና ሊያጣም እንደማይችል ያስተምራሉ። ስለሆነም፤ ይህ ክፍል፤ አንድ ሰው እውነተኛ ክርስቲያን ወይም እንዲያው የሰው ክርስቲያን መሆኑን ከምናውቅባቸው መንገዶች አንዱ እንደሆነና እውነተኛ ክርስቲያኖች እስከመጨረሻው ድረስ ለእግዚአብሔር ያላቸውን ታማኝነት የሚጠብቁ መሆናቸውን እንደሚያስተምር ያምናሉ። እምነትን ለዘለቄታው መካድ፤ ቀድሞውንም እውነተኛ እምነት እንዳልነበራቸው ያሳያል።)

5ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ክርስቲያኖች ዛሬ እምነታቸውን የሚተጠብቅ ምክንያት ምንድን ነው? ለ) ይህ ምንባብ፤ እነዚህን ወገኖች የሚያስጠነቅቃቸው እንዴት ነው? ሐ) እምነታቸውን ለመካድ ለሚፈተኑ ሰዎች የዚህ ዓይነት ተግባር ውጤት በግልጽ ለማሳየት፤ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ምን ማድረግ አለባቸው?

አውሬው ማን ነው? የተለያዩ አሳቦች ቀርበዋል፡-

1. አንዳንድ ሰዎች፤ አውሬው እስከ መጨረሻው ድረስ የሰውን ልጅ በመቅሠፍ የሚቀጥለውን ክፋት እንደሚያመለክት ያስባሉ። ይህ ክፋት በተለይም በዓለም ታሪክ ሁሉ በክርስቲያኖች ላይ ስደትን ባስከተሉ ክፉ መንግሥታት ታይቷል። ስለሆነም፤ በአንድ በኩል ሮም አውሬ ነች፤ ይሁንና፤ ሩሲያ፤ ወይም ቻይና፤ ወይም የእግዚአብሔርን ልጆች የምታሳድድ ማንኛዬቱም አገር ብትሆን ያው ነች። በመጨረሻው ዘመን ስደት እየጨመረ ይሄዳል፤ ይሁን፤ ይህ ሐሳብ-መሣሕብ ስለን በምንጠራው ሰው አይገለጽም።

2. አንዳንዶች ይህ በሮም እጅግ ከተጠሉት መሪዎች አንዱ የነበረውን ኔሮን እንደሚያመለክት ያስባሉ። ሮሐንስ የራእይን መጽሐፍ በሚጽፍበት ጊዜ፤ ኔሮ ከሞት እንደሚነሣ የሚገልጽ ወሬ በግዛቱ ውስጥ ይናፈስ ነበር። ኔሮ ሮምን ካቃጠለ በኋላ፤ ሕዝቡ በጠላትነት ተነሣበት። በመሆኑም፤ ሕይወቱን በገዛ እጁ ወደ አሳለፈበት ቤቱ አሳደዱት። ከሞተ በኋላ ግን፤ በትክክል እንዳልሞተና እንዳመለጠ፤ አንድ ቀን ዳግም ዙፋኑን ለመያዝ እንደሚመለስ የሚያስረዳ ወሬ ይሰራጭ ነበር። በሮሐንስ ጊዜ፤ በርካታ የፖለቲካ መሪዎች ኔሮ ነን እያሉ በሮም መንግሥት ላይ ተነሥተዋል። ይህንን አመለካከት የሚቀበሉ ሰዎች፤ ሮሐንስ አውሬው ኔሮ እንደሆነ ይናገራል ይላሉ። ይሁንና፤ ይህ የማይመስል አሳብ ነው።

3. ከፍተኛ ተቀባይነት ያለው አመለካከት፤ ይህ አውሬው ሐሳዊ-መሢሕ የተባለ ልዩ ሰው እንደሆነ የሚያስረዳው ነው። ምንም እንኳ ከዚህ ከመጨረሻው ክፉ የዓለም መሪ ጋር በአንዳንድ መንገዶች የሚመሳሰሉ በርካታ የዓለም መሪዎች ቢኖሩም፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመመለሱ ጥቂት ቀደም ብሎ አንድ የዓለም መሪ የዓለምን ሕዝቦች በሙሉ በሥልጣኑ ሥር ይሰበሰባል። ከማንኛውም ሌላ መሪ በላይ፤ የዘንዶውን ሰይጣን ባሕርይ ይላበሳል። ይህም በእግዚአብሔር ልጆች ላይ የከፋ ስደት የሚደርስበት ዘመን ነው።

4. «ዴባፔንፊሽናሊስትስ» የሚባሉና በወቅታዊ የእግዚአብሔር አሠራር የሚያምኑ አንዳንድ ክርስቲያኖች፤ ስለዚህ ሰው በጣም ግልጽ የሆነ መሪዳት አላቸው። ቀጥሎ የተመለከተው እነዚህ ክርስቲያኖች ይህንኑ «አውሬ» የሚረዱበት አሳብ ማጠቃለያ ነው።

በዳንኤል 2:38፤ ናቡከደነፆር እንደ መንግሥትና ንጉሥ ሆኖ እንደተመለከተው ሁሉ፤ በራእይ መጽሐፍ ውስጥ የምናገኘው አውሬው ሰውና መንግሥት ይመስላል።

ሐሳዊ-መሢሕ ከሁሉም በፊት እስራኤልን የሚጠብቅ ሰው ሆኖ የሚመጣ ይመስላል (ዳን. 9:27)። ሰላምንና ብልጽግናን ለምድር እንደሚያመጣ ሰው ሆኖ ይቀርብና። በጦርነትና በኢኮኖሚያዊ፤ እንዲሁም በፖለቲካዊ ቀውሶች በተሰላፏ ሰዎች የሞቀ አቀባበል ይደረግለታል። አይሁዶችም ለረዥም ጊዜ ሲጠብቁት የኖሩት መሢሕ ስለመሆኑና የአይሁድን መንግሥት እንደሚመሠርት በመግለጽ ያሳምናቸዋል። ይህም የአይሁድ ዘር እንደሆነ እንድናስብ ያደርገናል፤ ይሁንና ከባሕር ስለሚወጣ፤ ከአውሮፓ አገር የሚመጣ አይሁዳዊ ሳይሆን አይቀርም።

በራእይ 13:3፤ ከአውሬው ራሶች አንደኛው ክፉኛ መቁሰሉንና በኋላ ደግሞ፤ አውሬው በሰይፍ መታረዱን ይናገራል (13:12-14)። ይህም ሐሳዊ-መሢሕ ራሱ እንደተገደለ የሚያስረዳ ይመስላል። የሚያስደንቀው ግን፤ ከዚያ በኋላ መፈወሱ ነው - ሐሳዊ-መሢሕ የመሢሑን ሞትና ትንሣኤ ለመኮረጅ ያደረገው ብልጣብልጥነት! ይህ እንዴት ሊሆን እንደሚችል

ባይገባንም፡ በአንድ መንገድ ይህንኑ በማድረግ ሰው ሁሉ ተደንቆ ሊያመልከው ይፈልጋል። (ምናልባት በራእይ 12:10-12 እንደተመለከትነው ሰይጣን ከሰማይ ሲጣል፡ በታረደው ሐሳዊ-መሢሕ ውስጥ ገብቶ ሕይወትን በመስጠት ሰዎች እንዲያመልኩት አድርጎ ይሆን? ኢሳይያስ 14 እንደሚነግረን፡ ቀድሞውንም ቢሆን ሰይጣን የፈለገው አምልኮ እንዲደረግለት ነበር።)

ብዙ ሰዎች ከፉኛ የቆሰለው ከራሶቹ መካከል አንደኛው ብቻ ስለሆነ፡ በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው የሮም መንግሥት እንደሆነ ይናገራሉ። የሮም መንግሥት ከስፔይን በመጡ የጎልስ ሕዝቦች ወረራ ሥር በወደቀ ጊዜ ተደምስሷል፤ ይሁንና፡ በመጨረሻው ዘመን፡ የአሥሩ መንግሥታት ኮንፌዴሬሽን ከቀድሞው የሮም መንግሥት ጋር አንድ ዓይነት የሆኑትን ሕዝቦች ስለሚያካትት ዳግም ሕያው ይሆናል። ለዚህም ነው «የታደሰው የሮም መንግሥት» የምንለው። ምንም እንኳን የሮም መንግሥት ሥልጣን ቢያጣም፡ የዚያ መንግሥት አካላት የነበሩ አገሮች ዛሬ የአውሮፓ ሕዝቦች ናቸው።

በመጨረሻው ዘመን፡ ይህ ክፉ መንግሥት ከአሥር ገዥዎች ወይም ነገሥታት ኮንፌዴሬሽን የተዋቀረ ይሆናል። አሥሩ ገዢዎች በስምምነት ይሰባሰቡና፡ ሥልጣናቸውን ለሐሳዊ-መሢሕ ይሰጣሉ። ዛሬ ከአሥር የሚበልጡ የአውሮፓ አገሮች የአውሮፓ ኢኮኖሚ ማኅበረሰብ ለማቋቋም ተሰባስበዋል። የዳንኤል ትንሹ ቀንድ፡ ሐሳዊ-መሢሕ ሦስቱን ገዢዎችና አገሮች ያጠፋና መንግሥቱ አሥር አገሮችን ይዞ ይቀራል (ዳን. 7:20፡24)።

በታላቁ መከራ አጋማሽ ላይ ሐሳዊ-መሢሕ እንዲህ ያለ ጠንካራ ወታደራዊ መሪ ስለሚሆን፡ ማንም ከእርሱ ጋር ጦርነት ሊገጥም አይችልም። ራእይ 13:5 እንደሚነግረን፡ ለ42 ወራት ሥልጣን ይሰጠዋል። ይህ የጊዜ ገደብ፡ የመጨረሻው የታላቁ መከራ ክፍለ-ጊዜ ሰባት ዓመታት እንደሚሆን ከሚያስረዱ ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ማጣቀሻዎች ጋር ይስማማል፤ ይህም የዳንኤል ሰባኛ ሱባዔ ነው (ዳን. 9:27)። እነዚህ 7 ዓመታት፡ እያንዳንዳቸው 3 1/2 ዓመታት የጊዜ ገደብ ባሏቸው ሁለት ክፍለ-ጊዜያት ይከፋፈላሉ፤ ማዕከሉ ደግሞ ርቱሶት በተቀደሰው ስፍራ የሚያቆምበት ይሆናል (ዳን. 9:27፡7:25፤ 2ኛ ተሰ. 2:3-4፤ ማቴ. 24:15፤ ራእይ 11:2-3፤ 12:6)። የሐሳዊ-መሢሕ ሞት፡ ትንሣኤ፡ ቤተ መቅደሱን ማርከሱና ከእስራኤል ጋር የገባውን ቃል ኪዳን የሚያፈርስበት ጊዜ ሁሉ በሰባት ዓመታቱ ክፍለ-ጊዜ አጋማሽ ላይ የሚፈጸም ይመስላል።

በዚህ ጊዜ የሐሳዊ-መሢሕ እውነተኛ ተፈጥሮ ይገለጻል። ከዚህ በኋላ የዓለም አዳኝ መስሎ መታየቱ ይቀርና እግዚአብሔርን በድፍረት መሳደብ ይጀምራል። በመጨረሻው 3 1/2 ክፍለ-ጊዜ የታላቁ መከራ ዘመን ይጀምራል። ይህ ምንኛ የከፋ ጊዜ ነው! ደግሞም ከፍተኛ የተፈጥሮ አደጋዎች የሚደርሱበት ጊዜ ብቻ አይደለም። ከብርታቱ የተነሣ ቤተ ክርስቲያን ትጠፋለች ተብሎ እስኪሰጋ ድረስ፡ በክርስቲያኖች ላይ ከፍተኛ

ለደት የሚደርስበት ጊዜ ይሆናል። ከዚያም በታላቁ መከራ ፍጻሜ ላይ፤ ሐሳዊ-መሢሕ በአርማጌዶን የጦር ሜዳ ሠራዊቱን በጌታ ላይ ያሰልፋል፤ ጌታም ከሰማያዊ ሠራዊቱ ጋር በመገለጽ ድል ይነሣዋል። [አውሬው ከክርስቶስ ጋር እንዴት እንደሚመሳሰልና ለምን ሐሰተኛ ክርስቶስ ወይም ሐሳዊ-መሢሕ ተብሎ እንደተጠራ ልብ በል። በሚያደርገው ሁሉ ክርስቶስን ለመምሰል (ለመኮረጅ) ይፈልጋል።]

1. ሁለቱም በተከታዮቻቸው ላይ ምልክቶች አኑረዋል (13:16፤ 14:1)።
2. ሁለቱም ቀንዶች አሏቸው (5:6፤ 13:1)።
3. ሁለቱም ታርደዋል።
4. ሁለቱም በአዲስ ሕይወት ከሞት ተነሥተዋል።
5. ሁለቱም በሁሉም ሰው ላይ ሥልጣን ተቀብለዋል (ራእይ 1:5-6፤ 7:9 ከ 13:7 ጋር አመሳክር)።

2. ማስጠንቀቂያ ለክርስቲያኖች (13:9-10)

እነዚህ ቃላት ወደ ማን እንደሚያመለክቱ መረዳቱ አስቸጋሪ ነው። በአንድ በኩል ለማያምኑ ሰዎች ወደፊት ስለሚሆነው ነገር የተሰጠ ማስጠንቀቂያ ሊሆን ይችላል። በይበልጥ ግን፡ በተለይም ለኢየሱስ ታማኞች ሆነው እስከ መጨረሻው ለሚቆዩ ሰዎች በመጨረሻው ዘመን ምን እንደሚከሰት በመግለጽ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ ይመስላል።

የሐንሰ በመጨረሻው ዘመን «ምርኮ» እና «ሰይፍ» እንደሚኖር ገልጾአል። ለማስተላለፍ የሚፈልገው መልእክት፡ እግዚአብሔር ሁኔታዎችን በመቆጣጠር ላይ መሆኑን ይመስላል። እርሱ በልጆቹ ላይ የሚደርሰውን ይወስናል፤ ይህም ለአንዳንዶች ምርኮኛነት፤ አደጋ፤ ሰደትና መከራ ሲሆን፤ ለሌሎች በሰይፍ መውደቅና ለእምነታቸው መሞት አስፈላጊ ሊሆን ይችላል።

በእነዚህ ጊዜያት የክርስቲያን ምላሽ ምን መሆን አለበት? አንዳንድ ክርስቲያኖች ወደ ምርኮኛነት በሚያስማሩንና በሰይፍ በሚገድሉን ሰዎች ላይ ተመሳሳይ የበቀል እርምጃ መውሰድ እንዳለብን ያስተምራሉ። ማመፅና አብዮት ማካሄድ እንዳለብን ይነግሩናል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን በፍጹም ይህን አያስተምርም። የክርስቲያን አመለካከት በሁለት ባሕርያት ሊገለጽ ይገባል፡-

ሀ. በትዕግሥት መጽናት - ክርስቲያኖች የሚያጋጥማቸውን ክፉ ነገር ሁሉ እንዲታገሡ ተነግሮአቸዋል። ክርስቲያን ድል የሚነሣው በሰይፍ አይደለም፤ ይልቁንም፡ በእግዚአብሔር ቃልና ካስፈለገም ለዚያ ቃልና ለኢየሱስ በመሞት ድል ይነሣል። ለብቀላ ሰይፍ መምዘዙ፤ የሐሳዊ-መሢሕ መገልገያ የሆኑትን የዓለምን መሣሪያዎች መጠቀም ማለት ነው።

ለ. ታማኝነት - በሰደት ጊዜ በክርስቲያኖች ላይ የሚያንገብበው ጫን ያለው ፈተና፤ ሕይወታችንን ለማሰንበት ኢየሱስን የመካድ አዝማሚያ ነው። ይሁንና፡ በራእይ መጽሐፍ ለእምነታችን መሞት ቢያስፈልገን እንኳ፤

ለኢየሱስ ክርስቶስ በታማኝነት እንድንቆም ማበረታቻ ተሰጥቶናል። በእምነት ዓይኖቻችን በእግዚአብሔር ቃል እርዳታ፤ ሌላ የተሻለና ዘላለማዊ ዓለም እንደሚጠብቀን ልናውቅ እንችላለን። በዚያን ጊዜ፤ የምንጋፈጣቸው መከራዎች እንደምናምን የቀለሉ ይሆናሉ።

6ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በስደት ጊዜ የክርስቲያኖች ተለምዶአዊ ምላሾች ምንድን ናቸው? ለ) እነዚህ ጥቅሶች ስለ ስደትና ለስደትም ስለምንሰጠው ምላሽ እንዴት ያስጠነቅቁናል?

እነዚህ ጥቅሶች ሐሳዊ-መሢሕ ስለሚባለው የዓለም መሪ መምጣት ይተነብያሉ። በእግዚአብሔር ልጆች ላይ ስለሚመጣውም ታላቅ የጭቆና ዘመን ይናገራሉ። ይሁንና፤ በዘመናት ሁሉ በርካታ ሐሳዊ-መሢሖች ሰላሉ፤ ለቀጣይ ስደት ራሳችንን ማዘጋጀት አለብን። ስለዚህ አንድ ዓይነት ስደት እየደረሰብን ካልሆነ ወይም ከዓለም በክርስቲያኖች ላይ የተቃጣ ተቃውሞ ከሌለ፤ በይበልጥ ዓለምን እየመሰልን ነው ማለት ነው።

ሁለተኛ ቀን፡-

ራእይ 13:11-18

7ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 13:11-18 አንብብ። ሀ) ሁለተኛው አውሬ ከየት ወጣ? ይህ ምን ማለት ይመስልሃል? ለ) ሁለተኛውን አውሬ ግለጽ። ሐ) የሁለተኛው አውሬ ዓቢይ ዓላማና አገልግሎት ምን ነበር? መ) ሰዎች ምን ዓይነት ምልክት እንዲቀበሉ አስገደደ? (13:16፤ 18)። ምልክቱ ምን ላይ ነው የሚደረገው? ምልክቱን ለመቀበል በማይፈልጉ ሰዎች ላይ ምን ይፈጸማል? ረ) ሁለተኛው አውሬ ከክርስቶስ ጋር የሚመሳሰለውና የሚለየው እንዴት ነው? (5:6፤ 13:11)። ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የሚመሳሰለውና የሚለየው እንዴት ነው? (5:6፤ 13:12-16)። ሰ) ሰዎች የመጀመሪያውን አውሬ እንዲያመልኩ ለማድረግ፤ ሁለተኛው አውሬ የሚሠራቸው ምልክቶች ምንድን ናቸው? ዛሬ ሰዎችን ከእውነት ለመመለስ የሚሠሩ የውሸት ተአምራት አሉን? አብራራ። ሸ) ይህ ሁለተኛው አውሬ ማን ተብሎ ተጠራ? (ራእይ 16:13፤ 19:20፤ 20:10፤ ማር. 13:22፤ ማቴ. 7:15)።

3. ሰባተኛው ምልክት - ከምድር የሚወጣ ሁለተኛው አውሬ (13:11-18)

በራእይ 13 የሚገኘው የመጀመሪያው አውሬ፤ ፖለቲካዊ ዓላማ ባለው የቤተ ክርስቲያን ጠላት ላይ የሚያተኩር ይመስላል፤ ይህም ፖለቲካዊ ሥልጣን ያለው ገዥ ወይም መንግሥት እንደ ማለት ነው። ይህም ምንም እንኳን በየትኛውም የታሪክ ወቅት ሊታይ የሚችል ቢሆንም፤ በተለይ ሐሳዊ-መሢሕ ወደ ምድር መጥቶ በዓለሙ ሁሉ ላይ የሚገዛበትን ጊዜ ያመለክታል። የሁለተኛው አውሬ ቀደምት ኃላፊነት የመጀመሪያውን አውሬ አገልግሎት መደገፍ ቢሆን፤ በይበልጥ ግን ሃይማኖታዊ መሪ ይመስላል።

በዚህ ትምህርት የርኩስ ሥላሴን ሦስተኛ አባል እንመለከታለን። ቅዱሱ ሥላሴ ከአብ፤ ከወልድና ከመንፈስ ቅዱስ የተዋቀረ ነው። አስመሳዩ ሥላሴ

ደግሞ፡ 1) አብን ለመወከል ሰይጣን ወይም ዘንዶ፡ 2) ወልድን ለመወከል ሐሳዊ-መሢሕ ወይም አውሬውና 3) መንፈስ ቅዱስን ለመወከል ሁለተኛ አውሬ ወይም ሐሰተኛው ነቢይ የሚገኙበት ነው። የመጀመሪያው አውሬ ፖለቲካዊ መሪ ሊሆን፤ ሁለተኛው የሐሰተኛዬቱ ቤተ ክርስቲያን ራስ የሆነ ሃይማኖታዊ መሪ ነው። እርሱ ተአምር ሠሪ ነው። 2ኛ ተሰሎንቄ 2:9 በመጨረሻው ዘመን የማስመሰል ተአምራት ወይም ምልክቶችና ድንቆች እንደሚኖሩ ይናገራል። በራእይ 19:20፤ ሁለተኛው አውሬ ሐሰተኛው ነቢይ ተብሏል። በመሆኑም፤ ከመንግሥትነት ይልቅ፤ ሰው ወይም ሃይማኖት ይመስላል።

ከምድር ስለወጣው አውሬ የሚከተሉትን ነገሮች ልብ በል፡-

ሀ. ከምድር ወጣ - አንዳንድ ምሁራን ባሕር አሕዛብን እንደሚያመለክት ሁሉ ምድር አይሁዶችን ያመለክታል ይላሉ። በመሆኑም፤ ይህ ተምሳሌት ሁለተኛው አውሬ አይሁዳዊ መሆኑን እንደሚያመለክት ይናገራሉ። ወይም ደግሞ፤ ይህ ሁለተኛው መሪ ይበልጥ ሌሎችን ሰዎች የሚመስል ስብእና ያለውን ከዚህም የተነሣ ሰዎች በይበልጥ ትምህርቱን እንዲቀበሉ የማታለል ብቃት ያለው ሊሆን ይችላል።

ለ. እንደ በግ ሁለት ቀንዶች አሉት - በመጽሐፍ ቅዱስ ሁሉ፤ በግ የራሱን ሕይወት ለሌሎች የሚሰጥ የትሑት ሰው ምልክት ነው። ይህ ሁለተኛው አውሬ እንደ በግ ጎጂ ባሕርይ የሌለው ይመስላል። በዚህም ማንነቱን በማደናገር ብዙዎች እንዲከተሉት ለማድረግ ይችላል። በተጨማሪም፤ ይህ ምልክት ሁለተኛው አውሬ እውነተኛ የእግዚአብሔር በግ የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን ለመምሰል እንደሚሞክር ሊያመለክት ይችላል።

8ኛ ጥያቄ፤ ሀ) አብዛኛዎቹ የሐሰት አስተማሪዎችና የሐሰት ትምህርቶች ጎጂ የማይመስሉባቸው መንገዶች የትኞቹ ናቸው? ለ) የበግን ለምድ እንደ ለበሱ ተኩላዎች አደገኛ የሚሆኑት እንዴት ነው? ሐ) በሕይወትህ ይህንን እንዴት እንደተመለከትህ ግለጽ።

ሐ. እንደ ዘንዶው ይናገር ነበር - የሐንስ ከዚህ አውሬ በስተ ጀርባ ማን እንዳለ ፍንጭ ይሰጠናል። ይህም ማለት ሰይጣን የእግዚአብሔርን ቃል በማጣመም አዳምንና ሔዋንን እንዳታለለ ሁሉ፤ አውሬውም የእግዚአብሔርን ቃል በመለወጥ በምድር ላይ ብዙ ሰዎችን እንደሚያቃልል የሚያመለክት ሊሆን ይችላል።

ወይም ደግሞ የእውነተኛ ነቢያት ትምህርት ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሚመጣ ሁሉ የአውሬውም ትምህርት ከሰይጣን እንደሚመጣ የሚያመለክት ሊሆን ይችላል።

መ. ሁሉም እንዲያመልኩ ለማድረግ በመጀመሪያው አውሬ ሥልጣን ተጠቅሟል - የመንፈስ ቅዱስ ቀደምት ኃላፊነት፤ ሰዎች ወደ ኢየሱስ እንዲመለከቱና እርሱን እንዲያመልኩት ማድረግ ነው። የሁለተኛው አውሬ ቀደምት ኃላፊነትም እንዲሁ፤ የዓለም ሕዝቦች ሐሳዊ-መሢሕን

እንዲያከብሩ፤ እንዲከተሉ፤ እንዲታዘዙና እንዲያመልኩ ማታለል ነው። በመሆኑም፤ የዚህ የሁለተኛው አውሬ ቀደምት ሚና፤ እንደ ሃይማኖታዊ መሪ ሰዎች አውሬውን እንዲያመልኩ ማድረግ ይመስላል። (ዮሐንስ የመጀመሪያው አውሬ ቆስሎ መዳኑን በአጽንኦት እንደሚገልጽ ልብ በል።)

ሠ. እሳትን ከሰማይ እስኪያወርድ ድረስ ታላላቅ ተአምራት ያደርጋል - ሰይጣን ሰዎችን በቀላሉ ከሚያታልልባቸው መንገዶች አንዱ፤ ተአምራት የመሥራት ችሎት በመስጠት ነው። ሰዎች አንድ ሰው ተአምር ሲሠራ ከተመለከቱ፤ ከእግዚአብሔር እንደተላከ በማመን የሚናገረውን ነገር ሁሉ ይሰማሉ። ይሁንና፤ ተአምራት ሁሉ ከእግዚአብሔር የሚመጡ አይደሉም። ሰይጣን ሁልጊዜም ተአምራት ለመሥራት የሚችሉ የራሱ ነቢያት ነበሩት (ዘጸ. 13:1-5፤ ማቴ. 7:22; 23፤ 24:24፤ 2ኛ ተሰ. 2:9-10)። ለዚህም ነው ክርስቲያኖች እንደ መሆናችን፤ ከእግዚአብሔር የሆኑትንና ከሰይጣን የሚመጡትን ለመለየት «መናፍሰትን እንድንመረምር» የታዘዘው (1ኛ ዮሐ. 4:1-3)።

ዮሐንስ እነዚህን ተአምራት «ምልክቶች» ይላቸዋል። ምልክት ልዩ ትርጉም ያለው ተአምር ነው። ዮሐንስ በወንጌሉ፤ የኢየሱስን ተአምራት ምልክቶች ሲል ጠርቶአቸዋል፤ ይኸውም መሢሕነቱን በማሳየት፤ አምላክነቱን የሚያረጋግጡ በመሆናቸው ነው። ይህ አውሬ ተአምራቱ የሐሳዊ-መሢሕን መሢሕነትና የራሱንም ልዩ አጋዥነት እንደሚያረጋግጡ ይናገራል።

ሃይማኖታዊ መሪ (ሐሰተኛው ነቢይ) ከፍተኛ ኃይል ስለሚኖረው፤ በሰዎች ፊት ከሰማይ እሳትን ያወርዳል፤ ይህም አስቀድመው ሁለቱ ምስክሮች ያደረጉትን (11:5) እና በብሉይ ኪዳን ኤልያስ የፈጸመውን ተአምር ይመስል ነበር (1ኛ ነገሥት 18:38)። ምንም ነገር ስላልጠፋ፤ ይህ ተአምር የሚደረገው ሐሰተኛው ነቢይ የአምላክ ኃይል እንዳለው ለሰዎች ለማረጋገጥ ብቻ ይመስላል። በሐሳዊ-መሢሕና በዘንዶው ሰይጣን ሥልጣን ሥር ስለሚሠራ፤ ለዚህ ሰው የሚከብድ ምንም ዓይነት ብርቱ ተግባር አይኖርም።

ረ. ከተአምራቱና ከቃላቱ የተነሣ፤ የምድርን ሕዝብ በሙሉ ሊያታልል ቻለ - ይህ ማታለል ሰዎች እውነተኛና ሕያው የሆነውን አምላክ ሳይሆን፤ ሐሰተኛውን አምላክ እንዲያመልኩ አደረጋቸው። በዚህም አታላይነቱ፡-

1) የአውሬውን ምስል ሊያቆምና ሰዎች ጣዖትን እንዲያመልኩ ሊያደርግ ቻለ። ሰዎች ይህንኑ ምስል እንዲያመልኩ ለማበረታታት፤ አውሬው ምስሉ ሕይወት እንዲዘራ፤ እንዲናገርና እንዲያውም የማያመልኩትን እንዲገድል ያደርጋል። የአውሬው ምስል ምን እንደሚመስልና ሐሰተኛውም ነቢይ እንዴት ሕይወትን እንደሰጠው አናውቅም። ምስሉን የማያመልኩ ክርስቲያኖች ግን ይገደላሉ።

2) አውሬውን በግህተቱ የምድር ሕዝቦች ሁሉ ግንባርና ቀኝ እጅ ላይ ልዩ ምልክት ሊያደርግ ቻለ - በምድር ላይ የግህተቱ የዓለም ሕዝቦች ክርስቲያኖች ያልሆኑ በሙሉ ምስሉን በደስታ የግሪማልኩ ሲሆን፤ የሐሳዊ-መሢሕን ምልክት በሰውነታቸው ላይ ያደርጋሉ። ምልክቱን መተበል ግለት ደግሞ፤ አውሬውን መከተልና ግምለክ ግለት ነው። የዚህ ምልክት ዓላማ አውሬውን በእውነተኛ ልብ የግሪማልኩትን ለመለየት ይመስላል። እንዲሁም ደግሞ ለኢኮኖሚያዊ ዓላማዎችም ያገለግላል። ምልክቱ ያላቸው ሰዎች በነጻነት ለመግዛትና ለመሸጥ ይችላሉ። ይሁንና፤ ምልክቱን ለመተበል የግድፈልጉ ሰዎች ለመግዛት ወይም ለመሸጥ ስለግደፍሉ፤ ከፍተኛ የኢኮኖሚ ችግር ያጋጥማቸዋል።

«ምልክት» የሚለው ቃል በግሪኮች በደብዳቤ ላይ የታተመውን ግላተም፤ ወይም በከብተኞች በባሪያዎችም ላይ ሳይተር ባለቤትነትን ለግላየት የሚደረገውን በጋለ ብረት መተኮስ ያመለክታል። ይህ ምልክት «የአውሬው ስም» (13:17፤ 14:11)፤ ወይም «የሰሙ ቁጥር» ሊሆን ይችላል (13:17፤ 15:2)። ምንም እንኳ ይህ ተጥተኛ ምልክት (በአንጻንድ የዓለም ስፍራዎች ዛሬ ሰዎች በተወሰነ ግሸን ሊታወቅ የሚችል ስውር ምልክት በሰው እጅ እንደሚያደርጉ) ሊሆን ቢችልም፤ በይበልጥ ግን ተምሳሌታዊ ምልክት ይመስላል። ይህ ምልክት ለአውሬው ታግኞች፤ የእርሱ ንብረቶችና አምላኪዎች እንደሆኑ ይገልጻል። ክርስቶስን የግህተቱ ሰዎች ምልክቱን እንደሚይዙ ሁሉ (ምዕ. 7)፤ አውሬውንም የግህተቱ ሰዎች ምልክቱን ያነግታሉ።

(ግለታወሻ - በዮሐንስ ዘመን ክርስቲያኖች ቄግርን በግክበርና አምላክነቱን በግወጅ፤ መሥዋዕት እንዲያተርቡለት ታዝዘው ነበር። እምቢ ካሉ ግን ብዙውን ጊዜ ፖለቲካዊና ኢኮኖሚያዊ ስደት ይደርስባቸው ነበር። ስለዚህ ከሚደርስባቸው ችግር የተነሣ ለውጥረቱ ክስገዳ፤ በኢየሱስ ያላቸውን እምነት ከካዱና ቄግርን እንደ አምላክ በመቁጠር ከሠጧለት፤ ለቄግር መሠዋታቸውን የሚገልጽ የምስክር ወረቀት ይሰጣቸዋል። ይህም የምስክር ወረቀት ለርምና ለርም ንጉሥ ታግኞች መሆናቸውን ያረጋግጥ ነበር። በተወሰነ ግሪም፤ የኅብረተሰቡ አካላት መሆናቸውንና እንደ መግዛትና መሸጥ በመሳሰሉ ነገሮች ሁሉ ላይ ተካፋዮች ሊሆኑ እንደሚችሉ ያረጋግጥላቸዋል። ዮሐንስ ክርስቲያኖችን በኢኮኖሚያዊ ወይም ሥጋዊ ስደት ወትትም ቢሆን፤ በሐሰት አምልኮ ቢጠመዱና የአውሬውን ምልክት ቢተበሉ፤ አውሬውን ግምለካቸውን እንደሚያውቁ በመገለጽ ያስጠነቅቃል፤ ይህንንም ቢያደርጉ፤ እገዚአብሔር በአውሬው ላይ የግሪማልኩን ፍርድ ይተበላሉ።)

3) የአውሬው የሰሙ ቁጥር 666 ነው - ይህ ዓረፍተ ነገር በታሪክ ሁሉ በርካታ ሙገትና ምርምር አስከትሏል። በሁሉም ትውልድ ግለት ይቻላል ሰዎች ሰውን ከ666 ጋር ለግላመድ ጥክረዋል። እንዳንዶች የርም ቤተ ክርስቲያንን ጳጳስ እንደሚወክል ቢናገሩ፤ ሌሎች ደግሞ ሂሮንና በዘመናችንም እንደ ኪሊንጅርና ተርባኞች የመሳሰሉት ይህንን ቁጥር እንደሚወክሉና ሐሳዊ-መሢሕ እንደሆኑ ያስቡ ነበር።

ይህንን ቁጥር በሁለት የተለያዩ መንገዶች ተረድተዋል፡-

ሀ) አንዳንዶች የሐንስ ክርስቲያኖች ሐሳዊ-መሢሕ ማን እንደሆነ እንዲያውቁ፡ ቁጥሩን እንደነገራቸው ያስረዳሉ። በጥንት ዘመን፡ ሰዎች አካዛዊ ቀመር ስላልነበራቸው፡ ቁጥሮችን ለመወከል የፊደል ገበታዎቻቸውን ይጠቀሙ ነበር። ለምሳሌ በአማርኛ «ሀ» 2፡ ወዘተ... እንደ ማለት ነው። ስለሆነም «ሀ» ፊደል ብቻ ሳትሆን፡ ቁጥርም ትሆናለች ማለት ነው። እነዚህ ወገኖች፡ የሐንስ ሰዎች አውሬው ማን እንደሆነ ለማወቅ ይህንኑ ብልሃት እንዲጠቀሙበት እንደሚያበረታታቸው ይናገራሉ። በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን፡ «ኔሮ ቄሣር» ቁጥር 666 እንደሆነ ያስቡ ነበር። ይሁንና፡ ይኼ ዘዴ ክርስቲያኖችን ወደ ከንቱ ምርመራ የመራቸው ሊሆን፡ ሐሳዊ-መሢሕን ለመለየት የሚረዳ አይመስልም።

ለ) በይበልጥ የሐንስ ይህንን ቁጥር የተጠቀመው በተምሳሌታዊ መልኩ የሐሳዊ-መሢሕን ባሕርይ ለማመልከት ሳይሆን አይቀርም። በራእይ፡ የሐንስ የቃላትን ትርጉም ለመወሰን የቆጠራ ብልሃትን አይጠቀምም፤ ብዙውን ጊዜ ግን የአንድን ነገር ባሕርይ ለማመልከት ቁጥሮችን ይጠቀማል። ለምሳሌ፡ ተደጋግሞ እንደታየው ቁጥር 7 (7 መቅረዞችን፡ 7ቱን አብያተ ክርስቲያናት፡ 7 መለከቶችን፡ ወዘተ...) ለመግለጽ ጠቀሜታ ላይ በመዋሉ ቁጥሩ ፍጹምነትን ወይም ምሉዕነትን እንደሚያመለክት ነው። ቁጥር 6ን በመጠቀም ግን፡ የሐንስ በተታለሉት ሰዎች ዓይኖች ፊት ፍጹም የሚመስለው አውሬ፡ ፍጹም እንዳልሆነ ያሳያል። ሦስት ፍቶችን የተጠቀመው ሐሳዊ-መሢሕ እግዚአብሔር ከሚፈልግበት የፍጹምነት አሳብ እጅግ እንደራቀ ለማሳየት ነው፤ በሌላ አባባል፡ እርሱ የከፋት ፍጻሜ ነው። የሐንስ ይህን ምልክት የተጠቀመው፡ ክርስቲያኖች አውሬውን ማን እንደሆነ ለማወቅ መለኮታዊ የመለየት ጥበብ (ምርምር) እንደሚያስፈልጋቸው ለማስጠንቀቅ ነው፤ ይኸውም እውነተኛ ባሕርዩንና ማንነቱን እንዲገነዘቡ ለመርዳት ነው። (የቁጥር ልኩ 777 እንደሚሆነው) ክርስቶስ፡ መልካም ሊመስል ይችላል፤ ይሁንና፡ እንደ ዘንዶው የከፋና ከዚህም የተነሣ 666 ቁጥር የተቸረው ነው። የሐንስ ይህንን ቁጥር «የሰው ቁጥር» ብሎታል። ይህም ለሁለት ምክንያቶች ነው፡- በመጀመሪያ፡ ይህ አውሬው ከሌላው ዓለም የመጣ መንፈሳዊ ፍጥረት ሳይሆን፡ ሰብአዊ ሰው መሆኑን ያሳያል። ሁለተኛ፡ ይህ ከፋትና ከፍጹምነት ደረጃ መጉደል ዘላቂ ሰብአዊ ባሕርይ እንደሆነ ያመለክታል። ሰዎች ምንም ያህል መልካም ለመምሰልና በትምህርት ለመምጠቅ ቢሹም፡ ዳሩ ግን ልባቸው ምንጊዜም ከፋትን ከማሰብ አይመለስም። ክርስቶስ የሌለው ሰው በከፋው በሰይጣን አገዛዝ ሥር ይኖራል።

9ኛ ጥያቄ፤ በዛሬው ዓለም ውስጥ ትምህርትና ሥልጣኔ ከፋትን ከሰው ልብ ለማስወገድ እንደማይችሉ የሚያሳዩ ምሳሌዎችና ዘርዘር።

እነዚህን በራእይ 13 የሚገኙትን ሁለት አውሬዎች እንዴት እንረዳቸዋለን? በሁለት ደረጃዎች ልናያቸው እንችላለን። በመጀመሪያ፡ ይህ ምዕራፍ የሚያስተምራቸው የማይለወጡ እውነቶች አሉ። ክርስቲያኖች

ሁሉንም በመንፈሳዊ ውጊያ ውስጥ ናቸው - ከክርስቶስ ጎን ሆነው ከሰይጣን ጋር ይዋጋሉ። ያ መንፈሳዊ ውጊያ በሰው ላይ በቀጥታ የተሰነዘረ ቅጣት ላይሆን ቢችልም፣ ብዙውን ጊዜ ግን በሁለት ዓይነት ሰዎች አግካችነት በእኛ ላይ ተጽዕኖ ያሳድራል። ይኸውም በፖለቲካ መሪዎችና መንግሥታት (የመጀመሪያው አውራ) እና በሃይማኖታዊ መሪዎች ወይም ሐሰተኛ ሃይማኖቶች (ሁለተኛው አውራ) አግካይነት ነው። እነዚህ ሁለቱም የሰይጣንን ኃይል የተላበሱና ክርስቶስን የሚከተሉትን ሰዎች ለማታለል የሚሹ ናቸው።

ሁለተኛ፡ ትንቢታዊ እውነቶችም አሉ። በመጨረሻው ዘመን፣ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመመለሱ ጥቂት ቀደም ብሎ ዓለምን የሚያታልሉ ሁለት ግለሰቦች ይመጣሉ። በቀጥታ የሚገዛ ወይም ዓለሙን በሙሉ ለመቆጣጠር በሚያስችል ኢኮኖሚያዊ ተጽዕኖ የሚጠቀም የፖለቲካ መሪ ይኖራል - ሐሳዊ-መሢሕ። በእርሱ ዘመን ከሚሆነው ጋር የሚወዳደር የክፋት መዓት፣ ጥፋትና ስደት በዓለም ላይ ከቶውንም አይደርስም። ሁለተኛ፣ በከፍተኛ ተአምራቱ ሰዎችን በማስደነቅ፣ የሐሳዊ-መሢሕን ተግባራትና ልምዶች እንዲደግፉ የሚያደርግ የሃይማኖት መሪ ግለሰብ ሐሰተኛ ነቢይ ይኖራል። እነዚህ ሁለቱ በመተባበር ሕዝቡ የበረከት ጊዜ እንደ ደረሰና ክርስቶስ እንደማያስፈልጋቸው አድርገው እንዲያስቡ ያነሣሉ።

ሦስተኛ ቀን፡- ራእይ 11 እስከ 13ን ክልስ።

አራተኛ ቀን - የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስና ለሳምንታዊ ስብሰባ ዝግጅት ይረዳህ ዘንድ፣ የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

1. አምልኮ
2. ጸሎት
3. የትምህርቱ ክለሳ
4. ውይይት።

ሀ. 1) ከባሕር የወጣውን አውራ ግለጽ። ምን ይመስል ነበር? 2) ለአውራው የተሰጡ የተለያዩ ገለጻዎች ምን ያመለክታሉ? 3) ስለ አውራው የቀረበው የትኛው ግንዛቤ ትክክል ይመስልሃል? ለምን? 4) ስለ ዘመናችን ባሕርይና ከባሕር ከወጣው አውራ ስለምንጠብቀው ነገር ምን እንግራለን? 5) ከዚህ አውራ ስለ መጨረሻው ዘመን ባሕርይ ምን እንግራለን?

ለ. 1) ከምድር የወጣውን አውራ ግለጽ። ምን ይመስል ነበር? 2) ለአውራው የተሰጡ የተለያዩ ገለጻዎች ምን ያመለክታሉ? 3) ስለ አውራው የቀረበው የትኛው ግንዛቤ ትክክል ይመስልሃል? ለምን? 4) ስለ ዘመናችን ባሕርይና ከምድር ከወጣው አውራ ስለምንጠብቀው ነገር ምን እንግራለን? 5) ከዚህ አውራ ስለ መጨረሻው ዘመን ባሕርይ ምን እንግራለን?

5. ጸሎት።

ትምህርት ሃያ ሦስት

ራእይ 14-16

የመጀመሪያ ቀን፡-

ራእይ 14:1-13

1ኛ ጥያቄ፤ ክርስቲያኖች የሚጎድቶባቸውን መንገዶች ዘርዘር። ለ) ክርስቲያኖች በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት ንጹሕን ሆነው መቆየታቸው አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን ነው? ሐ) ለብዙ ክርስቲያኖች ከወሲብ ኃጢአት ነጽቶ መቆየት በጣም አስቸጋሪ የሚሆነው ለምንድን ነው?

እንደ ግለሰቦችና እንደ ቤተ ክርስቲያን ሁላችንም ከምንጋፈጣቸው ውጊያዎች አንዱ ንጹሕ ሆኖ ለመቆየት የሚደረግ ውጊያ ነው - በእግዚአብሔርም በዓለምም ፊት ንጹሕ ሆኖ መኖር። ብዙውን ጊዜ፡ ስለ ግድፈት ስናስብ ስለ ወሲብ ኃጢአት እናስባለን። የሚያሳዝነው በርካታ ክርስቲያኖች፡ በተለይም ወጣት ሴቶችና ወንዶች እግዚአብሔር በወሲብ ንጽሕና እንድንመላለስ የሰጣቸውን ትእዛዛት የሚተላለፉ መሆናቸው ነው። ይሁንና፡ በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት ንጹሕ ሆኖ የመገኘቱ ጉዳይ ከዚህም የላቀ ነው። አንዳችን ከሌላችን ጋር ባለን ግንኙነት፡ በሥራችን፡ ለመንግሥት በምንከፍለው ቀረጥ፡ ወዘተ... ታግኝ መሆንን ይጠይቃል። በተጨማሪም፡ ንጽሕና ግለት በሀብት፡ በትምህርት፡ በሥራ፡ በሥልጣንና በመሳሰለው ሁሉ ግለግጧ አስተሳሰብ እንዳይለውጠን ራሳችንን መጠበቅ ነው። ዓለም ባሕሏን እንድትጭንብን የምንፈትድ ከሆነ፡ ዮሐንስ በተምሳሌትነት «የአውራውን ምልክት» እየተቀበልን እንደሆነ ይነግረናል።

የኢየሱስ ወንጌል ሕይወታቸውን በሙሉ እንዲለውጥና እንዲቆጣጠረው ቆራጥ ፕረት ለሚያደርጉ ሰዎች፡ እግዚአብሔር ታላቅ ሽልግት እንደሚሰጣቸው ታል ይገባላቸዋል። ዛሬ ለእግዚአብሔር በታግኝነት ስለጸኑት 144,000 ሰዎች እናጠናለን። ዓለም ሕይወታቸውን እንዲቆጣጠረው ወይም አምልኮአቸውን እንዲለውጠው አልፈቀዱም። የዓለም ፍልስፍናዎች ወይም ግንኛውም የተሳሳተ አምልኮ፡ ለእግዚአብሔር በግ ያላቸውን ታግኝነት እንዲያንድል አልፈቀዱም። በተለይም በወሲብ ሕይወታቸው በንጽሕና ለመቆም ወሰኑ። በሰግይ በኢየሱስ ፊት ሲቆሙ ረከሰው ከሚገኙ ሞትን መረጡ። ከዚህም የተነሣ፡ እነዚህ 144,000ዎቹ የክብር ስፍራ ተሰጣቸው፤ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን እየተከተሉ፡ እያመለኩና እያገለገሉ ለእርሱ የቅርብ ሆነው ይመላለሳሉ።

2ኛ ጥያቄ፤ በሰግይ ለኢየሱስ የቅርብ እንድትሆን፡ በሕይወት ዘመንህ ራስህን በንጽሕና የምትጠብቅባቸው መንገዶች የትኞቹ ናቸው?

3ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 14:1-13 አንብብ። ሀ) በራእይ 14:1-5 የምናገኛቸው 144,000ዎቹ እነግን ናቸው? (ራእይ 7:1-8 ተመልከት)። አስቀድመን የገለጽናቸውን የተለያዩ አተረጓጎሞች ዘርዘር። ለ) በራእይ 7 ውስጥ የት ነበሩ? ሐ) በራእይ 14:1-5 ውስጥ የት ናቸው? መ) በራእይ 14:1

እንደተገለጸው፡ የራእይ 7:1-8 ማጎተም ምን ነበር? ሠ) እነዚህ 144,000 የተገለጹባቸውን 5 መንገዶች ዘርዘር። (14:4-5)። እያንዳንዱ ነጥብ ከዛሬው ሕይወታችን ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው? (2ኛ ቆሮ. 11:2፤ ሉቃ. 14:27፤ 1ኛ ጴጥ. 1:13-19፤ ኢፌ. 4:25፤ ፊልጵ. 2፤15)። ረ) በቁጥር 3 ላይ የሚገኘው አዲሱ ቅኔ ምንድን ነው? ሰ) የመጀመሪያው መልአክ መልአክቱን ያስተላለፈው ለማን ነው? (14:6)። ሸ) የሰጣቸው ሦስት ትእዛዛት ምን ምን ናቸው? ቀ) ወንጌሉ ምንድን ነው? በራእይ 14:7 ውስጥ ወንጌልን ስለ መከተል አስፈላጊነት የተሰጠው ምክንያት ምንድን ነው ያወጀው? (14:8)። ተ) የአውራው ምልክት ባለባቸው ሰዎች ላይ፡ ሦስተኛው መልአክ ያወጀው ፍርድ ምንድን ነው? (14:9-10)። የአውራውን ምልክት ባልተቀበሉት ሰዎች ላይ ሐሰተኛው ነቢይ ምን ፍርድ አወጀ? (13:17)።

ራእይ 12-13 ክርስቲያኖች በሚቀበሉት ሰደት ላይ ያተኩራል። ከዚያ ሥጋዊ ሰደት ጎን፡ ዘንዶው ሰይጣን ይገኛል። በዚህ በእግዚአብሔር ላይ በሚደረገው ውጊያ፡ የፖለቲካ መንግሥታትን የሚወክል አውራ ከባሕር፡ እንዲሁም ሃይማኖታዊ መዋቅሮችን የሚወክል አውራ ከምድር በማውጣት ይጠቀምባቸዋል። እነዚህም አውራዎች የእግዚአብሔርን ሕዝቦች ያሳድዳሉ። እንዲሁም፡ ሰይጣን፡ ሐሳዊ-መሢሕና ሐሰተኛው ነቢይ የእግዚአብሔርን ስፍራ ለመንጠቅና በመጨረሻው ዘመን ዓለምን ለመቆጣጠር ስለሚሞክሩበት ሁኔታ የሚገልጽ ትንቢታዊ መግለጫ ቀርቦልናል።

ምናልባትም የመጽሐፉ ታሪክ በዚህ ስፍራ ቢቋጭ ኖሮ፡ ለአማኝ ሰው ሕይወቱ ቀውጢ በሆነችም ነበር፤ ይሁንና፡ የእግዚአብሔር ስም የተመሰገነ ይሁን፡ ታሪኩ ይቀጥላል። በራእይ 14፡ ሮሐንስ፡ «በአውራው የተሠዉ ሰዎች ምን ይሆናሉ?»፡ «በዚህ ሁሉ ክፋት፡ በራእይ 7 የታተሙት የ144,000ዎቹ ዕጣ-ፈንታ ምን ይሆናል? ይገደላሉ? ክርስቶስን ከደው የአውራውን ምልክት ይቀበላሉ?» ለሚሉ ጥያቄዎች መልስ ይሰጣል። በዚህ ስፍራ ስለ ክርስቶስ መንግሥት፡ ሰደትን ስላሸነፉት ሰዎችና እንዲሁም ለእግዚአብሔር በታማኝነት ስለጸኑት በጨረፍታ እንመለከታለን። እንግዲህ ለዘላለም ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ስለሚኖሩ፡ ሕይወት ለእነርሱ የትፍሰሕት ናት። ለእግዚአብሔር መሠዋታቸው ከንቱ ሆኖ አልቀረም። የእግዚአብሔር ዘላለማዊ መንግሥት የእነርሱ በመሆኑ እውነተኛ ድል-ነገሮች ናቸው።

1. 144,000ዎቹና በጉ በጽዮን ተራራ ላይ (14:1-5)

የሮሐንስ ራእይ ከምድር ወደ ጽዮን ተራራ ወይም ወደ ሰማይ ይመለሳል። በዚያም፡ ከዚህ ቀደም በግንባሮቻቸው ላይ የእግዚአብሔርን ማጎተም የተቀበሉትን 144,000 ሰዎች ይመለከታል። በጉም በዚያ ነበር። በዚህ ራእይ፡ ሮሐንስ ሁለት ዓይነት ማወዳደሪያዎችን ያደርጋል፡- በመጀመሪያ፡ ሮሐንስ በጉንና ዘንዶውን ያወዳድራል። ዘንዶው በባሕር ላይ ሲቆም፡ በጉ በጽዮን ተራራ ላይ ቆዋል። ሁለተኛ፡ ሮሐንስ ሁለት ዓይነት ሰዎችን ያነጻጽራል - የአውራውን ምልክት የተቀበሉና የእግዚአብሔር ምልክት ያለባቸውን።

ምንም እንኳ አንዳንድ ምሁራን እነዚህ 144,000ዎቹ በራእይ 7 ከተጠቀሱት 144,000ዎቹ እንደሚለዩ ቢያስቡም፤ ሆኖም ግን እንደ አንድ ቡድን አድርጎ መመልከቱ ይሻላል። በምዕራፍ 7 ጥናታችን፤ የ144,000ዎቹን ማንነት በተመለከተ የተለያየ አተረጓጎም እንዳለ ተመልክተናል። ከአይሁድ ሕዝብ በታላቁ መከራ ጊዜ የሚያምኑትን ምርጦች ሊወክሉ ይችላሉ። ለእግዚአብሔር ንጹሕ የአገልግሎት ሕይወት የኖሩ፤ ንጹሕ መንፈሳውያን ሴቶችና ወንዶች ናቸው። ብዙዎቹም ለኢየሱስ ክርስቶስ ስላለው እምነታቸው ሞተዋል።

ወይም ደግሞ፤ በኢየሱስ የሚያምኑ የሁሉም ዘመን አማኞች የሚገኙባትን አጽናፈ-አቀፍ ቤተ ክርስቲያን ሊወክሉ ይችላሉ። በራእይ 7፤ በምድር ላይ የሚፈጸሙት ተግባራት እስኪጠናቀቁ ድረስ፤ በተለይ ተጠብቀው ስለሚኖሩ 144,000ዎቹ የታተሙ የእግዚአብሔር ባሪያዎች ገለጻ ተደርጎልናል። አሁን በራእይ 14 ተግባራቸውን ፈጽመው፤ በክርስቶስ ክብር በጽዮን ተራራ ላይ ሲቆሙ እንመለከታለን።

አሁንም ሌሎች እነዚህ 144,000፤ በታላቁ መከራ ጊዜ በእግዚአብሔር የታተሙትን ክርስቲያኖች ሁሉ እንደሚወክሉ ይናገራሉ። ምንም እንኳ ብዙዎች ከአውሬው የተነሣ በሰማዕትነት ቢሞቱም (7 ከቁጥር 9 ጀምሮ)፤ የዳኑት ሁሉ ከሞት የሚነሡበት ጊዜ ይመጣል፤ እነዚህም ከክርስቶስ ጋር በምድር ላይ፤ በኋላም በዘላለማዊ መንግሥቱ አብረውት ይነግሣሉ።

እነዚህ አመለካከቶች ሁሉ የሚያስኬዱ ይመስላሉ፤ ይሁንና፤ ራእይ 7ን እና 14ን ስናወዳድር የምናገኘው ዓቢይ ትምህርት፤ 144,000 ሰዎችን ያተመው እግዚአብሔር እነዚህን 144,000 ሰዎች እንደ ጠበቀና ከእነርሱም ማንም እንዳልጠፋ የሚያሳየን እውነት ይመስላል። እነዚህ በጽዮን ተራራ ላይ የተገኙት፤ እግዚአብሔር ካተማቸው ጋር እኩል ናቸው። ኢየሱስ ከመረጣቸው ውስጥ አንድም ሰው እንደማይጠፋ የተስፋ ቃል ሰጥቶአል - ከእኛ የሚነጥቃቸው የለምና (ዮሐ. 10:28)። ዛሬም እንደዚሁ፤ የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑት እግዚአብሔር እንደሚጠብቃቸው ሊተማመኑ ይችላሉ። ባመንን ጊዜ በመንፈስ ቅዱስ ካተመን ዘንድ፤ ለዘላለም ከእርሱ ጋር እንሆን ዘንድ እግዚአብሔር ተግቶ ይሠራል።

4ኛ ጥያቄ፤ ይህ ዓቢይ ትምህርት፤ ለክርስቲያኖች በመከራ ጊዜ መጽናኛ የሚሆነው እንዴት ነው?

ይሁንና፤ የጽዮን ተራራ ወደ ምን ያመለክታል?

5ኛ ጥያቄ፤ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ስለ ጽዮን ተራራ አንብብና አንድ አጭር አንቀጽ ጻፍ።

በመጀመሪያ የጽዮን ተራራ ንጉሥ ዳዊት ርእሰ-ከተማው የሆነቸውን ኢየሩሳሌምን የመሠረተበት ስፍራ ነው (2ኛ ሳሙ. 5:7)። ጽዮን ተራራ በተለይ ሰሎሞን ቤተ መቅደሱን ያነጸበትን አነስተኛ ኮረብታ ያመለክት

ነበር። የእስራኤል ንጉሥ የሆነው ሁሉን የሚችል እግዚአብሔር በዚያ በዙፋኑ ላይ ስለነበር፤ ቤተ መቅደሱ የኢየሩሳሌም ዋንኛው አካል ነበር። በኋላ የጽዮን ተራራ ሌላው የኢየሩሳሌም መጠሪያ ከመሆኑም፤ አንዳንድ ጊዜም ደቡባዊውን የይሁዳ ሕዝብ ያመለክታል።

ሰዎች በራእይ ውስጥ የሚገኘውን የጽዮን ተራራ በሁለት መንገዶች ተርጉመውታል፡-

1. የጽዮን ተራራ ምድራዊቱን የኢየሩሳሌምን ከተማ ይወክላል። የብሉይ ኪዳን ነቢያት ብዙውን ጊዜ የእስራኤልን ሕዝብ ዳግም መሰባሰብና የጽዮንን ተራራ የመሢሔ ርእሰ-ከተማ መሆን ተንብዩዋል [መዝ. (48)፡1-2፤ ኢሳ. 24፡23]። አንዳንድ አይሁዶች እውነተኛው የጽዮን ተራራ የሚገኝበት ከተማ በሰማይ እንዳለችና ያች ከተማም መሢሔ ወደ ምድር ሲመጣ ወደ ምድር እንደምትወርድ አስተምረዋል (ራእይ 21፡2-3)። መሢሔ ከኢየሩሳሌም ሆኖ በዓለሙ ሁሉ ላይ ይነግሣል። በርካታ ምሁራን፤ ዮሐንስ እነዚህ 144,000 አይሁዶች፤ ኢየሱስ በምድራዊቱ ኢየሩሳሌም በሚገዛበት በሺህ ዓመታት ከፍለ-ጊዜ አብረውት እንደሚኖሩና እንደሚነግሡ ያስተምራል ይላሉ።

2. የጽዮን ተራራ ሁሉን የሚችል እግዚአብሔርና በጉ የሚገዙባትን ሰማያዊት ርእሰ-ከተማ፤ መንግሥተ ሰማይን ትወክላለች (ዕብ. 12፡22-23 ተመልከት)። ዮሐንስ ይህንን ስም የተጠቀመው፤ ምንም እንኳ 144,000ዎቹ በምድር ላይ በዘንዶውና በአውሬው ሊሸነፉ ቢችሉም፤ ሁላቸውም በሰማይ ስለሚገኙ ትክክለኛ ድል አድራጊዎች መሆናቸውን ለማሳየት ነው። ይህ በዚህ ስፍራ ስለተጠቀሰው የጽዮን ተራራ ትክክለኛው ግንዛቤ ይመስላል።

144,000ዎቹንና በጉን ሲመለከት ሳለ፤ ዮሐንስ ታላቅ ድምፅ ሰማ፤ ሰማይም በጥቡም ዜማ ተሞላች። በአንድ በኩል ከድምፁ ጋያልነት የተነሣ የታወሰው የፋዋፋዊቱ (በራእይ 1፡15 እንዳለው የክርስቶስ ድምፅ) እና የነጎድንድን (እንደ ራእይ 6፡1) ጩኸት ነበር። ይሁንና፤ ድምፁ በሺህ የሚቆጠሩ በገናዎች የሚደረደሩበት ዓይነት የዝማሬ ቅኝት ነበር። በገና በብሉይ ኪዳን ዘመን ለአምልኮ የሚያገለግል ዋንኛ የሙዚቃ መሣሪያ እንደነበር ይታወቃል።

እነዚህ 144,000 ሰዎች እንዴት እንደተገለጹ ልብ በል፡-

ሀ. በግንባራቸው ላይ ሁለት ስሞች ተጽፈውባቸዋል - የበጉ የኢየሱስ ክርስቶስና የእግዚአብሔር አብ ስም። ይህም ለ 144,000ዎቹ የተሰጠው ማኅተም የበጉና የአብ እንደነበር ይበልጥ ያሳያል። ስለዚህም የእግዚአብሔር አብና የጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ንብረቶች መሆናቸውን ያመለክታል። የሰይጣን ወይም የሐሳዊ-መሢሕ ንብረቶች አይደሉም።

ለ. በዙፋኑና በአራቱ እንስሳት ፊት አዲስ ቅኔ ይቀኙ ነበር። ምንም እንኳ ይህ ምንባብ የዝግሬውን ቅኔ የሚቀኙት እነማን እንደሆኑ ባይናገርና ከዚህም የተነሣ አንዳንዶች ዘማሪዎቹ መላእክት እንደሆኑ ቢናገሩም፤ እግዚአብሔርን የሚያመሰግኑትና የሚዘምሩት 144,000ዎቹ ናቸው የሚለው የተሻለ ይመስላል። መጽሐፍ ቅዱስ ብዙ ጊዜ፤ በተለይም እግዚአብሔር ታላቅን ነገር ለእኛ ባደረገ ጊዜ፤ አዲስ ቅኔ በመዘመር እግዚአብሔርን ሰላደረገልን በኅ ነገር እንድናመሰግነው ያዘናል [መዝ. (33)፡31 (40)፡31 (96)፡1]።

እነዚህ 144,000 አዲስ የምስጋና ቅኔ ይቀኙ ነበር። በምድር ላይ ያጋጠማቸውን ኃዘንና ሰደት አያስታውሱም። ያ ያለፈ ታሪክ ሲሆን አሁን ግን እግዚአብሔርን ሰላዳናቸው ያመሰግኑታል። አውሬውን በመከተል ለዘላለማዊ ሞት የተዳረጉትን ሊመስሉ በቻሉ ነበር። ይሁንና፤ የዘላለምን ሕይወት ዋስትና የሚሰጠው የእግዚአብሔር አብና የኢየሱስ ክርስቶስ ምልክት ነበራቸው።

ይህንን መዝሙር ግንም ሰው ሊማር አለመቻሉ አስገራሚ ነገር ነው። ምናልባት ይህ የሆነው መላእክት ከኃጢአት የመዳን ልምድ ሰላልነቦቻቸው ይሆናል። ሁልጊዜም እግዚአብሔር በሚገኝበት ስፍራ ነበሩ። ደግሞም የሰይጣን ንብረት ሆነው አያውቁም። እንዲሁም በኢየሱስ ደም አልተገዙም ነበር። ስለሆነም፤ የዳኑት ሰዎች እንደሚዘምሩ አድርገው ይህንን መዝሙር ሊዘምሩ አይችሉም። እኛ የእግዚአብሔር በሆንንበት መንገድ የእግዚአብሔር አልሆኑም። እነርሱ የእግዚአብሔር የሆኑት እግዚአብሔር ስለፈጠራቸው ነው። እኛ ግን የእግዚአብሔር የሆንነው በእግዚአብሔር ስለተፈጠርን ብቻ ሳይሆን፤ ዳሩ ግን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ለሁለተኛ ጊዜ ስለገዛን ጭምር ነው። ስለሆነም፤ ምንም እንኳ የመዝሙሩን ቃላት ሊማሩ ቢችሉም፤ እግዚአብሔር ከኃጢአትና ከሰይጣን አገዛዝ ሰላዳነን የምንደሰተውን ደስታና የምናቀርበውን አምልኮ ሊገነዘቡ አይችሉም።

ይህ መዝሙር የተዘመረው፤ በእግዚአብሔር ዙፋንና ለእግዚአብሔር እጅግ ቀርበው የሚገኙ አራቱ እንስሳት ባሉበት ነበር። ይህም እነዚህ የዳኑት ለእግዚአብሔር በጣም ቅርብ መሆናቸውን ያሳያል። መላእክትና እንስሳቱ እንኳ ሊያደርጉ በማይችሉበት ሁኔታ እግዚአብሔርን እያመሰገኑ እርሱ ባለበት ስፍራ ይቆማሉ። በአንድ ወቅት የእግዚአብሔር ጠላቶች የነበርን ሰዎች፤ ለእርሱ እጅግ ውድ መሆናችን ምንኛ የሚያስደንቅ ነገር ነው! እግዚአብሔር በጣም ይወደናል። ለዘላለም እግዚአብሔር በሚኖርበት ስፍራ የምንኖርበት ዘመን ይመጣል።

ሐ. ራሳቸውን በንጽሕና ጠብቁ እንጂ በሴቶች አልረከሱም - ይህ ለመረዳት የሚከብድ አሳብ ሲሆን፤ ሁለት አተረጓጎሞች ሊኖሩት ይችላሉ። በመጀመሪያ፤ የሐንስ የሚናገረው ሰላላገቡትና ከሴቶች ጋር የፈቃድ-ሥጋ ግንኙነት አድርገው ስለማያውቁ ሰዎች እንደሆነ የሚያስረዱ ወገኖች አሉ። ስለሆነም፤ እነዚህ 144,000ዎቹ ሰዎች እንደሆነ የሚያስረዱ ወገኖች አሉ።

ስለሆነም፤ እነዚህ 144,000ዎቹ ለኢየሱስ ክርስቶስ ብለው ራሳቸውን በድንግልና የጠበቁና በፍጹም ያላገቡ መሆናቸውን ይገልጻሉ። ይሁንና፤ መጽሐፍ ቅዱስ ከቶውንም ሰዎችን በዚህ መንገድ «ደናግል» ብሎ አይጠራቸውም። በተጨማሪም በትዳር ውስጥ የሚደረግን የግብረ ሥጋ ግንኙነት እንደ ርኩሳት አይቆጥረውም። እንዲያውም፤ ጳውሎስ ያገቡ ሰዎች ወሲባዊ ግንኙነት ማድረግ እንደሚኖርባቸው በአጽንኦት የተናገረ ሲሆን (1ኛ ቆሮ. 7:2-5)፤ በዕብራውያን መጽሐፍም የጋብቻን መኝታ በንጽሕና እንድንይዝ ታዘናል (13:4)። ስለሆነም፤ ዮሐንስ እነዚህን ሰዎች ንጹሐን ናቸው ማለቱ ባለማግባታቸው ነው ብሎ ማለቡ የማይመስል ነው።

ሁለተኛ፡ ይህንን ዓረፍተ ነገር ራስን ከዓለም እድፈት ስለመጠበቅ እንደሚናገር አድርጎ በተምሳሌትነት መረዳቱ ተገቢ ይሆናል። አዲስ ኪዳን በተደጋጋሚ ቤተ ክርስቲያንን «የክርስቶስ መሽራ» ይላታል። ወደ ሰማይ ከመድረሳችን በፊት፤ መሽራዋን ለማግባት እንደምትጠባበቅ ድንግል «በእጮኝነት» ደረጃ ላይ ነን (1ኛ ቆሮ. 6:20፤ 2ኛ ቆሮ. 11:2-3፤ ራእይ 21:9)። በምድር ላይ ለክርስቶስ በማኛውም ነገር ታማኝ አለመሆን፤ ከጋብቻ በፊት እንደሚፈጸም የወሲብ ግድፈት የሚቆጠር ነበር። ክርስቲያኖች ጣዖታትን ወይም ቄሣርን ማምለክ ቢጀምሩ ወይም ከአማልክት ጋር ሃይማኖታዊ ዝሙት ቢፈጽሙ ወይም የዓለምን ዘይቤና እምነቶች ቢከተሉ፤ እጮኛቸው ለሆነው ለክርስቶስ አልታመኑም ማለት ነው። እነዚህ 144,000ዎቹ ስደት ወይም የዓለም ፍቅር በማንኛውም መንገድ ለክርስቶስ ከመታመን እንዳያግዳቸው ተጠንቅቀው በምድር ላይ የኖሩ ሰዎች ነበሩ።

6ኛ ጥያቄ፤ ዛሬ ክርስቲያኖች ለዓለም ያላቸው ፍቅር ለክርስቶስ ካላቸው ፍቅር እንዲበልጥ በማድረግ መንፈሳዊ አመንዝራነት ሊፈጽሙ የሚችሉባቸውን መንገዶች ግለጽ።

መ. በጉ ወደሚመራቸው ስፍራ ሁሉ ይከተሉታል - ኢየሱስ በግ ብቻ ሳይሆን፤ መልካም እረኛም ነው። መልካም በግም የእርሱን ድምፅ ለምቶ የሚከተለው ነው (ዮሐ. 10:1-5፤ 14-16)። በምድር ላይ ምንም እንኳ ድምፁን ከመስማት በቀር ፊቱን ባይመለከቱም፤ 144,000 እጮኛቸው ከሆነው ከኢየሱስ ጋር በቅርብ ሆነው ሠርተዋል። በምድር ላይ መልካም በጎች ስለነበሩ፤ በሰማይ ለኢየሱስ ቅርብ በመሆንና ወደሚሄድበት ስፍራ ሁሉ በመሄድ ይከበራሉ።

ሠ. ከሰዎች መሀል የተገዙና የተዋጁ ነበሩ - ይህ እውነት በአጽንኦት የተገለጸው ከዚህ ጋር ለሁለተኛ ጊዜ ነው (ራእይ 14:3)። ለኢየሱስ ለነበራቸው ፍቅር ሁሉና ለዘላለም ከእርሱ ጋር ለመኖራቸው መሠረት የጣለው በክርስቶስ ደም የመዋጀታቸው እውነታ ነበር። የዋጁቸውን ይከተሉት ዘንድ ያስቻላቸው ኢየሱስ እንደሆነ ይገነዘባሉ እንጂ፤ በሰኪታቸው አይመኩም - ጌታቸውን ለመከተል ባላቸው ብቃትም አይታበዩም። ከዓለማዊ ዘይቤዎችና ካላመኑት ሰዎች የለቻቸውም መዋጀታቸው ነው።

ረ. ለእግዚአብሔርና ለበጉ እንደ በኩራት የቀረቡ ናቸው - የበኩራት አሳብ የመነጨው ከብሉይ ኪዳን ሲሆን፤ በሁለት መንገዶች ሊያገለግል ይችላል፡-

1) ከሌሎች ቀድሞ የሚደርሰው መከር። ይህም ሌሎች ተጨማሪ እህሎች እንደሚደርሱ የሚያመለክት መያዣ ወይም ተስፋ ዓይነት ነበር (ሮሜ 8:23፤ 11:16፤ 1ኛ ቆሮ. 15:20)። ይህንን ክፍል የምንረዳበት ትክክለኛው መንገድ ይኸው ከሆነ፤ እነዚህ 144,000ዎቹ የጠቅላላው የእግዚአብሔር ማኅበረሰብ አካል መሆናቸውን እንገነዘባለን፤ ይህም አንድ ቀን ጠቅላላው የቅዱሳን ማኅበረሰብ በዙፋኑ ፊት አብሮአቸው እንደሚሆን ያሳያል።

2) ለእግዚአብሔር የሚቀርብ ቅዱስ ምጽዋት - ይህም ለእግዚአብሔር የተለየና በተቀደሰው ቀን እግዚአብሔር የሚጠቀምበት ነው (ዘጸ. 23:19፤ ዘዳ. 18:4፤ ኤር. 2:3)። ይህም ሕይወታቸውን ሙሉ ለሙሉ ለእግዚአብሔር በመለየት፤ 144,000 ራሳቸውን እንደ ምጽዋት ማቅረባቸውን ያሳያል።

ሰ. በአፋቸው ውሸት አልተገኘም - ሰይጣን የማታለል አባት ነው። ሁልጊዜም እውነትን በማጣመምና እውነት በማስመሰል ይዋሻል። ሰይጣንን የሚወዱ ሰዎችም፤ የውሸት ልምዶችን ይከተላሉ። እነዚህ 144,000 ቅዱሳን ግን እውነትን ለማጣመም ወይም በሕይወታቸው የማታለልን ተግባር ለመፈጸም አልፈለጉም። ለክርስቲያኖች ለራሳቸው ሁኔታዎችን ለማመቻቸት ትናንሽ ውሸቶችን በመናገር ወይም ራሳቸውን የተሻሉ አድርጎ ለማቅረብ፤ እውነትን ማደብዘዙ ቀላል ነው። ይሁንና፤ ሙሉ ለሙሉ እውነት ያልሆነ ነገር ሁሉ ውሸት ነው። እነዚህ 144,000 ቅዱሳንም ለመዋሸት ወይም የዘንዶውንና የአውሬዎቹን ትምህርት ለመቀበል አልፈለጉም ነበር። አብን ወይም ወልደን አልካዱም - ወይም የአውሬውን ምስል አላመለኩም።

ሸ. ነውር አልነበረባቸውም - ይህ ቃል በብሉይ ኪዳን የመሥዋዕት አቀራረብ ግምገማ ውስጥ፤ ምንም ዓይነት ሥጋዊ ጉድለት የሌላቸውንና ከዚህም የተነሣ ለእግዚአብሔር ሊሠጧ የሚችሉትን እንስሳት ያመለክት ነበር። ይህም እነዚህ 144,000 ቅዱሳን ሕይወታቸውን እንደ ንጹሕ መሥዋዕት ለእግዚአብሔር ማቅረባቸውን የሚያስረዳን ሌላው ማረጋገጫ ነው። ይሁንና፤ ከዚህ የምንረዳው ለእግዚአብሔር በመታዘዝ መመላለሳቸውን እንጂ ኃጢአት ያልነካቸው መሆኑን አይደለም።

7ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ሮሜ 12:1-2 አንብብ። ይህ ክፍል የክርስትናን ሕይወት እንደ መሥዋዕት አድርጎ የሚገልጸው እንዴት ነው? ሕይወትህን እንደ መሥዋዕት አድርገህ የሰጠህበትን ሁኔታ የሚያመለክቱ ምሳሌዎችን አቅርብ። ለ) የእነዚህ 144,000 ቅዱሳን መግለጫ ዛሬ ለክርስቲያን አስፈላጊው የሚሆነው እንዴት ነው? ብዙውን ጊዜ እነዚህ ነገሮች የሚጎድሉን እንዴት ነው?

ሁለተኛ ቀን፡- ራእይ 14:6-13

2. የሦስቱ መላእክት መልእክት (14:6-11)

በምድር ላይ ሳሉ ለኢየሱስ ታማኞች ሆነው ለቆዩት ቅዱሳን የሚሰጠውን የክብር ራእይ በአጭሩ ከተመለከተ በኋላ፣ የሐንሰ በመጨረሻው ዘመን የሚከሰቱትን ዓበይት ጉዳዮች አጠቃልሎ ይዘአል፤ ይኸውም የጊዜውን ባሕርይና እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚያወርደውን ፍርድ በማሳየት የተከናወነ ነው። እግዚአብሔር ለክርስቲያኖች አውሬውና ተከታዮቹ ብሎም የባቢሎንን ዓለማዊ ዘይቤ የሚከተሉት ለቅጣት እንደሚዳረጉ በሰፊ እውነቶች ለማሳየት ፈለገ። ክፋት ለዘለቄታው ሊቀጥል አይችልም። የፍርድ ቀን ይመጣል።

8ኛ ጥያቄ፤ ወንጌሉን በሁለት ወይም በሦስት ዓረፍተ ነገሮች አሳጥረህ ጻፍ። ያልጻኑ ሰዎች በኢየሱስ ያምኑ ዘንድ ልናቀርባቸው የሚገቡን ዓበይት እውነቶች የትኞቹ ናቸው? በዓረፍተ ነገርህ ውስጥ እንደ «ደኅንነት» «መዋጀት» ወዘተ... ያሉትን ሰፊ አሳቦች የያዙ ቃላትን አትጨምር።

ሀ. የመጀመሪያው መልእክ መልእክት - የወንጌል እወጃ (14:6-7)

«ወንጌሉን» በምድር ላይ ለሚኖሩት ሁሉ ማወጅ፣ የዚህ የመጀመሪያው መልእክ ኃላፊነት ነበር። ብዙውን ጊዜ የመጨረሻው ዘመን የፍርድ ዘመን እንደሆነ ይታሰባል። ይህም ሆኖ፣ እግዚአብሔር የምሕረት አምላክ እንደ መሆኑ፣ ሰዎች ወንጌሉን ሰምተው የሚድኑበትን ዕድል ይሰጣል። እግዚአብሔር ሰዎች በንስሐ ወደ እርሱ ተመልሰው በሕይወት እንዲኖሩ እንጂ ወደ ሲኦል እንዲሄዱ አይፈልግም (2ኛ ጴጥ. 3:9)። የሐንሰ ስለሚያገኘው ወንጌል የተገለጹ በርካታ እውነቶች እነሆ፡-

1. የዘላለም ወንጌል - ከቶውንም ከዘመን ዘመን አይለዋወጥም። ሰዎች ሁልጊዜም ወንጌሉን ለመለወጥ ቢጣጣሩም፣ እግዚአብሔር ከመጀመሪያው ያወጀው አንድ ወንጌል ብቻ አለ፤ ይኸውም ኃጢአተኞች በሰናይ ምግባራቸው በመተማመን ላይሆን የኢየሱስን በመስቀል ላይ መሞት የሚድኑበት መንገድ አድርገው በመመልከትና በጸጋው ላይ በመደገፍ፣ ለይቅርታ ወደ እግዚአብሔር ሊመጡ እንደሚችሉ የሚያስረዳ እውነት ነው።
2. አጽናፍ-አቀፋዊው ወንጌል - በምድር ላይ ለሚኖሩ ሰዎች ሁሉ መሰበክ ነበረበት። ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ የሰጠው የመጨረሻው ትእዛዝ፣ በምድር ወደሚገኙ ሰዎች ሁሉ እንዲሄዱና የኢየሱስን መልካም የምስራች እንዲሰብኩ ነበር (ማቴ. 28:19-20)።

3. የወንጌሉ ይዘት ሦስት ዓበይት እውነቶችን ያካትታል፡-

በመጀመሪያ፣ ፈሪሃ-እግዚአብሔር ያስፈልጋል። እግዚአብሔርን መፍራት ማለት አንበሳ እንዳጋጠመው ሰው መርበትበትና መንቀጥቀጥ ማለት

አይደለም። ይልቁንም፤ እግዚአብሔርን ስለ ማንነቱ ማክበር ማለት ነው። እንዲሁም፤ ለእርሱና ለትእዛዛቱ በመገዛት መመላለስ ማለት ነው።

ሁለተኛ፤ ለእግዚአብሔር ክብር መስጠት ያሻናል። የኃጢአት ሁሉ እምብርት ለራሳችን ክብር ለማግኘት መሻት፤ በስግብግብነት ወደ ፈለግንበት አቅጣጫ ማምራትና የፈለግነውን ማድረግ ነው። እግዚአብሔርን የሚያስከብር ሕይወት እንድንኖር ከተፈለገ፤ ይህ ዝንባሌ መቀጫት አለበት።

ሦስተኛ፤ በእግዚአብሔር ባሕርይ ላይ የተመሠረተ እውነተኛ አምልኮ ሊቀርብለት ይገባል። ፈጣሪ እግዚአብሔር ብቻ ነው። ሰማይንና ምድርን፤ ባሕርንና የውኆችን መሠረቶች ያበጀው እርሱ ነው። በራእይ ምዕራፍ 8 እና 16 የመጀመሪያዎቹ አራት መለኮቶችና የመጀመሪያዎቹ አራት ጽዋዎች ፍርድ የሚያወርዱት፤ በእነዚህ በእግዚአብሔር እንደ ተፈጠሩ በተጠቀሱ ነገሮች ላይ ነው። እግዚአብሔር በፍርድ ቀን፤ ለማያመለካትና በፍቅር የሰጣቸውን ነገሮች ሊጠቀሙበት ካልቻሉ ሰዎች ይወስድባቸዋል።

የሐንስ በቀውጢ ቀን እንኳ፤ ወንጌሉን መስበካችንን መቀጠል እንደሚያሻን ያስተምረናል። ምንም እንኳ በዚህ ስፍራ ወንጌሉን የሚሰብከው መልአኩ ቢሆንም፤ እርሱ የቤተ ክርስቲያን ተምሳሌት ነው። እግዚአብሔር ለሌሎች ስለ ክርስቶስ ለመመስከር ሁልጊዜም ሰዎችን ይጠቀማል። በዚህ ውስጥ ሁለት ዓበይት እውነቶች ሊታዩ ይችላሉ፡-

በመጀመሪያ፤ በስደት መካከል፤ ክርስቲያኖች ምስክርነታቸውን ማቆም የለባቸውም። ጊዜው እየከፋ ሲሄድ ዝምታን መምረጡ፤ ሁልጊዜም በክርስቲያን ላይ የሚያንዣብብ ፈተና ነው። በስደት ጊዜ፤ ክርስቲያኖች ለክርስቶስ ታማኞች ሆነው ሲቆሙና ወንጌሉን ሲያውጁ፤ ሰዎች ወደ ክርስቶስ ይሳቡና ይድናሉ። ይህ በተለይ በታላቁ መከራ የጽልመት ዘመን ውስጥ የሚፈጸም እውነት ነው።

ሁለተኛ፤ በተጨማሪም እግዚአብሔር ለክርስቲያኖች ወንጌሉን ለዓለም ሁሉ ማድረሱ ኃላፊነታቸው እንደሆነ እያስጠነቀቃቸው ነው - ሁሉም ስለ ኢየሱስ ሊሰሙ ስለሚገባ። ክርስቲያኖች ሁልጊዜም ወንጌሉን ለሰዎች ሁሉ ስለማድረሱ አስፈላጊነት ማሰብ አለባቸው። በተለይም በድፍረት ወንጌሉን ይዞ ከመውጣት ይልቅ በአብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ለመደበቅ በምንፈልግባቸው የስደት ጊዜያት አጥብቀን ስለዚህ ጉዳይ ልናስብ ይገባል።

9ኛ ጥያቄ፤ ሀ) በስደት ጊዜ በርካታ አብያተ ክርስቲያናትና ክርስቲያኖች እንዴት የወንጌል ምስክርነታቸውን ወደ ማቆሙ እንደሚያዘነብሉ ግለጽ። ለ) የክርስቲያን ምስክርነት ከሰላሙ ጊዜ ይልቅ በስደት ጊዜ የበለጠ ኃይል የሚኖረው ለምን ይመስልሃል? ሐ) በርካታ አብያተ ክርስቲያናት ወንጌል ላልደረሳቸው የኢትዮጵያ ነገዶች ሸክም የማይሰማቸው ለምንድን ነው?

ለ. የሁለተኛው መልአክ መልእክት - ባቢሎን ወደቀች! (14:8)

ይህ ሁለተኛው መልአክ የመጨረሻ ክፉ ከሆነችው የባቢሎን ከተማ ጋር ያስተዋውቀናል። ምዕራፍ 17 እና 18 ባቢሎንን በበለጠ ዝርዝር ይገልጻሉ። መልአኩ የባቢሎን ውድቀት ቅርብና የተረጋገጠ ጉዳይ መሆኑን ለማመልከት ውድቀቷ እንደ ተፈጸመ አድርጎ ያውጃል። እግዚአብሔር በባቢሎን ላይ የሚያወርደው ፍርድ የተቆረጠ በመሆኑ፣ ከዚህ ቀደም የተፈጸመ ጉዳይ አድርጎ ያቀርበዋል። የሐሳዊ-መሢሕ ታላቅ ከተማ የሆነችው ባቢሎን በሰባተኛው ጽዋ መፍሰስ ትወድቃለች (16:17፣ 19)።

10ኛ ጥያቄ፤ ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት ስለ ባቢሎን አንብብ። ዛሬ በየትኛዋ ዘመናዊት አገር ውስጥ ትገኛለች?

መጽሐፍ ቅዱስ ባቢሎን በሚለው ቃል በሁለት የተለያዩ መንገዶች ይጠቀማል፡- በመጀመሪያ፣ በኤፍሬጥስ ወንዝ ታሪካዊና ትክክለኛ፣ እንዲሁም፣ አይሁዶችን በምርኮኛነት የወሰደ ባቢሎን የሚባል ታላቅ የዓለም መንግሥት ይገኛል። ባቢሎን በምድር ላይ ከሚገኙ እጅግ ጥንታዊ ከተሞች አንዱ ነበረች። በመጀመሪያ ለሚ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተጠቀሰው በዘፍጥረት 10:10 እና 11:1-9 ነው። በዚያ ስፍራ «ሰናዖር» ተብላ የተጠራች ስትሆን፣ ከጥፋት ውኃ በኋላ በእግዚአብሔር ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ ጥፋት የተፈጸመው እዚያው ነው። ዛሬ ያ ስፍራ ኢራቅ በመባል ይታወቃል።

ሁለተኛ፣ ባቢሎን የተሰኘው ቃል ፈሪሃ-እግዚአብሔር የራቀውን የመጨረሻ ዘመን የሐሳዊ-መሢሕ አረማዊ ሃይማኖቶችና የፖለቲካ አስተዳደር ለማመልከት በተምሳሌትነት ተጠቅሶአል። እንዲሁም፣ «ታላቂቱ ከተማ» የተሰኘች ስትሆን፣ የሰውን ልጅ ትዕቢትና ዓመፅ ብሎም በእግዚአብሔር ላይ ጀርባቸውን የሚያዘፋትን ሰዎች ታመለክታለች። ስለሆነም፣ በእግዚአብሔር ላይ ጀርባውን የሚያዘር፣ ራሱን የሚያከብርና ክፋትን የሚያስፋፋ ማንኛውም ሕዝብ ወይም ሥልጣኔ በ«ባቢሎን» ተምሳሌት ተገልጾአል። ይሁንና፣ እነዚህ ሁሉ ክፉ ሕዝቦች በመጨረሻው ዘመን ብቅ ብላ የምትታየው ታላቋና ርኩሷ ባቢሎን ምን እንደምትመስል የሚያሳዩ ትናንሽ ምሳሌዎች ብቻ ናቸው።

መልአኩ በባቢሎን ላይ ፍርድን ያወጀው፣ «አሕዛብን ሁሉ የዝሙትዋን ቁጣ ወይን ጠጅ» በማጣጣቷ ምክንያት ነው። ፀረ-አምላካዊ አቋም ያላቸውን ሥልጣኔዎች ሁሉ የምታመለክተው ባቢሎን በዓለም ላይ ክፉ ተጽዕኖ አስከትላለች። የውሸት ሃይማኖቷ ሰዎች እግዚአብሔርን ከማምለክ እንዲመለሱ አድርጓል። ይህም ለእግዚአብሔር ያለመታመን ማመንዘር ይባላል (ሆሴ. 2)።

11ኛ ጥያቄ፤ አስከፊ የትምህርትና የሥልጣኔ ተጽዕኖ፣ በርካታ ክርስቲያኖችን ለውድቀት የዳረጋቸው እንዴት ነው?

ሐ. የሦስተኛው መልአክ መልእክት አውሬውን በሚያመልኩ ሰዎች ሁሉ ላይ የታወጀ ፍርድ (14:9-11)።

በብሉይ ኪዳን ተምሳሌት በመጠቀም፤ ሦስተኛው መልአክ የሚያውጀው አውሬው በእግዚአብሔር ላይ ባካሄደው ዓመፅ በተባበሩት ሰዎች ላይ የሚመጣውን ታላቅ ፍርድ ነው። አውሬውን የሚያመልክ ወይም ምልክትን የሚቀበል ሁሉ ለዘላለም ይጠፋል። የአውሬውን ምልክት ለሚቀበሉ ሰዎች የተወሰኑትን ፍርዶች ቀጥለህ ተመልከት፡-

1. የእግዚአብሔርን ቁጣ ወይን ይጠጣሉ [መዝ. (75)፤8፤ ኤር. 25:15-16] - በብሉይ ኪዳን፤ ወይን በሁለት መልኮች ይጠጣ ነበር። በአብዛኛው ከውኃ ጋር ተባርዞ የሚጠጣ ሲሆን፤ ዳሩ ግን ጠጪው ወዲያውኑ ለመስከር ከፈለገ፤ ውኃ ሳይቀላቅል ይጠጣ ነበር። ይህም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ በማይፈልጉ ሰዎች የሚገለጽ የሙሉ ቁጣው ተምሳሌት ሆኖ ቀርቦአል።
2. በሚቃጠል እሳትና ዲን ይሠቃያሉ - እግዚአብሔር ሰዶምንና ገሞራን በቀጣ ጊዜ፤ በከተሞቹ ላይ እሳትና ዲን አዝንቦአል። ይህም እግዚአብሔር በጠላቶቹ ላይ ለሚያወርደው ዘላለማዊ የሲኦል ፍርድ ተምሳሌት ሆኖ ያገለግላል። በእነርሱ ላይ የሚወርደው ፍርድ በመላእክት፤ በበጉ፤ በሁሉም የሚታይ እንጂ፤ ሰውር አይሆንም። ይህ ፍርድ እንዴት ለዘላለም እንደተወሰነ ተመልክት። እግዚአብሔር ለሰዎች ዳግም የማመን ዕድል እንደሚሰጣቸው የሚያስተምር ክፍል ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አናገኝም። አንድ ሰው በሕይወቱ የሚያደርገው ምርጫ፤ ዘላለማዊ ህልውናውን ይወስነዋል። በዚህ ሕይወት ክፉ ሰዎች ከጥፋት የሚያመልጡ ቢመስልም፤ በሚመጣው ሕይወት የማምለጫ ስፍራ የለም።
3. ዕረፍት አይኖራቸውም - ሲኦል የዘላለም ትግል ስፍራ ይሆናል። አውሬውን የሚከተሉ ሰዎች በምድር ላይ ተደስተው ሊያሳልፉ ቢችሉም፤ ለዘላለም ይቀጣሉ። በተቃራኒው ደግሞ፤ ዛሬ የሚሰደዱ ክርስቲያኖች፤ አንድ ቀን በጉ ባለበት ስፍራ ዘላቂ ዕረፍትና ዕፎይታ ያገኛሉ (14:13)።

መጽሐፍ ቅዱስ በማያምኑ ሰዎች ላይ የሚመጣውን ዘላለማዊ ፍርድ ለመግለጽ፤ በርካታና የተለያዩ ተምሳሌቶችን ይጠቀማል። በመሆኑም፤ ይህ ፍርድ ከጨለማ (ማቴ. 8:12፤ 22፤ 13)፤ ከእሳትና ዲን፤ ሰውነትን ከሚተለትሉ ትሎች፤ (ማር. 9:45-48) ወዘተ... ጋር ተወዳድሮአል። እነዚህ ተምሳሌቶች የቀረቡት፤ እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን ባልዳኑ ሰዎች ላይ የሚያመጣው ዘላለማዊ ቅጣት፤ ምንኛ አሸባሪ እንደሆነ ለመግለጽ ነው።

ይህ ክፍል ለክርስቲያኖችም ሆነ ለማያምኑ ሰዎች ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነው። ዮሐንስ የማያምኑ ሰዎች ላለማመናቸው ውድ ዋጋ እንደሚከፍሉ ይናገራል። የመጨረሻውን የፍርድ ዕለት ሊያመልጡ አይችሉም። በተዘዋዋሪ መንገድ ደግሞ፤ ክርስቲያኖች ነን ለሚሉት የዓለምን ዘይቤ (የአውሬውን ምልክት) ቢቀበሉ፤ ወይም ሥጋዊ ሕይወታቸውን ለማቆየት ብለው

እምነታቸውን ቢከፉ፤ እጅግ የላቀ የዘላለማዊ ጥፋት ዋጋ እንደሚከፍሉ እያስጠነቀቀ ነበር።

3. በከፋ ቀን የክርስቲያኖች ምላሽ (14:12)

በምድር ላይ እግዚአብሔር በከፋዎች ላይ የማይፈርድ በሚመስልበትና ስደት በሚኖርበት ጊዜ፤ የክርስቲያኖች ምላሽ ምን ሊሆን ይገባል?

በመጀመሪያ፤ መታገሥ አለብን። በምድር ላይ ስደትን የምንጋፈጥበት ጊዜ ረዥም ሊመስል ይችላል። ይሁንና፤ በመጨረሻው በመንግሥተ ሰማይ እንጂ በሲኦል ያለመኖራችን፤ የትዕግሥት ቆይታችንን ዋጋ ያለው ነገር ያደርገዋል። እግዚአብሔር እንድናልፍበት የሚፈልገው ስደት ሞትንም የሚጠይቅ እንኳ ሲሆን፤ በትዕግሥት ለመጠበቅ መወሰን አለብን።

ሁለተኛ፤ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት መጠበቅ አለብን። የእምነታችንን እውነተኛነት የምናረጋግጠው ትእዛዛቱን በመጠበቅ ነው። ክርስትና በአእምሮአችን ብቻ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የምንመላለስበት ሃይማኖት አይደለም። ይልቁንም፤ ክርስትና ለክርስቶስ ትእዛዛት ሁሉ እምነታችንን በማስገዛት የምንኖርበት ሥነ-ምግባራዊ ሃይማኖት ነው።

ሦስተኛ፤ በታማኝነት ልንጸና ይገባል፤ ይኸውም፤ እምነታችንን ባለመካድ፤ ወይም አውሬዎችን ወይም የዚህን ዓለም ሐሰተኛ ሃይማኖቶች እንዳንከተል እምነታችንን ከብክለት በመጠበቅ ነው።

12ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ከላይ የቀረቡት ትምህርቶች (ማስጠንቀቂያዎች) ሰባዚዎች ለክርስቲያኖች ያስታውሱአቸው ዘንድ አስፈላጊ የሚሆኑት በምን መንገድ ነው? ለ) እነዚህን እውነቶች ለቤተ ክርስቲያን እንዴት እንደምታስተምር ዐቅድ።

4. የበረከት ድምፅ ከሰማይ አስተጋባ (14:13)

አስቀድመን በራእይ መጽሐፍ ሰባት በረከቶች (ብፅዕናዎች) እንደሚገኙ ገልጸናል (1:3፤ 14:13፤ 16:15፤ 19:9፤ 20:6፤ 22:7፤ 14)። ሁለተኛው በረከት የሚገኘው በ14:13 ሲሆን፤ በዚህ ስፍራ የእግዚአብሔር ድምፅ በጌታ የሚሞቱ የተባረኩ (ብፅ-ዓን) እንደሆኑ ይነግረናል። ምንም እንኳ እኛ ክርስቲያኖች ድሆች፤ የተሰደድን፤ ወይም በኢየሱስ በማመናችን በሰማዕትነት ልናልፍ ብንችልም፤ ደስተኞችና የተባረኩ ነን። የተባረከነው እኛው ነን እንጂ፤ ለጊዜው ዓለምን የሚገዙና የተባረኩ የሚመስሉት አይደሉም። ይህ የተሰፋ ቃል በሁለት መንገዶች ሊታይ ይችላል፡-

በመጀመሪያ፤ እስከ ሞት ድረስ የሚታመኑ ክርስቲያኖች በሰማይ ስለሚጠብቃቸው በረከት ዋስትና ተሰጥቶአቸዋል። ሁለተኛ፤ ይህ በታላቁ መከራ ዓውድ ከታየ፤ በዚያን ጊዜ በሰማዕትነት የሚያልፉ ሰዎች ይባረካሉ። ከስደት ሥቃይ ያርፋሉ እንጂ፤ ገና በዓለም ላይ የሚመጣውን ታላቅ ፍርድ አይጋፈጡም በክርስቶስም ይሸላማሉ።

እስኪሞቱ ድረስ በታማኝነት የሚቆዩትን ሰዎች የሚጠብቀውን በረከት ለማጉላት፤ መንፈስ ቅዱስ ለመጀመሪያ በመጽሐፉ ውስጥ ይናገራል። ለክርስቲያኖች በኢየሱስ መሞት ሁለት ነገሮችን እንደሚያመጣ ያስታውሳቸዋል፡-

የመጀመሪያው መልአክ ሁሉም ወንጌሉን ይቀበሉት ዘንድ ይጋብዛል። ሁለተኛው መልአክ የሐሳዊ-መሢሕን ፍርድ ገልጾአል። ሦስተኛው መልአክ ደግሞ የአውሬውን ምልክት ለሚቀበሉ ሰዎች ምንም ዓይነት ምሕረት እንደሌለ ያውጃል። ስለዚህ ለእግዚአብሔር ሳይታዘዙ ለጊዜው ደስ ከመሰኘትና በውጤቱም ለዘላለሙ ለእሳት ባሕር ሥቃይ ከመዳረግ ይልቅ የጊዜውን ምድራዊ ሕይወት አጥቶ የዘላለሙን ሕይወት ማግኘት አይልቅ ይሆን?

13ኛ ጥያቄ፤ ይህ በረከት ዛሬ እናስታውሰው ዘንድ አስፈላጊ የሚሆነው እንዴት ነው?

በራእይ ምዕራፍ 14 ውስጥ ሁለት ዓበይት ራእዮች አሉ፡- በመጀመሪያ፤ የ144,000 ቅዱሳን ራእይ አለ፤ እነርሱም ቀደም ሲሆኑ አሁን ሁላቸውም በሰማይ ናቸው። እግዚአብሔር የታተሙ ሲሆኑ፤ አሁን ሁላቸውም በሰማይ ናቸው። እግዚአብሔር የባለቤትነት ማኅተሙን በልጆቹ ላይ አድርጓል። በመሆኑም፤ በእውነት የእግዚአብሔር የሆኑት ሁሉ ወደ ዘላለማዊ ቤታቸው እስኪደርሱ ድረስ፤ በእግዚአብሔር እንደሚጠበቁ ያ ማኅተም ዋስትና ይሰጣቸዋል። ይህም ሲባል ከሥጋዊ ሞት ሳይሆን ከመንፈሳዊ ሞት ይጠበቃሉ ማለት ነው።

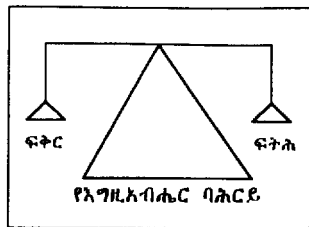
ሁለተኛ፤ የሦስት መላእክት ራእይም አለ። እነዚህ ሦስት መላእክት እያንዳንዳቸው የተለያዩ የተስፋና የማስጠንቀቂያ መልእክቶችን ያመጣሉ። የመጀመሪያው መልአክ፤ የቤተ ክርስቲያንን ምስክርነት በመወከል፤ ለሰው ልጅ ወንጌሉን ይሰብካል፤ ይኸውም ንስሐ ገብተው ከፍርድ ያመልጡ ዘንድ አንድ የመጨረሻ ዕድል መስጠቱ ነበር። የመጨረሻዎቹ ሁለቱ መላእክት በባቢሎን ላይ ፍርድን ያውጃሉ። ይህም በባቢሎን ተምሳሌትነት የቀረበው ፍርድ ማናቸውም ለጭቆና የሚያገለግሉ ድርጅቶች የአውሬውን ምልክት የተቀበሉ ሁሉ በፍርድ እንደሚሠቃዩ የሚያሳይ ነው። ዛሬም ሆነ በመጨረሻው ዘመን፤ ከእግዚአብሔር በላይ ዓለምንና የዓለምን ሸቀጦች የሚወዱ ሰዎች፤ የእግዚአብሔርን የቁጣ ንጻድ ይቀበላሉ። እንዲሁም፤ ከእግዚአብሔር ጠላቶች ጋር በመመሳሰል ከስደት የሚያመልጡትም ለተመሳሳይ አደጋ ይዳረጋሉ።

ሦስተኛ ቀን፡-

ራእይ 14:14-15:8

14ኛ ጥያቄ፤ ብዙ ሰዎች እግዚአብሔር የፍቅር አምላክ ስለሆነ፤ ማንንም እንደማይቀጣ ይናገራሉ። ሀ) እግዚአብሔር የፍትሕ አምላክ እንደሆነና ከፋውን እንደሚቀጣ ማመን የሚያስፈልገው ለምንድን ነው? ለ) በራእይ መጽሐፍ እግዚአብሔር እንደሚፈርድ አምላክ ሆኖ የተገለጸው እንዴት ነው?

ሰለ እግዚአብሔር የሚኖረን መረዳት ተግባራችንን በእጅጉ ይወስነዋል። መጽሐፍ ቅዱስን ማጥናት ከሚያስፈልግባቸውም ምክንያቶች አንደኛው ይኸው ነው - የእግዚአብሔርን ትክክለኛ ገጽታ የሚያቀርብልን ብቸኛ ስፍራ መጽሐፍ ቅዱስ ነውና። የሚያሳዝነው ግን ሰዎች ሰለ እግዚአብሔር ማዛናዊ አመለካከት አለመያዛቸው ነው።

የእግዚአብሔርን ባሕርይ በሚዛን ላይ እንዳለ አድርገን ልንመለከት እንችላለን። ከሚዛኑ በአንደኛው ወገን ላይ የእግዚአብሔርን ፍቅር የሚያሳዩ፣ እንደ ምሕረት፣ ገርነት፣ ቸርነት፣ በሃኑት፣ የመሳሰሉ የእግዚአብሔር ባሕርያት አሉ። በሌላኛው ወገን ደግሞ እንደ ቁጣ፣ ጽድቅ፣ ቅድስና የመሳሰሉ የእግዚአብሔርን ፍትሕ የሚያሳዩ ባሕርያት አሉ።

መጽሐፍ ቅዱስ ሁልጊዜም እነዚህን የተለያዩ ባሕርያት በሚዛናዊነት ያስተናግዳል። ከፍቅር የተነሣ፣ እግዚአብሔር ሰለ እኛ እንዲሞት ልጁን ላከው - እኛም ንስሐ በመግባት የኃጢአታችንን ይቅርታ ከእርሱ ዘንድ እንቀበላለን። ይሁንና፣ ከፍትሕ የተነሣ፣ እግዚአብሔር በእርሱ ላይ የሚያምፁትን ይቀጣል። የእግዚአብሔርን ፍቅር ብቻ የምናጎላ ከሆነ፣ እግዚአብሔር እያንዳንዳችንን ለተግባራችን እንደሚጠይቅን ባለመገንዘብ፣ ሰዎች የተቀደሰ ሕይወት ስለመምራታቸው ግድ አይኖረንም። የእግዚአብሔርን ፍትሕና ቁጣን ብቻም የምናጎላ ከሆነ፣ እንደ ሙስሊሞች ወደ እርሱ ከመቅረብና በፍቅሩ ደስ ከመሰኘት እንታቀባለን።

የራእይ መጽሐፍ ሁለቱንም የእግዚአብሔርን ባሕርያት በግልጽ ያሳያል። መጽሐፉ ሰዎች ሁሉ ንስሐ ገብተው፣ ምሕረት ለመቀበል ወደ እግዚአብሔር እንዲመጡ ባለማድረግ ጥሪውን ያቀርባል (14:6-7)። ይሁንና፣ በርካታው የመጽሐፉ ክፍል እርሱን ለመታዘዝ በማይፈልጉ ሰዎች ላይ ስለሚወርደው የእግዚአብሔር ቁጣ ይናገራል (14:14-20)። ዛሬ እግዚአብሔር በከፋት ላይ ታላቅ ፍርድ ሲያወርድ፣ የፍትሕ ባሕርዩን እንመለከታለን።

15ኛ ጥያቄ፣ አንድ ሰው ሰለ እግዚአብሔር ያለው ሚዛናዊ ያልሆነ ባሕርይ ኑሮውን ሲጎዳ ያየህበትን ሁኔታ ተናገር።

16ኛ ጥያቄ፣ ሀ) በራእይ ምዕራፍ 14:14 በደመና ላይ የተቀመጠውን ግለጽ። ለ) በኢዩኤል 2:1 እና ዘካርያስ 14:1-6 ይህ ቀን ምን ተብሎ ተጠራ? ሐ) የወይን መጥመቅ ተግባር የሚከናወነው የት ነው? (14:19-20)። መ) ጌታ መከፋን ሳይሰበሰብ እንዲህ ለረዥም ጊዜ የቆየው ለምንድን ነው? ሠ) በራእይ 15:2-4፣ 5-8 የምንመለከታቸው ራእዮች ምንድን ናቸው? ረ) ራእይ 15:1 ምንን ያጎላል? ሰ) በባሕሩ አጠገብ ስለሚቆሙት የተነገረው ምንድን ነው? ሸ) የማን መዝሙር ተዘመረ? በ) ሰባቱን መላእክት ግለጽ። ምን ለብሰው ነበር? ምንስ ይዘው ነበር? ተ) ጽዋዎቹ በምን ተሞልተው ነበር? ቸ) መቅሠፍቶቹ እስኪፈጸሙ ድረስ፣ በሰማይ ምን ሆነ?

በሚወርዱ የተለያዩ ፍርዶች ላይ ያተኩራል። አንዳንዶች ይህ በታላቁ መከራ ፍጻሜ ላይ ስለሚከሰተው የክፋ የአርማጌዶን ጦርነት ፍንጭ እንደሚሰጠን ይናገራሉ።

1. የምድሪቱ መከር (14:14-20)

የእርሻን ተምሳሌት በመጠቀም፣ የሐንስ በመጨረሻው ዘመን በምድር ላይ ስለሚመጣው ሞትና ጥፋት ይናገራል። በመጀመሪያ፣ ማጭዳን በመስደድ ሊሰበሰብ የደረሰውን እህል የሚያጭደውን ገበሬ በማነጻጸሪያነት ይጠቀማል። ሁለተኛ፣ የወይን ፍሬ በመውሰድ በትልቅ መጥመቂያ ውስጥ በሚጨምረውና የወይን ጠጅ እንዲሆን በእግሮቹ የሚረግጠውን የወይን ጠጅ ጭማቂ በማነጻጸሪያነት ይጠቀማል።

ሀ. በደመናት ላይ የተቀመጠው «የሰው ልጅ» (14:14-16)

የሐንስ የተመለከተው ራእይ ከመቅጽበት ከሰማይ ወደ ምድር ይቀየርና፣ የሐንስ በሰማይ ላይ ትልቅ ነጭ ደመና ይመለከታል። በደመናውም ላይ «የሰውን ልጅ የሚመስል» ተቀምጦ ነበር። ይህ ሰው በሦስት መንገዶች ተገልጾአል፡-

1) በደመና ላይ ተቀምጦአል - በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሁሉ፣ ደመና የእግዚአብሔርን ህልውና ያመለክታል። በዚህ መልኩ እግዚአብሔር በምድረ በዳ በእስራኤላውያን መካከል ስለማደሩ ተመልክቷል (ዘጸ. 13:21)። እንዲሁም፣ ክርስቶስ ወደ ሰማይ በሄደ ጊዜ በደመና የታጀበ ሊሆን (የሐዋ. 1:9)፣ ወደ ምድር ሲመለስም በደመና ይገለጻል (ሉቃስ 21:27)።

2) ገዥነትንና ሥልጣንን የሚያመለክት የወርቅ አክሊል በራሱ ላይ አድርጎ ነበር።

3) በእጁ ስለታም ማጭድ ነበረው። ይህ ማጭድ እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚኖሩትን ክፉ ሰዎች ለማጨድ የሚጠቀምበት የፍርድ መሣሪያ እንደሆነ እንመለከታለን።

ሌላው መልአክ የእግዚአብሔር ዙፋን ወይም ህልውና ተምሳሌት ከሆነው የእግዚአብሔር መቅደስ ይወጣል። እርሱም በደመና ላይ የነበረውን የምድር መከሩን መሰብሰብ እንዲጀምር በታላቅ ድምፅ ያዘዋል።

ይህ በደመና ላይ የተቀመጠው አካል ማን ነው? 1) አንዳንዶች ይህ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ ያምናሉ። ኢየሱስ በወንጌላት ውስጥ አዘውትሮ ከሚጠቀምባቸው ተወዳጅ ሰዎች አንዱ፣ ከዳንኤል ምዕራፍ 7 የተወሰደውና «የሰው ልጅ» የሚለው ነው። ራእይ 1:13ም ኢየሱስ ክርስቶስን በእነዚህ ቃላት ይገልጻል። ኢየሱስ ክርስቶስ የጌቶች ጌታና የነገሥታት ንጉሥ ስለሆነ፣ የገዥነትን አክሊል ሊደፋ ይገባዋል። እንዲሁም፣ መጽሐፍ ቅዱስ ኢየሱስ አንድ ቀን የምድር ዳኛ ሆኖ እንደሚገለጽና ጠላቶቹን እንደሚያጠፋ ይናገራል (ዮሐ. 5:27)።

ኢየሱስ አንድ ቀን የምድር ዳኛ ሆኖ እንደሚገለጽና ጠላቶቹን እንደሚያጠፋ ይናገራል (ዮሐ. 5:27)።

2) ሌሎች በደመናው ላይ የተቀመጠው አንድ ብርቱ መልአክ እንደሆነ ይናገራሉ። በአይሁዶች ጽሑፎች፣ መላእክት አንዳንድ ጊዜ «የሰው ልጆች» በመባል የሚገለጹ ሲሆን፣ አክሊሎችንም ሳይቀር ይደፋሉ። እንዲሁም፣ ዮሐንስ ስለ ሌላ መልአክ ይናገራል (14:15)፤ ይህም የመጀመሪያውም መልአክ እንደሆነ ያረጋግጣል። ይሁንና፣ ብዙዎቹ ይህ አካል መልአክ እንደሆነ የሚያምኑበት ዋንኛው ምክንያት፣ አንድ መልአክ ኢየሱስ መፍረድ እንዲጀምር የማዘዙ ጉዳይ የማይመስል በመሆኑ ነው። ሁልጊዜም የራእይ መጽሐፍ ኢየሱስ መላእክትን ሲያዝ እንጂ፣ መላእክት ኢየሱስን ሲያዙ አያሳይም።

ዮሐንስ ባቀረበው የመጀመሪያ ተምሳሌት፣ ለአጪዳ የደረሰ መከር እንመለከታለን፤ ይህም በብሉይ ኪዳን የፍርድ ተምሳሌት ነው (ኢዩ. 3:13)። እግዚአብሔር ጠላቶቹን የሚያጠፋበት ይህ የመከር ጊዜ በመድረሱ በምድር ላይ በቅርቡ በሚፈሱ ሰባት የቁጣ ጽዋዎች አማካኝነት፣ የእግዚአብሔር የመጨረሻ ቁጣና ፍርድ ይከናወናል። ምንም እንኳ እግዚአብሔር ፍርድን ለማስፈጸም መላእክትን ወይም ሰዎችን ለመጠቀም ቢችልም፣ በዋናነት ግን ፍርዱ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደሚመጣ ግልጽ ነው፤ በምድር ላይ ፍርዱን የሚያወርደው እርሱ ነው።

ይህ ቁጥር ስደት ለደረሰባቸው ክርስቲያኖች፣ በእግዚአብሔር ጊዜ ፍርድ እንደሚፈጸም ያሳያል። ክርስቲያኖች ፍርዱ በፍጥነት እንዲፈጸም ሊጣደፉ ይችላሉ፤ ይህ ግን ብዙውን ጊዜ አይሆንም። እንዲያውም፣ በርካታ መቶ ዓመታት አልፈው የእግዚአብሔር የፍጻሜ ፍርድ ግን አልወረደም። ይሁንና፣ እግዚአብሔር ወደ ምድር አሸቆልቀሎ በሚመለከትበት ጊዜና የፍርዱ መከር እንደደረሰ በሚያረጋግጥበት ሰዓት፣ ፍርዱ በክርስቲያኖች ጠላቶች ላይ እንደሚወርድ የተረጋገጠ ነው።

ለ. የወይን ዘለላዎችን በስለታም ማጭድ የሚያጭድ ሁለተኛው መልአክ (14:17-20)

በራእዩ ውስጥ ሌሎች ሁለት መላእክት ይታያሉ። የመጀመሪያውና በራእይ 14:15 የሚገኘውን የሚመስል መልአክ፣ በእጁ ስለታም ማጭድ ይዞ ከእግዚአብሔር መቅደስ ይመጣል። በእሳት ላይ ሥልጣን እንዳለው የተነገረለት ሌላ መልአክ ከመሠዊያው ይወጣና የመጀመሪያው መልአክ በማጭዱ ዘለላዎቹን እንዲያጭድ ያዘዋል።

መሠዊያው ከመቅደሱ ሕንፃ ፊት ለፊት የሚገኘው የነሐስ መሠዊያ ሊሆን ይችላል። ይሁንና፣ በይበልጥ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ጸሎት እንደሚቀርብበት ስፍራ በተደጋጋሚ የተመለከትነው የዕጣን መሠዊያ ሳይሆን አይቀርም (ራእይ 6:9፤ 8:3-5)። ዮሐንስ ይህንን መሠዊያ ያቀረበው፣ ከዚህ በፊት በምድር ላይ ስደት ይፈራረቅባቸው የነበሩ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ለፍትሕ የጸለዩትን ጸሎት ለማስታወስ መሆኑ አይጠረጠርም (6:9-11)።

እሳት ደግሞ እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚያወርደው ፍርድ ምልክት ነው። ብዙ ጊዜ ያለፈ ሲሆን፤ ብዙዎችም ለእምነታቸው ሞተዋል። ክርስቲያኖች ምናልባትም እግዚአብሔር ጸሎታቸውን ይሰማ እንደሆነ በማሰብ ተደንቀው ይሆናል። ይሁንና፤ የእግዚአብሔር ጊዜ ሲደርስ ለጸሎታቸው መልስ በመስጠት እግዚአብሔር በምድር ላይ የከፋ ፍርድ ያወርዳል።

17ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ስለ ወይን ዘለላዎች ከመጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ታላት አንብብ። ለ) ኢሳይያስ 63:1-6 እና ኢዩሌል 3:13 አንብብ። በእነዚህ ክፍሎች ተመሳሳይ ተምሳሌቶች ያገለገሉት እንዴት ነው?

ዮሐንስ መለኮታዊ ፍርድን ለማመልከት በተለመደ የብሉይ ኪዳን ተምሳሌት ይጠቀማል፤ ይኸውም፤ በኃጢአተኞች ላይ የሚመጣውን የእግዚአብሔርን ፍርድ ለማሳየት፤ የወይን ዘለላዎችን ስለሚሰበሰብ የፍልስጥኤም ምድር የወይን ገበሬ የቀረበ ተምሳሌት ነው። ምንም እንኳ ይህ በኢትዮጵያችን ያልተለመደ ሲሆንም፤ የወይን ተክል በካነዓን ምድር የታወቀ ምርት ነበር። የወይን ፍሬ በምግብነት ብቻ ሳይሆን ለመጠጥም ይውል ነበር። (በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምንመለከተው የወይን ጠጅ ከወይን ዘለላዎች የተሠራ እንጂ፤ በኢትዮጵያ ውስጥ እንደምንመለከተው ከማር ወይም ከእህል የሚዘጋጅ አልነበረም።) ወይን ለማዘጋጀት፤ ገበሬዎች የወይኑን ዘለላ ቆርጠው በመሬት ውስጥ ከድንጋይ በተሠራ መጥመቂያ ውስጥ ይጨምሩታል። ከዚያም ገበሬው ጫማውን ያወልቅና ዘለላዎቹ ደም ወደሚመስል ጭማቂ እስኪለወጡ ድረስ ይረግጣቸዋል። ከዚያም የወይኑ ጭማቂ በጋን ውስጥ ይጠራቀማል። በጋኑም ውስጥ የሚቆይበት የጊዜ ርዝመት እየጨመረ ሲሄድ፤ ጭማቂው እየበሰለና እየከረረ ይሄዳል። ለዚህ ነው ሰዎች ብዙውን ጊዜ ወይንን በውኃ ደባልቀው የሚጠጡት።

ይህንን መግለጫ በመጠቀም፤ ዮሐንስ በምድር ላይ የሚመጣውን የእግዚአብሔርን ታላቅ ፍርድ አብራርቷል። ክፉ ሰዎች እንደ ደረሱ የወይን ፍሬዎች ናቸው። መልአኩም እንደ ገበሬው ሁሉ እነዚያን ክፉ ሰዎች ስለሚቆርጣቸው፤ ከዚህ ከእግዚአብሔር ፍርድ የተነሣ ደግቻው እስከ ብዙ ርቀት ድረስ ይፈሳል። ስለዚህ ፍርድ በርካታ እውነቶች ቀርበውልናል፡- በመጀመሪያ፤ ትዕይንቱ የሚሰተናገደው ከከተማዪቱ ውጭ ነው። ዮሐንስ የሚናገረው ስለ የትኛዋ ከተማ ነው? ከተማዋ መጽሐፍ ቅዱስ ብዙውን ጊዜ መሢሔ ከመምጣቱ ቀደም ብሎ በምድር ላይ የመጨረሻው ውጊያ እንደሚካሄድባት ስፍራ አድርጎ የሚያሳያት የኢየሩሳሌም ከተማ ልትሆን ትችላለች (ዳን. 11:45፤ ኢዩ. 3:12፤ ዘካ. 14:4)።

ወይም ደግሞ፤ ከተማዪቱ የጽዮን ተራራ ማለትም የእግዚአብሔር ከተማ ልትሆን ትችላለች። በራእይ ሁለት ዓበይት ከተሞች ተመልክተዋል። አንደኛዋ ታላቅ የከፋት ከተማ፤ የሰይጣንና የአውሬው ከተማ የሆነችው ባቢሎን ነች። ሌላዋ የቅዱሳን ከተማ የሆነችው ሰማያዊቷ ጽዮን፤ የእግዚአብሔር ከተማ ናት። ይህም ፍርዱ ከከተማዪቱ ውጭ በሚገኙና በከፋ የሰይጣን ከተማ በሚኖሩት በማያምኑ ሰዎች ላይ እንደሚመጣ በተምሳሌትነት የሚያስረዳ ነው። ከዚህ ማብራሪያ እንደምንረዳው፤

ከእግዚአብሔር ጥበቃ ውጭ የሚኖሩ ወይም የእግዚአብሔር ጠላቶች እንደሚጠፉ ነው። በከተማዬቱ ውስጥ የሚኖሩ አማኞች ግን ከእግዚአብሔር ቁጣ ይድናሉ።

ሁለተኛ፥ ታላቅ የደም መፍሰስ ይሆናል። ደም ብዙውን ጊዜ በከፋ ላይ እንደሚወርድ ፍርድ ሆኖ ተመልክቷል። ዮሐንስ ታላቅ ፍርድና የነፍስ መጥፋት እንደሚኖር ይገልጻል። የእግዚአብሔርን ቅዱሳን ደም ሰላፈሰሱ፥ እግዚአብሔር ደግሞ የእነርሱን ደም ያፈላል።

የሚፈሰውም ደም ርዝመት 1600 ምዕራፎች (300 ኪሎ ሜትሮች) ያህል እንደሚሆንና ከፍታውም እስከ ፈረስ ልጓም እንደሚደርስ ተገልጿል። ይህ ምናልባት የፍልስጥኤም ምድር ከሰሜን እስከ ደቡብ የሚኖራት የርቀት መጠን ይሆናል። አንዳንዶቹ ይህ በቀጥታ የምንረዳው አሳብ እንደሆነ በመግለጽ፥ በመጨረሻው የአርማጌዶን ጦርነት ወቅት እጅግ በርካታ ሰዎች ስለሚሞቱ፥ ደማቸው የእስራኤልን ምድር እንደሚሸፍን ያስተምራሉ። በይበልጥ ግን፥ ይህ በተምሳሌትነት የምንረዳውና ዮሐንስም ተምሳሌታዊ ቁጥር እንደተጠቀመ የምንመለከትበት ነው። 1600 የ4 ካሬ የሆነው 16 እና የ10 ካሬ የሆነው 100 ተባዝቶ የሚያስገኘው ውጤት ነው። 4 ቁጥር ከፋ ሰዎች የሚኖሩባት የምድር ተምሳሌት ነው። 10 የምልዓት ምልክት ነው። ስለሆነም፥ ይህ ቁጥር በምድር ላይ ሙሉ ፍርድ እንደሚሰጥ የሚያመለክት ሊሆን ይችላል። ክፋት ሁሉ ፈጽሞ ይጠፋል።

ከዮሐንስ ትምህርት በግልጽ እንደሚታየው፥ በመጨረሻው ዘመን እግዚአብሔር በኃጢአተኞች ላይ የከፋ ፍርድ ያመጣል። ዮሐንስ በሦስት ተምሳሌቶች፥ ማለትም 1) ባልተቀላቀለ የወይን ጠጅ፥ 2) በመከር አጨዳና፥ 3) በወይን ዘለላ አጨዳ በመጠቀም፥ መለኮታዊ ፍርድ እንደሚገለጽ ያስተምራል - ፍርዱም ደግሞ የከፋ ይሆናል።

እነዚህን ክፍሎች ለመረዳት የተለመደው መንገድ፥ በምድር ላይ ለመጨረሻ ጊዜ እንደሚካሄድ የአርማጌዶን ጦርነት መግለጫ አድርጎ መቀበሉ ነው። ይህን አቋም የሚይዙ ሰዎች ከኢየሱሳሌም ውጭ በሚገኘው በታላቁ የአርማጌዶን ሸለቆ ውስጥ በምድር ላይ የመጨረሻው ውጊያ እንደሚካሄድ ያስረዳሉ። በዚህም ጦርነት ሳቢያ በሺህ፥ ምናልባትም በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች ይሞታሉ። ገበሬ የወይን ዘለላዎችን ሰብስቦ በወይን መጥመቂያ ውስጥ እንደሚጨምር፥ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ የሐሳዊ-መሢሕን ሠራዊት በአርማጌዶን ይሰበስባል። ከዚያም፥ ገበሬው ወይኑን በእግሩ እንደሚወቅጥ ይወቅጣቸዋል። ይህ የአርማጌዶን ጦርነት በኋላ ላይ ተገልጿል (16:16፤ 19:17-21)።

18ኛ ጥያቄ፤ ሀ) እግዚአብሔር ፍርድ ከማምጣቱ በፊት እንዲህ ለረዥም ጊዜ የሚቆየው ለምን ይመስልሃል? ለ) ይህ የምሕረትም የፍርድም ምልክት የሚሆነው እንዴት ነው?

ሰዎች ከፍርድ ያመልጡ ዘንድ፥ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑ እግዚአብሔር በትዕግሥት እየተጠባበቀ እንደሆነ ተገልጿል (2ኛ

እግዚአብሔር በምሕረቱ ሰጣቸው። ይህም ሆኖ፤ በኢያሱ አማካኝነት የእግዚአብሔር ፍርድ ተገልጾ አጥፍቶአቸዋል። ዛሬም እንዲሁ እግዚአብሔር ይህንን የመጨረሻ ፍርድ ከማምጣቱ በፊት ሰዎች ንስሐ ይገቡ ዘንድ እየተጠባበቀ ነው።

2. የዳኑት በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት (15:1-4)

በራእይ 11:15 ሰባተኛው መለከት ሲነፋ መቅደሱ እንደ ተገለጸ ተመልክተናል። ከዚያም በራእይ 12-14 ከሚገኙና በመጨረሻው ዘመን ክፉው እንዴት እንደሚገዛ ከሚያሳዩ ጣልቃ-ገብ ራእዮች በኋላ፤ ዳግመኛ ወደ ሰባተኛው መለከትና የመጨረሻ ሰባት የፍርድ ጽዋዎች ታሪክ በመመለስ እንመለከታለን። ከማኅተምና ከመለከት ፍርዶች የሚከተለው የጽዋዎች ፍርድ የመጨረሻውና ከሁሉም ይልቅ የክፉ ይሆናል።

አሁን ወደ ሰማያዊ ራእይ እንመለሳለን፤ በዚህም ስፍራ ዮሐንስ ወደ ምድር የሚወርዱትን ሰባት መቅሠፍቶች የያዙ ሰባት መላእክት ያስተዋውቀናል። በነገው ትምህርታችን ራእይ ምዕራፍ 16ን ስናጠና፤ እነዚህን የመጨረሻ ሰባት ፍርዶች እንመለከታለን። ዮሐንስ እነዚህን ሰባት የቁጣ ጽዋዎች የያዙትን ሰባት መላእክት «ድንቅ ምልክት» ይላቸዋል። ዮሐንስ አስቀድሞ ሁለት እንዲህ ዓይነት ምልክቶችን አይቶአል (12:1-3)። እንደ እነዚያ ሁሉ፤ እነዚህም ሰባት መላእክት እግዚአብሔር በሰው ልጅ ላይ የሚያመጣውን ፍርድ መፈጸም የሚያመለክቱ ምልክቶች ነበሩ። «መቅሠፍቶች» የሚለው ቃል በሰው ልጅ ላይ የሚወርዱትን ማናቸውንም የክፉ ድርጊቶች የሚያመለክት እንጂ፤ በሽታን ብቻ የሚገልጽ አይደለም።

ይሁንና፤ የዮሐንስ ራእይ ሰባቱን ጽዋዎች ማብራራቱን ትቶ፤ በሰማይ ቆመው ወደ ነበሩ ወደ ሌሎች አካላት ይመለሳል። ልክ ራእይ 4-5 የመጀመሪያዎቹ ፍርዶች ከመምጣታቸው በፊት ሰማያዊ ትዕይንቶችን እንዳሳየን ሁሉ፤ ራእይ 15ም የመጨረሻዎቹ ሰባት የጽዋ ፍርዶች በምድር ላይ ከመውረዳቸው በፊት ሰማይን ያሳየናል (ምዕ. 16)።

ዮሐንስ በቅድሚያ ግዙፍ የብርጭቆ ባሕር ከእሳት ጋር ሲቀላቀል ይመለከታል። አስቀድሞ ብርጭቆ-መሳይ ባሕር የተመለከተ ሲሆን (4:6)፤ አሁን ግን እንደ እሳት ቀይ እንደ ነበር ይናገራል። ይህም ምናልባት ወደ ምድር የሚመጣውን ፍርድ የሚያመለክት ይሆናል። ሌሎች ደግሞ እሳቱ ከእግዚአብሔር ግርማና ከብር ማንጸባረቅ የተገኘ ውጤት እንደሆነ ይናገራሉ።

ሁለተኛ፤ ዮሐንስ፡ «በአውሬውና በምስሉም፤ በስሙም ቁጥር ላይ ድል ነሥተው የነበሩት [3]» ይመለከታል። 1) እጃቸውን ሰጥተው በማንኛውም መንገድ አውሬውን አላመለኩም ነበር። በምድር ላይ በነበሩ ጊዜ፤ ንጽሕናቸውንና ምስክርነታቸውን ጠብቀዋል።

2) አውሬው በማይደርስበት በሰማይ ስለነበሩ፤ ድል-ነሺዎች ነበሩ።

ምንም እንኳ አውሬው ያሸነፋቸው መስሎ ቢታይም (13:7)፤ እንደ እውነቱ ከሆነ አሸናፊዎቹ አማኞች ናቸው። ምንም ዓይነት ክፋት የእግዚአብሔርን ሕዝብ ፈጽሞ ሊያጠፋ አይችልም። ለእኛ ለክርስቲያኖች ድል የሚመጣው ከመከራና፤ ከሞት ስንሸሸ፤ ወይም ሕይወታችንን ለማቆየት

ምንም እንኳ አውሬው ያሸነፋቸው መስሎ ቢታይም (13:7)፤ እንደ እውነቱ ከሆነ አሸናፊዎቹ አማኞች ናቸው። ምንም ዓይነት ክፋት የእግዚአብሔርን ሕዝብ ፈጽሞ ሊያጠፋ አይችልም። ለእኛ ለክርስቲያኖች ድል የሚመጣው ከመከራና፣ ከሞት ስንሸሸ፤ ወይም ሕይወታችንን ለማቆየት ስንታገል አይደለም። ይልቁንም፤ እውነተኛው ድል ከፋውን በመጋፈጥና ለእግዚአብሔር ታማኝ ሆኖ በመጽናት የሚመጣ ነው። (ማስታወሻ - በጥንት ቤተ ክርስቲያን፤ አንድ ክርስቲያን ለእምነቱ በሰማዕትነት የሚሞትበት ቀን የድል ዕለት በመባል ይታወቅ ነበር።)

ሦስተኛ፤ እግዚአብሔር በገናዎችን ሰጥቶአቸው መዝሙር ይዘምሩ ነበር። በገናዎች በብሉይ ኪዳን የተለመዱ የአምልኮ መሣሪያዎች ነበሩ። የዘመሩትም መዝሙር «የእግዚአብሔር ባሪያ የሙሴና የበጉ ቅኔ» ይባላል።

19ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ከዘጸአት 15 የሙሴን መዝሙር አንብብ። ይህንንም በራእይ 15:2-4 ከተመለከተው የበጉ መዝሙር ጋር አወዳድር። የበጉን ቅኔ ነጥቦች በማሳየትና ከዘጸአት 15 ተመሳሳይ አሳብ ያላቸውን በመጻፍ፤ አንድ ሠንጠረዥ ሥራ። የመጀመሪያው በምሳሌነት ቀርቦልሃል፡-

ራእይ 15:2-4 ዘጸአት 15:1-8

ሥራህ ታላቅና ድንቅ ነው 15:1፤ 6፤ 10

ለ) በሁለቱ መዝሙሮች ትኩረት የተደረገው በምን ላይ ነው? ሐ) በሠንጠረዥህ ውስጥ በሚገኘው የመዝሙሮች ዝርዝር ይህንንም መዝሙር መጨመር እንዳለብህ አትዘንጋ።

በሙሴ መዝሙር ውስጥ፤ የእግዚአብሔር ታላቅነትና ለሕዝቡ የመቆሙ አሳብ ጎልቶ እንደሚንጸባረቅ ልብ በል። ራእይ ምዕራፍ 15 እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚያመጣቸው ፍርዶች ሕዝቡን ለማዳን ብቻ የሚያደርጋቸው እንዳልሆኑ ይገልጻል። የእግዚአብሔር ተግባራትና ፍርዶች የሚመጡት እርሱ የጽድቅ አምላክ ስለሆነና በክፉ ላይ መፍረድ ስላለበትም ነው። ምንም እንኳ በራእይ 15 ውስጥ የሚገኘው መዝሙር፤ እግዚአብሔር በሕይወታችን ውስጥ የሚሠራው ነገር ከጻድቅነቱ የመነጨ መሆኑን እንድናስተውል ቢያስችለንም፤ በተጨማሪም እርሱን በማመስገን እንድንቀጥል የቀረበ ጥሪ ነው።

20ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ከመዳንህ በፊት ባሪያ የነበርኸው እንዴት ነው? ለ) ኢየሱስ ነፃ አውጪህ የሆነው እንዴት ነው?

በራእይ 15:1-4 በሰማይ የተዘመረው መዝሙር በእግዚአብሔር አምስት ባሕርያት ላይ ያተኩራል፡-

ሀ. እርሱ ሁሉን የሚችል ጌታ ነው - በሁሉም ላይ የሚገዛ የበላይ አዛዥ።

ለ. የዘመናት ንጉሥ - ሁልጊዜም የነበረና ለወደፊትም ሁልጊዜ በምድር ላይ የሚገዛ።

ሠ. ጸድቅ።

21ኛ ጥያቄ፤ ሀ) እነዚህን የእግዚአብሔር ባሕርያት ክርስቲያኖች ማወቅና ማመን የሚያስፈልጋቸው ለምንድን ነው? ለ) በምንሰደድበት ጊዜ፤ እነዚህ የእግዚአብሔር ባሕርያት እንዴት ያጽናኑናል?

ዓለም በእግዚአብሔር ላይ በማመፅ ላይ ይገኛል። በዚህ መዝሙር ግን አንድ ቀን ሕዝቦች ሁሉ እግዚአብሔርን እንደሚያመልኩ ተገልጽሏል። አይሁዶች እግዚአብሔር በሕዝቦች ላይ ሉዓላዊ ተቆጣጣሪነት እንዳለው ለማመልከት፤ በየሰንበቱ ሁልጊዜ የሙሴን መዝሙር መዘመራቸው አስገራሚ ነው (ዘጸ. 15:1-18)። እግዚአብሔር እንድናመልከው ፈጥሮናል። ሰይጣንም በበኩሉ አምልኮአችንን ከእግዚአብሔር ወደ እርሱ፤ ወደ ሐሰተኛ ሃይማኖቶች፤ ወይም ዋጋ ወደሌላቸው ነገሮች እንድንመልስ ይሻል። እንዲሁም ደግሞ፤ እነዚህ ቅዱሳን በምድር ላይ ስለፈጸሙት ታላቅ ተግባር ወይም አውራውን ስላሸነፉበት ሁኔታ አለመመካታቸው የሚያስገርም ነው። ዓይኖቻቸው በእግዚአብሔርና በበጉ ላይ ስለተተከሉ፤ ስለ ግል ሕይወታቸውና ተግባራቸው ግድ አልነበራቸውም - የነፍሳቸው መሻት እውነተኛውንና ታላቁን አምላክ ማምለክ ብቻ ነበር።

3. ሰባቱ መላእክት ሰባቱን የእግዚአብሔር የቁጣ ጽዋዎች ተቀበሉ (15:5-8)

የዮሐንስ ራእይ ዳግም ወደ ሰማያዊው መቅደስ ይመለሳል፤ ይህንንም መቅደስ «የምስክርነቱ ድንኳን» በማለትም ይጠራዋል። በዚህ ስፍራ ዮሐንስ መቅደሱንና ድንኳኑን ያገናኛቸዋል። ድንኳኑን እስራኤላውያን ለ40 ዓመታት በምድረ በዳ ከሚንከራተቱበት ወቅት አንሥቶ በሰሎሞን አማካኝነት መቅደስ እስከተሠራበት ጊዜ ድረስ የሚጠቀሙበት ጊዜያዊ ተንቀሳቃሽ የአምልኮ ስፍራ ነበር። መቅደሱ ግን ቋሚና የማይንቀሳቀስ ሕንፃ ነበር። ሁለቱም እግዚአብሔር በሕዝቡ መካከል እንዳለ ያሳዩ ነበር። ድንኳኑ የምስክርነት ድንኳን የተባለው በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ በሚገኘው የቃል ኪዳን ታቦት ውስጥ አሥርቱን ትእዛዛት የያዙ ሁለት የድንጋይ ጽላቶች ስለነበሩ ነው (ዘጸ. 32:15)። በዚህ ስፍራ ዮሐንስ የሚጠቀመው ብዙው ተምሳሌት ከብሉይ ኪዳን የአምልኮ ዘይቤ የመጣ ነው።

ዮሐንስ ሰባት የከበሩ መላእክት ከዚያ መቅደስ (ድንኳን) ወጥተው ሊሄዱ ያያል። እነዚህም መላእክት በዝርዝር ተገልጸዋል፡-

ሀ. ሰባት መቅሠፍቶችን ይዘው ነበር ወደ በኋላ እንደምንመለከተው፤ እነዚህ መቅሠፍቶች በምድር ላይ በሚፈለሱ ጽዋዎች ውስጥ ነበሩ፤ እነዚህም እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚያመጣውን የመጨረሻው ፍርድ የሚያመለክቱ ናቸው።

ለ. ከተልባ እግር የተሠራ ጥሩ የሐር ልብስ ለብሰው ነበር-ይህ የንጽሕናቸው ተምሳሌት ነው። እንዲሁም፤ በኢየሱስ መቃብር አጠገብ የነበሩ መላእክት ይህንኑ የሐር ልብስ ለብሰው ነበር (ዮሐ. 20:12)።

ለ. ከተልባ እግር የተሠራ ጥሩ የሐር ልብስ ለብሰው ነበር-ይህ የንጽሕናቸው ተምሳሌት ነው። እንዲሁም፤ በኢየሱስ መቃብር አጠገብ የነበሩ መላእክት ይህንን የሐር ልብስ ለብሰው ነበር (ዮሐ. 20:12)።

ሐ. በወርቃማ መታጠቂያ ደርታቸውን ታጥቀው ነበር-ይህ ምናልባት በጥንት ዘመን ጀነራሎች የሚለብሱትን ወታደራዊ ልብስ፤ ወይም በእስራኤል ሊቀ-ካህን የሚለብሰውን የክህነት ልብስ ሊያመለክት ይችላል (ዘጸ. 28:3-4)።

ከዚያም፤ የሐንሰ ከአራቱ እንስሳት አንዱን ይመለከታል፤ ለእግዚአብሔር ዙፋን እጅግ የቀረበው አንደኛው መልአክ በእግዚአብሔር ቁጣ የተሞሉትን ጽዋዎች ለሰባቱ መላእክት ለእያንዳንዳቸው ሰጣቸው። ይህም በምድር ላይ የሚወርደው የመጨረሻው ፍርድ ፈራጅ ከሆነው ከእግዚአብሔር ዙፋን እንደሚመጣ ያመለክታል። ለዚህም ነው መቅሠፍቶቹ የእግዚአብሔር ቁጣ የተባሉት።

ጽዋዎች ብዙውን ጊዜ በብሉይ ኪዳን መቅደስ በአምልኮ ዕቃነት ያገለግሉ ነበር። አንዳንድ ጽዋዎች የተሠጧትን እንስሳት ደም ለመያዝ ያገለግሉ ነበር (ዘጸ. 27:3)። እንዲሁም ዕጣን የሚቀመጥባቸው ጽዋዎች ነበሩ ከዚህ ቀደም የቅዱሳን ጸሎት በጽዋ እንደተከማቸና በመሠዊያ ላይ እንደተደረገ መገለጹ አስገራሚ ነው (ራእይ 5:8)። ምናልባት የሐንሰ በነዚያ ጸሎቶች ምክንያት እግዚአብሔር በምድር ላይ የተለያዩ ፍርዶችን እያወረደ መሆኑን እየገለጸ ይሆናል። ብዙውን ጊዜ ለፍትሕ የምናቀርባቸው ጸሎቶች እርባና እንደሌላቸው ብናስብም፤ ዳሩ ግን በዚህ ስፍራ እግዚአብሔር እንደሚጠቀምባቸው እንመለከታለን።

እንስሳው ለመላእክቱ ጽዋዎችን ለማደል ከመቅደሱ ሲመጣ፤ ጢስ መቅደሱን ሞላው። ምናልባትም ይህ ጢስ በመጀመሪያ በምድር ላይ የመገናኛውን ድንኳን (ዘጸ. 40:34)። በኋላም መቅደሱን (1ኛ ነገሥ. 8:10-11) ከሞላው ደመና ጋር አንድ ዓይነት ይሆናል። ከብር የሰሎሞንን መቅደስ ሲለቅ የተመለከተው ሕዝቅኤል፤ አንድ ቀን ደግሞ መቅደሱን እንደሚሞላው ተንብዮ ነበር (ሕዝ. 44:1-4)። ይህ ደመና ሁልጊዜም የእግዚአብሔርን ልዩ ህልውና ምልክት ሆኖ የተገለጸ ሲሆን፤ የፍርድ ምንጭ እንደሆነም ተነግሮናል።

ጢስ እጅግ ከማየሱና የእግዚአብሔርም ከብር እጅግ ከማብራቱ የተነሣ፤ ከብር እጅግ ከማብራቱ የተነሣ፤ ሰባቱ መቅሠፍቶች እስኪያልቁ ድረስ ማንም ወደ መቅደሱ ሊገባ አልቻለም ነበር። ይህ ለምን እንደተገለጸ ምናልባት ሁለት ምክንያቶችን ማቅረብ ይቻላል፡- በመጀመሪያ፤ የሐንሰ ሁሉን የሚችለውን የእግዚአብሔርን ከብርና ኃይል ሥዕል በአእምሮአችን እንድንቀርጽ ይፈልጋል። እግዚአብሔር በምድር ላይ በክፉው ወይም በአውራው ኃይል አልተመለከም ነበር። ለመሥራት ሲነሣ፤ የሚከለክለው ምንም ነገር የለም።

ጳውሎስ «የመዳን ቀን ዛሬ እንደሆነ ያስታውሰናል (2ኛ ቆሮ. 6:2)። የምሕረት ጊዜ አሁን ነው የሕይወት እስትንፋስ ሳለን፤ በኢየሱስ ክርስቶስ አምኖ የመዳን ዕድል አለን። ይሁንና፤ ሞት በማንኛውም ጊዜ ሊመጣ ስለሚችል፤ ነገ በሕይወት ስለመኖራችን ዋስትና የሚሰጠን ምንም ዓይነት ነገር አይኖርም፤ ባልጠበቅነው ሰዓት የእግዚአብሔር ፍርድ ሊገለጽ ይችላል። ይህም ሊሆን፤ ፍርድ የመጨረሻ ይሆናል-ምሕረትም ይገባኝም የለው!

22ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ብዙ የማያምኑ ሰዎች የሚያምኑበትን ቀን እየቀጠሩ ወደፊት የሚያስረዝሙት ለምንድን ነው? ለ) ይህስ አደገኛ የሚሆነው ለምንድን ነው? ሐ) በርካታ ክርስቲያኖችስ ሕይወታቸውን ሙሉ ለሙሉ ለጌታ የሚያስረክቡበትን ቀን ለወደፊት የሚቀጥሩት ለምንድን ነው?

የራእይ 14:14-15:8 ራእዮች በእንዲህ ዓይነት መንገድ የቀረቡት አትኩሮታችንን በሁለት እውነቶች ላይ ለማድረግ ነው፡- በመጀመሪያ እግዚአብሔር በምድር ላይ የፍጻሜ ፍርድ የሚያመጣው በዚህ ጊዜ ነው ብሎ ከወሰነ በኋላ፤ ምንም ነገር ያንን ፍርድ እንደማያስቀር የሚያሳይ እውነት አለ። ፍርዱም ታላቅ አጠቃላይና በኢየሱስ የማያምኑትን በሺህ የሚቆጠሩ ሰዎች ሕይወት የሚያጠፋ ይሆናል። ሰባቱ መላእክት በእነዚህ ጽዋዎች ውስጥ የሚገኙትን ፍርዶች በምድር ላይ ለማፍሰስ ተዘጋጅተው ነበር። የመጨረሻው ፍርድ ደረጃዎችም ተዋቅረዋል።

ይህም ሆን፤ በማያምኑ ሰዎች ላይ በሚመጣው አስከፊ ፍርድ መካከል፤ የእግዚአብሔር ልጆች በሰማይ ይዘምሩ ነበር። በበጉ ስለተዋጁና በታማኝነትም ስላገለገሉት፤ ፍርድ በእነርሱ ላይ አይደርስም። በመሆኑም፤ በሰማይ በአስተማማኝ ደኅንነት ይኖራሉ።

አራተኛ ቀን፡- ራእይ 16

ከሰይጣን ነጭ (ለፈረንጆች ጥቁር) ውሸቶች አንዱ የውሳኔዎቻችንን ውጤቶች እንደማንጋፈጥና ሕይወታችንን ስለምንኖርበት ሁኔታ የሚገጥመን ፍርድ እንደሌለ መናገሩ ነው። ሰይጣን ሔዋንን በፈተናት ጊዜ፤ ካደረጋቸው ነገሮች አንዱ እንደማትሞት (እንደማይፈረድባት) እና ይልቁንም የተሻለ ሕይወት እንደምትኖር ቃል መግባቱ ነበር።

ሰይጣን አሁንም ያንኑ ውሸት በተለያዩ መንገዶች ያስራጫል። ወጣቶች ማንም እንደማያቸው፤ እንደማያረግዙ፤ ወይም ኤድስ እንደማይዘቸው በማሰብ የፈቃደ-ሥጋ ተግባር ይፈጽማሉ። ይህንንም የሚያደርጉት ሰይጣን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ መተላለፍ ዋጋ እንደማያስከፍል አድርገው እንዲያስቡ ስላታለላቸው ነው። መንግሥታትና መሪዎች ቅጣት እንደማያገኛቸው በማሰብ፤ በምድራቸው ላይ ፍትሕ-አልበኝነትን ይሠራሉ። የማያምኑት ሰዎች ሁሉ ለጋጢአታቸው ፍርድ እንደማይደርስባቸው ያስባሉ። እንዴት እንደኖሩ ለእግዚአብሔር አሳማኝ ምላሽ በመስጠት፤ ከፍርድ የሚያመልጡ ይመስላቸዋል።

የማያምኑት ሰዎች ሁሉ ለኃጢአታቸው ፍርድ እንደማይደርስባቸው ያስባሉ። እንዴት እንደኖሩ ለእግዚአብሔር አላማኝ ምላሽ በመስጠት፤ ከፍርድ የሚያመልጡ ይመስላቸዋል።

23ኛ ጥያቄ፤ ይህንን አመለካከት በክርስቲያኖችና በማያምኑ ሰዎች ሕይወት እንዴት እንደተመለከተህ ግለጽ።

የግምገማ ጊዜ የሚከሰትበት ቀን ይኖራል። ክርስቲያኖች ለሆንነው እግዚአብሔር ለክብሩ መኖራችንን በመመዘን፤ ሥራችንን የሚፈትንበት ጊዜ ይመጣል (1ኛ ቆሮ. 3:12-15)። እንዲሁም፤ መጽሐፍ ቅዱስ ለዓለም የፍርድ ጊዜ እንደሚመጣ ይናገራል። ራእይ ምዕራፍ 16 ኢየሱስ ለመንገሥ ከመምጣቱ ጥቂት ቀደም ብሎ በመጨረሻው ዘመን በዓለም ላይ ስለሚመጣው አስከፊ የፍርድ ጊዜ ይገልጻል። ከፍርዱ የሚያመልጡ የመስላቸው መሪዎችና መንግሥታት ሁሉ፤ በመጨረሻው የእግዚአብሔርን ጽኑ ቁጣ ይቀምሳሉ። የእግዚአብሔርን ደኅንነት እምቢ ያሉ ሰዎች የነጩን ዙፋን ፍርድ ይጋፈጣሉ፤ ይህም በግለሰብ ደረጃ ስለ ሕይወታቸው ለእግዚአብሔር ምላሽ የሚሰጡበትና የእግዚአብሔርን የሲኦል ፍርድ የሚቀበሉበት ስፍራ ነው።

24ኛ ጥያቄ፤ ራእይ ምዕራፍ 16ን አንብብ።

ሀ) ከዚህ በታች እንደተመለከተው፤ ሰባቱን የጽዋ ፍርዶች በመዘርዘር፤ ሠንጠረዥ ሥራ። እነዚህን ፍርዶች በግብጽ ላይ ከወረዱ 10 መቅሠፍቶችና 7 የመለከት ፍርዶች ጋር አወዳድር።

7 የመለከት ፍርድ	የሚገኝበት ክፍል	ከ10 የግብጽ መቅሠፍቶች ጋር ሲወዳደር	7 የመለከት ፍርድ	የሚገኝበት ክፍል
የአውሬው ምልክት ባለባቸው ሰዎች ላይ የሚነዘንዝ ቁስል	ራእይ 16:2	6ኛው መቅሠፍት ቁስል	5ኛው መለከት እግዚአብሔር ግኅተም በሌላቸው ሰዎች ላይ የሚሠቃይ ውጋት	ራእይ 9:1-20

ለ) የጽዋ ፍርዶች ከመለከት ፍርዶች በላይ አስከፊዎች የሚሆኑት እንዴት ነው? ሐ) የጽዋ ፍርዶች ሙሴ እስራኤላውያንን ከምርኮ እየመራ በሚያስመጣበት ወቅት በግብጻውያን ላይ ከወረዱት መቅሠፍቶች ጋር የሚመሳሰሉት እንዴት ነው? መ) መላእክቱና አማኞች ለጽዋ ፍርድ የሰጡት ምላሽ ምንድን ነው? (16:5-7)። ሠ) የማያምኑት ሰዎች ምላሽ

ዘመን በግብጻውያን ላይ ያወረዳቸውን 10 መቅሠፍቶችና አስቀድመን ያጠናናቸውን ሰባት የመለከት ፍርዶች ይመስላሉ። ይሁንና፤ 10 መቅሠፍቶች የወረዱት በአንድ የግብጽ ሕዝብ ላይ፤ የመለከት ፍርዶች ደግሞ በ1/3ኛው የሰው ልጅ ላይ ሲሆን፤ የጽዋ ፍርዶች ግን በሰው ልጆች ሁሉ ላይ ይደርሳሉ። አጽናፈ-አቀፋዊ ባሕርይ አላቸው። በምድር ላይ የሚወርደውን ፍርድ ሳይገልጹ፤ ዳሩ ግን ቀጣዮቹን የፍርድ ምድቦች ከሚያስተዋውቁ ሰባተኛ ማኅተምና ሰባተኛ መለከት ፍርዶች በተቃራኒም የሰባተኛው ጽዋ ፍርድ በምድር ላይ የሚመጡትን የእግዚአብሔርን ፍርዶች እንደሚፈጽም ተነግሮናል።

እነዚህ የጽዋ ፍርዶች ለአተረጓጎም ብዙም የሚያስቸግሩ አይደሉም። ይሁንና፤ ምሑራን እነዚህ ፍርዶች እንዴት በቀጥታ መተርጎም እንዳሉባቸው ይከራከራሉ። በምድር ላይ የሚከሰቱትን ቁስሎች፤ ጨለማ፤ ጓጉንቻሮች-መሳይ መናፍስት፤ ወዘተ... በመግለጹ በቀጥታ እንተርጉማቸው? ወይስ እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ለከፉ ተግባራቱ ለመቅጣት የሚልከውን ፍርድ አስከፊነት የሚያሳዩና የተምሳሌታዊ ባሕርይ ያላቸው ናቸው? ምናልባትም በዚህ ክፍል ከፍተኛ ተምሳሌታዊ አጠቃቀም ሲገኝ እንመለከት ይሆናል። ይሁንና፤ ፍርዱ እንደሚወርድ፤ ከፍተኛ እንደሚሆንና በምድር ላይ የሚገኘውን ከፋት እንደሚያወድም፤ እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን።

የሐንሰ በተምሳሌታዊ የቋንቋ ዘይቤ ዘንዶችና አውሬውን በመጠቀም፤ በመጨረሻው ዘመን የክፉው ባሕርይ ምን እንደሚመስልና በአማኝ ላይ የሚመጣውን ሰደት አሳይቷል። አሁን ደግሞ በምድር ላይ የሚመጣውን የፍርዶች ዑደት ወደ ማሳየቱ ተግባር ይመለሳል።

በ7 የማኅተም ፍርዶች እንደ ጀመረ፤ ከዚያም 7 የመለከት ፍርዶችን እንደ ገለጸና በመጨረሻም ስለ 7 የጽዋ ፍርዶች እንደሚነግረን ልንረዳ ያሻል።

25ኛ ጥያቄ፤ የሚከተለውን ሠንጠረዥ አጥና። ሀ) በራእይ መጽሐፍ ውስጥ ከተመለከቱት ሦስት የፍርድ ዑደቶች፤ ቢያንስ በሁለቱ ውስጥ የሚገኙትን መቅሠፍቶች ዘርዝር። ለ) በግብጽ ከወረዱ 10 መቅሠፍቶች ጋር የሚመሳሰሉትን ፍርዶች ዘርዝር።

1. የመጀመሪያው የጽዋ ፍርድ - የአውሬውን ምልክት በተቀበሉ ሰዎች ላይ የሚነዘንዝ ቁስል ሆነ (16:2)።

የሐንሰ ሰባቱን መላእክት እየተመለከተ ሳለ፤ ከመቅደሱ (ከእግዚአብሔር ዙፋን) አንድ ታላቅ ድምፅ ሰማ። ይህም ምናልባት የእግዚአብሔር ድምፅ ሲሆን፤ መላእክት የእግዚአብሔር ቁጣ የሞላባቸውን ጽዋዎች በምድር ላይ እንዲያፈስሱ ያዝዛቸዋል።

የመጀመሪያው ጽዋ በምድር ላይ በፈሰሰ ጊዜ፤ የአውሬውን ምልክት በተቀበሉና ባመለኩት ሰዎች ሁሉ ላይ የሚነዘንዝ ቁስል ወጣ። ከረዥም

ሲሆን፤ መላእኩት የእግዚአብሔር ቁጣ የሞላባቸውን ጽዋዎች በምድር ላይ እንዲያፈሰሱ ያዝዛቸዋል።

የመጀመሪያው ጽዋ በምድር ላይ በፈሰሰ ጊዜ፤ የአውሬውን ምልክት በተቀበሉና ባመለኩት ሰዎች ሁሉ ላይ የሚነዘንዝ ቁስል ወጣ። ከረዥም ጊዜያት በፊት የሰድስተኛው መቅሠፍት ቁስል እስራኤላውያንን እንዳልጎዳ ሁሉ (ዘጸ. 9:1-11)፤ ያለባቸውን ብቻ እንጂ ክርስቲያኖችን አልነካም ነበር።

2. የሁለተኛው ጽዋ ፍርድ - ባሕር ወደ ደም ሊለወጥ በውስጡ የሚገኙ ፍጥረታት ሁሉ ሞቱ (16:3)

ሁለተኛው መልአክ የቁጣ ጽዋውን በባሕር ላይ አፈሰሰው። ወዲያውኑ ውኃው ደም ወደሚመስል ነገር በመለወጡ፤ በውስጡ የሚገኙ እንስሳት ሁሉ ሞቱ። ይህም በርካታ ውጤቶችን ሊያስከትል ይችላል። የባሕር ላይ መንጓጓዣዎችን ሁሉ ሊያስቀር ይችላል። ከባሕር በሚገኙ ምግቦች ላይ የሚደገፉትን በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች ለችጋር ሊያጋልጣቸው ይችላል። ይህ እግዚአብሔር በግብጽ ላይ ካወረደው የመጀመሪያ መቅሠፍት ጋር እንዴት እንደሚመሳሰል ልብ በል (ዘጸ. 7:17-21)።

3. የሦስተኛው ጽዋ ፍርድ - የወንዞችና የምንጮች ውኃ ወደ ደምነት ተለወጠ (16:4)። የሦስተኛው ጽዋ ፍርድ የበለጠ አውዳሚ ነበር። መልአኩ ጽዋውን በምድር ላይ በሚገኙ ሊጠጣ በሚችል ጨው-አልባ ውኃ ሁሉ ላይ አፈሰሰው። ወዲያውም ደም መስለው ተለወጡ። የዚህም መዘዝ ውኃው ሊጠጣ አለመቻሉ ነው። ሰው የሚጠጣ ውኃ ሳያገኝ በሕይወት ሊኖር ስለማይችል፤ ይህ በምድር ላይ የከፋ ችግር ሊያስከትልና ብዙ ሰዎችን በጥማት ሊገድል ይችላል ነበር። ይህም ደግሞ እግዚአብሔር በግብጽ ላይ ካወረደው የመጀመሪያ መቅሠፍት ጋር የሚመሳሰል ነው።

4. የመልአኩ እወጃና መሠዊያ (16:5-7)

ወደ አራተኛው፤ ፍርድ ከመታለፉ በፊት፤ በመሀል ሌላ ትዕይንት ይቀርባል። በዚህም ጊዜ ዮሐንስ ስለሰማቸው ሁለት ንግግሮች ይገልጽናል፡- በመጀመሪያ፤ «በውኃው ላይ ሥልጣን ያለው መልአክ» ይናገራል። ይህ ለመልአክ የተሰጠ ያልተለመደ ስም ሲሆን፤ እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚገኙትን ተፈጥሮአዊ ነገሮች የሚቆጣጠሩ መላእክት እንዳሉት የሚያመለክት ይመስላል። በውኃ ላይ ፍርድ ስለወረዱ፤ መልአኩ ይናገራል። መልአኩ እግዚአብሔርን ለመጥራት የተጠቀመባቸውን ሰዎች ልብ በል። «ያለህና የነበርህ» ይለዋል። መልአኩ «የምትኖር» አላለም፤ ይህም የሆነው የወደፊት ፍርዱና መንግሥት አሁን እንደ ደረሰ ሆኖ ስለተገለጸና ከዚህም የተነሣ መልአኩ በወደፊቱ ሳይሆን፤ ባለፈውና አሁን ባለው የእግዚአብሔር ተግባር ላይ ስላተኮረ ነው።

እንዲሁም፤ መልአኩ እግዚአብሔርን «ቅዱስ ሆይ»፤ በማለት ጠርቶታል። ይህም ሁለት እውነቶችን ያሳያል። እግዚአብሔር በተለይም ፍርዶቹንና ፍትሁን በሚፈጽምበት መንገድ ከፍጥረታቱ ሁሉ የተለየ መሆኑን ያሳያል።

እንዲሁም ደግሞ፣ የአጽናፊ ዓለሙን ሁሉ ከሚበክለው ኃጢአት ፍጹም ንጽሕና እንዳለው በአጽንኦት ያሳያል።

መልአኩ በእግዚአብሔር ፍርዶች ውስጥ በታየው ልዩ ፍትሕ ላይ በማተኮር እግዚአብሔርን ያመሰግናል። እግዚአብሔር ከጥቂት ጊዜ በፊት፣ ለመጠጥ የሚያገለግለውን ውኃ ወደ ደም ይለውጣል። እግዚአብሔር የዓለም ሕዝቦች የፈጸሙትን ክፋት መልሶ ያመጣቸዋል። የቅዱሳንን ደም አፍሰሰው ነበር። እግዚአብሔርን ከሚፈሩ በርካታ ሰዎች ሞት የተነሣ፣ ደም እንደ ውኃ ጎረፈ። በመሆኑም፣ እግዚአብሔር ተመጣጣኝ ፍርድ በመስጠት፣ የምድር ነዋሪዎች ደም-መሳይ ውኃ እንዲጠጡ ያደርጋል። ገላትያ 6:7 እንደሚነግረን፣ ሰው የዘራውን ያንኑ ያጭዳል። ስለሆነም፣ እነዚህ ሰዎች የዘሩትን ክፋት እያጨዱ ነበር።

ሁለተኛ፣ ፍርዱን በምድር ላይ ለማፍሰስ፣ እሳት የተወሰደበት መሠዊያ መናገር ይጀምራል። መሠዊያ ስለማይናገር፣ ይህ ያልተለመደ ዓይነት ዓረፍተ ነገር ነው። ከዚህ በፊት ድምፅ ከመሠዊያ ቀንዶች ውስጥ እንደ ተሰማ ያነበብን ሲሆን (9:13)፣ አሁን ግን መሠዊያው ራሱ ይናገራል። ይህ የእግዚአብሔርን ፍርድ የሚያመለክት ቅኔያዊ አባባል ሊሆን ይችላል። ከዚህ በላይ ግን ክርስቲያን ሰማዕታት በመሠዊያው ላይ ያፈሰሱትን ጸሎትና (8:3-4) እግዚአብሔርም ከዚያው መሠዊያ እንዴት በምድር ላይ በመፍረድ ምላሽ እንደሰጠ የሚያስታውሰን ይሆናል (8:5)።

5. የአራተኛው ጽዋ ፍርድ- ፀሐይ በምድር ላይ የሚኖሩትን ሰዎች ታቃጥላለች (16:8-9)።

የአራተኛው መለከት ፍርድ የፀሐይን ሊሶ በማጥፋት ከፍተኛ ጽልመት እንዳስከተለ ተመልክተናል። የአራተኛው ጽዋ ፍርድ ግን የፀሐይን ኃይል በማላቅ ሰዎችን ያቃጥላል። ይህም በመሆኑ፣ ፀሐይ ብርሃን ከመስጠት አልፋ ባገኘችው ተጨማሪ ኃይል ሰዎችን ታቃጥላ ጀመር፤ ይህም በቤት ውስጥ ወደ እሳት እጅግ ቀርበው ቢቀመጡ ከሚደርስባቸው ቃጠሎ የላቀ ነበር።

የሐንሰ እነዚህ መቅሠፍቶች ከደረሱባቸው በኋላ ሰዎች የሰጡትን ምላሽ ለመጀመሪያ ጊዜ ይነግረናል (16:11፣ 21 ተመልከት)። በዚህ ጊዜ ከኃጢአታቸው ንስሐ ገብተው ወደ እግዚአብሔር ይመለሳሉ ብለን ልናስብ እንችላለን። ይሁንና፣ ምላሻቸው የተገላበጠሽ ነበር። ልባቸው ይበልጥ ድንጋይ ሆነና፣ እግዚአብሔርን ረገሙት። በተጨማሪም፣ የሐንሰ እነዚህ የተፈጥሮ አደጋዎች ሳይሆኑ፣ ዳሩ ግን መቅሠፍቶችን ሁሉ ከሚቆጣጠር ከእግዚአብሔር የተላኩ ውስን ፍርዶች የመሆናቸውን እውነት ያሳያል።

እግዚአብሔር የተፈጥሮ አደጋዎችን በምድር ላይ በሚያወርድበት ጊዜ፣ የሰዎች ምላሽ ከሁለት መንገዶች በአንደኛው ላይ ያተኩራል። አንዳንዶች፣ ብዙውን ጊዜ፣ ጥቂቶች ብቻ፣ የዚህ ዓይነቱ ፍርድ እንደሚገባቸው በመገንዘብ ስለ ኃጢአታቸው ንስሐ ይገባሉ። ብዙዎቹ ግን፣ ንስሐ ለመግባት ባለመፈለግ በእግዚአብሔር ላይ የባሰውኑ ልቦ ደንዳናነትን ያዳብራሉ። ይህም የሚያሳየን በዓለም ውስጥ ያለው ችግር አካባቢያዊ ሳይሆን፣ የሰዎች

ልብ እንደሆነ ነው። በፈርኦን ዘመን እንደሆነው፣ ዓመፀኛ ሰዎች ንስሐ ገብተው የእግዚአብሔርን ማስጠንቀቂያ ለመቀበል አይፈልጉም

26ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ሰዎች በችግር ውስጥ ሲሆኑ፣ በእነዚህ ሁለት የተለያዩ መንገዶች ምላሽ ሲሰጡ ያየዝው እንዴት ነው? ለ) የሰዎቹ ምላሽ የሚለያየው ለምንድን ነው?

6. የአምስተኛው ጽዋ ፍርድ-በአውሬው ዙፋን ላይ ጽልመት ነገሠ (16:10-11)

አምስተኛው መልአክ ጽዋውን በአውሬው ዙፋን ላይ አፈሰሰው። (ዮሐንስ ጴርጋዎንን የሰይጣን ዙፋን እንዳለባት ስፍራ አድርጎ የሚናገርበትን የራእይ 2:31ን ክፍል አንብብ) ክፋትና ስደት ባለበትና በተለይም ከፍተኛ በሚሆንበት በማንኛውም ስፍራ፣ የሰይጣንና የአውሬው ዙፋን አለ።

ዮሐንስ ይህንን ሲል፣ የእግዚአብሔር ቁጣ በተለይ ሐሳዊ-መሢሕ ወደሚገዛበት ርእሰ-ከተማ እንዳነጣጠረ መግለጹ ነው። አንዳንዶች ያ በኢየሱሳሌም ላይ እንደሚሆን ያስባሉ። በዚህን ጊዜ ሐሳዊ-መሢሕ ዓለምን ሁሉ ስለሚቆጣጠር፣ የዚህ ፍርድ ውጤቶች የሚነኩት አንድን አካባቢ ብቻ ሳይሆን፣ ዓለሙን ሁሉ ነው።

የዚህ ፍርድ ሁለት ውጤቶች ነበሩ። በመጀመሪያ፣ በምድሪቱ ዙሪያ ጨለማ ነበር፤ ይህም በዘጠነኛው መቅሠፍት ጊዜ በግብጽ ላይ የወረደው ጨለማ ዓይነት ነው። ይህ የፀሐይ ጨረር የማይታይበትን ትክክለኛ ጽልመት ሊያመለክት ይችላል። ይህም ሆኖ፣ በተምሳሌትነት የወቅቱን ሥነ-ምግባራዊና መንፈሳዊ ጽልመት ሊያመለክት ይችላል፤ በመሆኑም፣ ክፋት በንግሥና ዙፋን ላይ የሚቆናጠጥበትንና ከዚህ የክፋት ባሕርይ ሳቢያ የአውሬው መንግሥት ከውስጥ ተቦርብሮ የሚወድቅበትን ሁኔታ ሊያሳይ ይችላል። እንደ ሌሎች የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ሁሉ፣ የዮሐንስ ራእይም መንፈሳዊ ክፋትን ለማመልከት ጨለማን ይጠቀማል (ራእይ 21:25፤ ዮሐ. 8:12፤ 1ኛ ዮሐ. 1:5-7)።

ሁለተኛ፣ ይህ መቅሠፍት በምድር ላይ በሚኖሩ ሰዎች ላይ ከፍተኛ ሥቃይና ቁስል ያስከትላል። ጽልመት በራሱ ሥቃይን አያመጣም። ምናልባትም ፍርዶች ሁሉ በቀደሙት ፍርዶች ላይ የተገነቡ በመሆናቸው፣ ሰዎች አሁንም በፀሐይ ቃጠሎ እየተሠቃዩ ይሆናል።

እንደ ቀድሞው ሁሉ፣ የምድር ላይ ነዋሪዎች ንስሐ ለመግባት አይፈልጉም። እግዚአብሔር እነዚህን ፍርዶች በምድር ላይ የሚያወርደው በቁጣ ብቻ ሳይሆን፣ ከምሕረት የተነሣ ነበር። ጊዜው ከማለፉ በፊት፣ ሰዎች ምሕረቱን በመሻት፣ በንስሐ ወደ እርሱ ይመለሱ ዘንድ፣ የመንገዳቸውን ከንቱነት ሊያሳያቸው ፈለገ። የሰው ልብ ጠንካራ በመሆኑ፣ የእግዚአብሔርን ምሕረት ባለማቋረጥ ወደ ዳር ይገፋል። በመሆኑም፣ ብዙዎች ለፍርዱ ይዳረጋሉ።

የሱህን የመጀመሪያዎቹን አምስት የጽዋ ፍርዶች በአጭሩ ገልጸዋል። የመጨረሻዎቹን ሁለት ፍርዶች ግን በበለጠ ዘርዘር አድርጎ በማብራራት፤ አጽንኦት ሰጥቶ ያቀርባቸዋል። እንደ ስድስተኛው መለከት ሁሉ፤ ስድስተኛው የጽዋ ፍርድም ከኤፍራጥስ ወንዝ ጋር የተያያዘ ነው።

27ኛ ጥያቄ፤ ራእይ 9:13-19 አንብብ። ሀ) በዚያን ጊዜ በኤፍራጥስ ወንዝ አካባቢ ምን ተፈጸመ? ለ) ስለዚህ ክስተት የቀረቡት አንዳንድ የተለያዩ አተረጓጎሞች ምን ነበሩ? ሐ) ከመጽሐፉ መጨረሻ ከሚገኘው ካርታ የኤፍራጥስን ወንዝ አግኝ።

የስድስተኛው ጽዋ ፍርድ የአርማጌዶን ጦርነት ለተባለው የመጨረሻው የዓለም ጦርነት፤ የዓለምን ሕዝቦች የሚያዘጋጅ ነበር። የሱህን መልአኩን የቁጣውን ጽዋ በኤፍራጥስ ወንዝ ላይ ሲያፈስ ይመለከታል። የኤፍራጥስ ወንዝ የእስራኤል ዓቢይ ሰሜናዊ ዳርቻ እንደሆነ ታስታውሳለህ። እንደ አሦርና ባቢሎን የመሳሰሉ አብዛኛዎቹ የእስራኤል ጠላቶች የመጡት ከዚህ አቅጣጫ ነበር። ይህም በየሱህን ዘመን፤ የሮም መንግሥት ከፍተኛ ጠላቶች የነበሩት የፋርስ ገዥዎች ክፍል ነበር።

ኤፍራጥስ በሁለት ምክንያቶች ሊጠቀስ ይችላል፡- በመጀመሪያ፤ የባቢሎን ኃያል ከተማ የምትገኘው በኤፍራጥስ ስለሆነ፤ በተምሳሌትነት ባቢሎንን ሊያመለክት ይችላል። በራእይ 17 እና 18 ስለ ባቢሎን ከተማ እናጠናለን። ባቢሎን በእግዚአብሔር ላይ የሚነሣ የክፉው መሪ የሐሳዊ-መሢሕ ታላቅ መናገሻ ነች።

ሁለተኛ፤ በምድር ላይ የመጨረሻ ጦርነት በሚሆነው በአርማጌዶን፤ እስራኤልን ለመውጋት የሚሰባሰቡትን ክፉ ሠራዊት ሊያመለክት ይችላል።

መልአኩ የቁጣውን ጽዋ በኤፍራጥስ ወንዝ ላይ ሲያፈስ፤ በርካታ ነገሮች ተፈጸሙ። በመጀመሪያ፤ ታላቁ ወንዝ ደረቀ፤ ይህም ታላቅ ሠራዊት የሚወክሉ ነገሥታት ከምሥራቅ ወደ እስራኤል በቀላሉ እንዲሻገር በር ይከፍትላቸዋል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሁሉ፤ እግዚአብሔር ሕዝቡ በሰላም እንዲሻገር ለማድረግ ወንዞችን ሲያደርቅ እንመለከታለን (ለምሳሌ ቀይ ባሕር ዘጸ. 14:21-22) የሮዳናስ (ኢያሱ 3:16-17)። በራእይ መጽሐፍ ግን የሕዝቡ ጠላቶች ተሻግረው ይወጉአቸው ዘንድ ወንዙን ያደርቀዋል።

ለዚህ ፍርድ የተለያዩ ትርጓሜዎች ተሰጥተዋል። አንዳንዶች ይህ በመጨረሻው ዘመን፤ የዚህ ዓለም ሰውር ገዥዎች ማለትም አጋንንት ከእግዚአብሔር ጋር ለመዋጋት እየተዘጋጁ እንደሆነ የሚያመለክት ተምሳሌታዊ መልእክት ነው ይላሉ። የሱህን በምድር ላይ የሚመጣውን የመጨረሻ መንፈሳዊ ውጊያ ለማመልከት፤ የጥንት ዘመን ጦርነቶችን ቋንቋ እንደሚጠቀም ያስረዳሉ።

ሌሎች ደግሞ ሰብዓዊ ነገሥታትና ሰብዓዊ ሠራዊት እንዳሉ ያስባሉ። በታላቁ መከራ ፍጻሜ ላይ፤ የሐሳዊ-መሢሕ መንግሥት መከፋፈል ይጀምራል። የምሥራቁ ነገሥታት ያምፁና እስራኤልን ለማጥቃት

ሌሎች ደግሞ ሰብዓዊ ነገሥታትና ሰብዓዊ ሠራዊት እንዳሉ ያስባሉ። በታላቁ መከራ ፍጻሜ ላይ፤ የሐሳዊ-መሢሕ መንግሥት መከፋፈል ይጀምራል። የምሥራቁ ነገሥታት ያምፁና እስራኤልን ለማጥቃት የኤፍራጥስን ወንዝ ይሻገራሉ። እንደ ቻይና፤ ሕንድ፤ ጃፓንና፤ ኢራን የመሳሰሉ የምሥራቁ ዓለም ታላላቅ ሠራዊት፤ እስራኤልን ለመውረር ካቀዱ፤ ይህ ወንዝ መሰናክል ይሆንባቸዋል። ስለሆነም፤ እግዚአብሔር የጥፋት ካባ ወደሚደርሱበት የአርማጌዶን ጦርነት ፈጥነው ይደርሱ ዘንድ፤ እግዚአብሔር ወንዙን ያደርቅላቸዋል። ሰይጣን ለምን ሠራዊቱን በአርማጌዶን ለማሰባሰብ እንደፈለገ ባናውቅም፤ ይኸ ሁሉ የእግዚአብሔር ዕቅድ አካል እንደሆነ አሳምረን እናውቃለን። ምናልባት የታደሰው የምዕራቡ ዓለም የሮማ መንግሥትና፤ ከምሥራቁ ዓለም የሚመጡ ሠራዊት ጋር ለመዋጋት ይሰባሰቡ ይሆናል። ከዚያም ጌታ ሲገለጽ፤ እነዚህ ሁለቱ ቡድኖች እርሱን ለመውጋት ግንባር ይፈጥራሉ። ስለዚህ አሳብ በራእይ ምዕራፍ 18 ይበልጥ ዘርዘር አድርገን እንመለከታለን።

ሦስት ጓጉንቸር-መሳይ አጋንንት ይመጣሉ። የመጀመሪያው ከዘንዶው ሰይጣን አፍ ይወጣል። ሁለተኛው፤ ከባሕር ከወጣው አውሬ፤ ማለትም ከሐሳዊ-መሢሕ አፍ ይወጣል። ሦስተኛው ደግሞ ከምድር ከወጣው አውሬ፤ ማለትም ከሐሳዊ-መሢሕ አፍ ይወጣል። እንደ ሐሰተኛው ነቢይ ሁሉ፤ እነዚህም አጋንንት፤ ታላላቅ ተአምራት ለማድረግ ይችሉ ነበር። ዓላማቸውም፤ የምድርን ነገሥታት ሁሉ በማታለል፤ በምድር ላይ ወደሚፈጸመው የመጨረሻው የአርማጌዶን ጦርነት መሰባሰብ ነበር። ይህም ጦርነት በዚህ ስፍራ «በታላቁ ሁሉን በሚገዛ በእግዚአብሔር ቀን የሚሆን ጦር» ተብሎ ተጠርቷል።

ይህንን የሚመስል ቀን በምድር ላይ ታይቶ ስለማይታወቅ፤ ዕለቱ «ታላቅ» ተብሎአል። ሌላ ማንኛውም ጦርነት ከዚህ ጋር ሊወዳደር አይችልም። እንዲሁም ደግሞ የእግዚአብሔር ቀን ተብሎአል። ሁሉንም የሚቆጣጠረው እግዚአብሔር እንጂ፤ ሐሳዊ-መሢሕ ወይም ሰይጣን አይደለም። እግዚአብሔር ያንኑ የመጨረሻ ጦርነት ከማምጣቱ ጋር ሁል ጊዜም ነገሮችን በመቆጣጠር ላይ የሚገኝ ኃያል አምላክ በመሆኑ፤ «ሁሉን የሚችል» ተብሎ ተጠርቷል። ጓጉንቸሮቹ ለአይሁዶች ርኩስ እንስሳት ሲሆኑ፤ አንዳንድ አረማውያን የአማልክት ተምሳሌቶች አድርገው ይጠቀሙባቸዋል። እንዲያውም፤ የፋርስ ሕዝቦች የክፋትና የመቅወፍት ጌታ የሆነ የጓጉንቸር አምላክ ነበራቸው። በይበልጥ እነዚህ ጓጉንቸሮች በሰይጣን ሥልጣን ሥር በምድር ላይ የሚሠሩትን አጋንንት የሚያመለክቱ ይሆናሉ።

«አርማጌዶን» የሚለው ቃል በምሑራን መካከል ከፍተኛ ውዝግብ አስከትሏል። በእስራኤል አገር አርማጌዶን ተብሎ የተጠራ ስፍራ ስላልነበር፤ አንዳንዶች ተምሳሌታዊ ስም እንደሆነ ያስባሉ። አርማጌዶን የሚለው ቃል በይበልጥ «የመጊዶ ተራራ» ወይም «የመጊዶ ከተማ» ማለት ሊሆን ይችላል። መጊዶ በእይዝራኤል ሜዳ ላይ የሚገኝ የካነዓን አምባ ሲሆን፤ አይሁዶች ይዘውታል (ኢያሱ 12:21፤ መሳ. 5:19)። ይሁንና፤ ከዚህ ስፍራ ጋር የተያያዘ ተራራ አልነበረም።

ይህም በቀጥተኛ ትርጉሙ የዓለም ሠራዊት በመጀመሪያ እርስ በርሳቸውና ከእስራኤል ጋር፣ ቀጥሎ ደግሞ ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር ለመዋጋት የሚያሰባስቡበትን ስፍራ እንደሚያሳይ ያስባሉ።

ሌሎች ምሑራን ደግሞ፣ ይህ በመጨረሻው ላይ እግዚአብሔር የክፋት ኃይሎችን ሁሉ እንደሚጥል የሚያስረዳን ተምሳሌታዊ ስም እንደሆነ ያስባሉ። የክፋት ኃይላት ምንም ያህል ታላቅ ቢመስሉና፣ የእግዚአብሔር ሰዎች ሁኔታ በመጨረሻው ዘመን ተስፋ የሌለው ቢመስል፣ እግዚአብሔር ድሉን ይቀዳጅና ኃጢአተኞችን ያጠፋል። በዚህ የመጨረሻ ጦርነት እግዚአብሔር ሰይጣንና አጋንንቱን፣ ብሎም በእርሱ ላይ የሚያምፁትን ጠላቶችን ሁሉ ያጠፋል። በድል-ነጂነት የሚቆሙት እግዚአብሔርና ቅዱሳኑ ብቻ ናቸው።

8. የኢየሱስ ክርስቶስ ማስጠንቀቂያና በረከት (16:15)።

ከመቅጽበት ጌታ ኢየሱስ የሰድስተኛውን ጽዋ ፍርድ አቋርጦ በመግባት፣ ለክርስቲያኖች የማስጠንቀቂያና የበረከት ቃል ይሰጣል። ከዚህ በፊት ከሰባተኛው ማኅተምና ሰባተኛው መለከት ቀደም ብሎ ጣልቃ-ገብ አሳቦች እንደሚቀርቡ ሁሉ፣ አሁንም ከሰባተኛው ጽዋ ቀደም ብሎ መጠነኛ አሳብ ይገለጻል።

በመጀመሪያ፣ ኢየሱስ እንደ ሌባ ሆኖ እንደሚመጣ በመግለጽ ያስጠነቅቃቸዋል። (ለተመሳሳይ ማስጠንቀቂያዎች ራእይ 3:3ን ተመልከት።) በሌላ አባባል፣ ኢየሱስ ባልተጠበቀ ሰዓት ይመጣል ማለት ነው። ኢየሱስ ዛሬ ወይም በዚህ ዓመት በዚህ ቀን ይመጣል ልንል አንችልም። አንዳንዶች ይህ ኢየሱስ ከታላቁ መከራ በፊት የእርሱ የሆኑትን ወደ ሰማይ ለመውሰድ በአየር ላይ የሚገልጽበትን ጊዜ እንደሚያመለክት ይናገራሉ (1ኛ ተሰ. 4:13-18)። ይሁንና፣ ይህ በይበልጥ ኢየሱስ የሺህ ዓመታት ወይም የዘላለም መንግሥታቱን ለመመሥረት ከታላቁ መከራ ፍጻሜ ላይ የሚገልጽበትን ሁኔታ የሚያሳይ ይመስላል። የክስተቶቹ የጊዜ አፈጻጸም አስፈላጊ አይደለም። ዳሩ ግን ኢየሱስ ክርስቶስ ደግሞ እንደሚመለስና የፍርድም ዕለት እንደሚኖር ልንገነዘብ ይገባል። ተዘጋጅተሃል?

በተጨማሪም፣ ኢየሱስ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ከሚገኙ ሰባት በረከቶች ሦስተኛውን ይሰጣል። ነቅተው የሚጠብቁትና ለብሰው የሚዘጋጁት ሁሉ፣ ከቶውንም እንደማያፍሩና እንደማይራቁቱ ቃል ይገባል። ተምሳሌቱ ልብሶቹን ሁሉ አውላልቆ ማታ ለእንቅልፍ የሚተኛውን ሰው ያሳያል። ወዲያውም ሌባ ይገባና፣ ሰውየው ራቁትን በመሆኑ ምክንያት፣ ሊመታው ወይም ተከታትሎ ሊደርስበት ሳይችል ይቀራል። እንዲሁም ደግሞ፣ ክርስቲያኖች በዓለም ውስጥ ባላቸው ሕይወት እንዳይሞሉና ወይም ኢየሱስ በፍጥነት አይመለስም ብለው እንዳይዘናኑ ያስጠነቅቃቸዋል።

ከዚህ ዓለም ጋር እንዳንወዳጅ፣ ወይም የዓለም ክፋት ባሕርያችንን እንዳይለውጥ ልንጠነቀቅ ይገባል። የአውሬው (የዓለምም) ምልክት በመቀበል ለክርስቶስ ያለንን ታማኝነት እንዳናጎድል፣ ወይም በሰይጣን እንዳንታለል

ከዚህ ዓለም ጋር እንዳንወዳድ፥ ወይም የዓለም ክፋት ባሕርያችንን እንዳይለውጥ ልንጠነቀቅ ይገባል። የአውሬው (የዓለምም) ምልክት በመቀበል ለክርስቶስ ያለንን ታማኝነት እንዳናገድል፥ ወይም በሰይጣን እንዳንታለል ልንጠነቀቅ ይገባል። እንዲሁም ካደረግን፥ ኢየሱስ በፍጥነት ሲመለስ ከእጃችን የሚገቡትን በረከቶች እናጣለን። ለኢየሱስ ክርስቶስ መመለስ ነቅተን እንድንቆይና የአጋንንትን፥ እንዲሁም የዓለምን ውሸቶች እንድንቃወም ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶናል።

28ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ለኢየሱስ ቅጽበታዊ መመለስ ክርስቲያኖች ከመዘጋጀት የሚዘናጉባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) ኢየሱስ ዛሬ ለአንተ እንደሚመጣ ብታውቅ ኖሮ፥ ሥራዎችህ እንዴት ይለወጡ ነበር?

9. የሰባተኛው ጽዋ ፍርድ -ታላቅ የምድር መናወጥና የባቢሎን መውደቅ (16:17-21)

ሰባተኛውና የመጨረሻው መልእክ

ጽዋውን በሰማይ ላይ ሲያፈስ፥ ታላቅ ድምፅ ምናልባትም የእግዚአብሔር ድምፅ «ተፈጽሞአል!» ሲል አስተጋባ። እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚያወርዳቸው ፍርዶች ተፈጽመው፥ የፍጻሜው ጊዜ ደረሰ! ከዚህ በኋላ፥ ኢየሱስ ለሺህ ዓመታት በምድር ላይ ይነግሣል። ወይም የዘላለሙ መንግሥት ይጀምራል። ይህም ራእይ ምዕራፍ 19-22ን በመንተረጉምበት መንገድ ይወሰናል። (እግዚአብሔር የኃጢአትን ፍርድ በኢየሱስ ላይ በፈጸመ ጊዜ፥ ኢየሱስም «ተፈጸመ!» ብሏል)።

ከዚህ ቀደም፥ በሰባተኛ ማኅተምና ሰባተኛ መለክት ጊዜ ጣልቃ -7ብ አሳቦች እንጂ ፍርድ ያልታወጀ ሲሆን፥ ሰባተኛው ጽዋ ምናልባትም ከሁሉም የላቀ ፍርድ አንግሞ አልፏል። ከዙፋኑ መብረቅና ነገድጓድ የእግዚአብሔርን ታላቅነት፥ ኃይልና ፍርድ ምልክት በመሆን ይገለጻሉ። በምድር ላይ ከዚህ ቀደም ታይቶ የማይታወቅ ታላቅ የምድር መናወጥ ይሆናል። ከተሞች ሁሉ የተደረሰሱ በመሆናቸው፥ ይህ በአንድ ስፍራ ብቻ ሳይሆን በዓለሙ ሁሉ ላይ የሚፈጸም እንደሆነ እንረዳለን። እግዚአብሔር የሰውን የኃይል እምብርቶች ሁሉ ያወድማል፤ ይህም ምናልባት የሰዎችን ክፉ ትዕቢትና ኃይል እንዴት እንደሚያጠፋ የሚያመለክት ይሆናል።

ይህም ሆኖ፥ የመጨረሻው ፍርድ በአንዲት ዓቢይ ከተማ ላይ ያተኩራል። ከተማዬቱ ለሦስት እንደምትከፈል ተገልጾአል (ዘካ. 14:4ን ተመልከት)። ይህም ባቢሎንን ወይም ኢየሩሳሌምን ሊያመለክት ይችላል። በየትኛውም መንገድ ከተማዬቱ ለክፉቷ ከቅጣት አታመልጥም ወይም ደግሞ ከተማዬቱ በዓለም ያለውን ክፋት ሁሉ፥ ፀረ-አምላክ የሆነውን የሰው ልጅ የሠለጠነና የተደራጀ ትዕቢት ልታመለክት ትችላለች። ይህም ደግሞ የሚጠፋ ነው። ራእይ 17-18 ባቢሎን እንዴት እንደምትጠፋ በበለጠ ዘርዝር ያብራራል።

ከዚህ ታላቅ የፍጻሜ ፍርድ የተነሣ፤ ደሴቶችና ተራሮች ይሸሻሉ። ይህም ታላቅ የምድር መናወጥ ውጤት፥ ወይም ደግሞ በይበልጥ በጊዜው

የሚታየውን ጥፋትና ሽብር ከፍተኛነት በተምሳሌት የሚገልጽ ይሆናል። 45 ኪሎ ግራም (በአማርኛው መጽሐፍ ቅዱስ «አንድ ታላንት» ወይም ሦስት ፈርሱላ) ያህል ግዙፍ በረዶ በምድር ላይ ይወድቃል- የውድመትን መጠን እያበዛ!

የሰው ልጅ ለዚህ የመጨረሻ መቅሠፍት ምን ምላሽ ሰጥቶ ይሆን? በጭራሽ! እስከ መጨረሻው ድረስ፤ እነዚያ ክፉዎችና የእግዚአብሔርን ፍርድ የሚቀበሉ ሰዎች እግዚአብሔርን በመሳደብ እንደሚድኑ ተገልጾአል።

29ኛ ጥያቄ፤ ሀ) ንስሐ ለመግባት እስከ መጨረሻው መቆየት በሰው ልብ ውስጥ ያለውን የክፋት ጥልቀት እንዴት ያሳያል? ለ) ለማመን በማይፈልጉ ሰዎች፤ ይህንን አመለካከት ያየኸው እንዴት ነው።

የራእይ መጽሐፍ እግዚአብሔር ስለሚያመጣቸው ሰባት የጽዋ ፍርዶች ይገልጽናል። በምድር ላይ የሚኖሩ ሁሉ፤ እነዚህኑ በምድር፤ በሰማይና በሰው ልጆች ከተሞች ላይ የሚመጡትን ፍርዶች ይቀበላሉ። እነዚህም ሁሉ፤ በሰው ልጆች ላይ የሚመጣው የእግዚአብሔር የፍርድ ዕለት ምንኛ አሸባሪና የክፋ እንደሆነ ያሳያሉ። እኛ ግን የምንሸበርበት ምክንያት የለም- የማናምን፤ ወይም ከዓለም ጋር ወዳጅነት አብዝተን የጌታችንን ምጽአት እስካልዘነጋን ድረስ! እግዚአብሔር ነገሮችን በመቆጣጠር ላይ የሚገኝ ሲሆን፤ በትእዛዙም ክፋትን ሁሉ ወደ ፍጻሜው ያመጣል።

የሚከተለውን የራእይ መጽሐፍ ሦስት የፍርድ ምድቦች ሠንጠረዥ ተመልከት። በሠንጠረዡም በመታገዝ፤ እግዚአብሔር በመጨረሻው ዘመን በምድር ላይ የሚያወርዳቸውን የሦስት ምድብ ፍርዶችና እርስ በርሳቸው ያላቸውን ግንኙነት ለመከለስ ሞክር።

የእግዚአብሔር የቁጣው ፍርድ ማወዳደሪያ ሠንጠረዥ

የማኅተም ፍርዶች	የማኅተም ቁጥር	የመለከት ፍርዶች	የመለከት ቁጥር	የጽዋ ፍርዶች	የጽዋ ቁጥር	መቅሰፍቶች	የመቅሠፍት ቁጥር
ድል መንሣት	1	ፈረሰኞች በኤፍሬጥስ	6	ኤፍሬጥስ ይደርቃል ነገሥታት ይሰበሰባሉ ንጉንቸር መሳይ መናፍስት	6	ንጉንቸሮች	2
ሞት የእርስ በርስ ጦርነት	2						
ረዓብ	3						

ሕመምና ሞት	4					የበኩር ልጅ መሞት	10
ክርስቲያ ኖች ይሠዋሉ	5						
የምድር መናወጥ የዓለም ውድመ ት	6	የፀሐይ የጨረቃ ና ከዋክብት ሲሶ ይወድማ ል	1				
	7	የዛፎች (ሣር ሲሶው ይወድማ ል)	4	የምድር መናወጥ በረዶ፤ ጽልመት	5+7	ጽልመት በረዶ	7+9
	8	የባሕር እንስሳት ና መርከቦች ሲሶው ይወድማ ሉ	2	ባሕር ወደ ደም ይለወጣል! የባሕር እንስሳት ይሞታሉ	2	ውኃው ወደ ደም ይለወጣ ል	1
	9	የንጹሕ ውኃ ሲሶው ይወድማ ል	3	ወንዞችና ምንጮች ወደ ደም ይለወጣሉ	3	ውኃ ወደ ደም ይለወጣ ል	1
	10	መውጊያ ው- ያለው አንበሣ ዓይነት ፍጥረታ ት	5			አንበሣ	8
	11			ፀሐይ ሰዎችን ታቃጥላለች	4		
	12			የአውሬውን ምልክት በተቀበሉ ሰዎች ላይ ቁስል	1	ቁስል	6

ይወጣል		
13	ቅማል	3
14	ዝንቦች	4
15	የከብቶች መቅሠፍት	5

አምስተኛ ቀን- የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስና ለሳምንታዊ ሰብሰባ ዝግጅት ይረዳህ ዘንድ፤ የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ሰብሰባ

1. አምልኮ
2. ጸሎት
3. የትምህርቱ ክልላ
4. የመወያያ ጥያቄዎች

ሀ) 1) በጽዮን ተራራ ላይ የሚገኙ 144,000 ቅዱሳን የተሰጡ ገለጻዎች ዛሬ ለክርስቲያኖች አስፈላጊ የሚሆኑን ለምንድን ነው? 3) ክርስቲያኖቹ ራሳቸውን ሊያጎድፉ የሚችሉባቸውን መንገዶች ዘርዝር። 4) ለክርስቲያኖች በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት በንጽሕና መመላለስ አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን ነው? 5) ለብዙ ክርስቲያኖች ከወሲባዊ ግድፈቶች ጾድቶ መኖሩ እጅግ የሚከብዳቸው ለምንድን ነው? 6) ሮሜ 12:1-2 አንብብ። ይህ ክፍል የክርስትናን ሕይወት እንደ መስዋዕት አድርጎ የሚገልጸው እንዴት ነው? ሕይወትህን እንዴት ለእግዚአብሔር መስዋዕት አድርገህ እንዳቀረብህ የሚያሳዩ አንዳንድ መግለጫዎችን ዘርዝር።

ለ) 1) በራእይ 14:6-7 የመጀመሪያው መልአክ የተገለጸው እንዴት ነው? ይህ መልአክ ምንን ይወክላል? 2) በርካታ ክርስቲያኖችና አብያተ ክርስቲያናት፤ በመከሩ ጊዜ ስለ ወንጌሉ ከመመስከር የሚታቀቡት እንዴት ነው? 3) የአንድ ክርስቲያን ምስክርነት ከሰላሙ ጊዜ ይበልጥ በመከራ ጊዜ ኃይለኛ የሚሆነው ለምንድን ነው? 4) በኢትዮጵያ የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት ወንጌሉ ላልደረሳቸው ጎሳዎች ወንጌሉን ለማዳረስ ሸክም የሌላቸው ለምንድን ነው?

ሐ) ብዙዎች እግዚአብሔር የፍቅር አምላክ ስለሆነ፤ በማንም ላይ እንደማይፈርድ ይናገራሉ። 1) ራእይ 14-16 እግዚአብሔር የሚያሳየው እንዴት ነው? 2) እግዚአብሔር የፍትህ አምላክ እንደሆነና በከፋትም ላይ ፍርዱን እንደሚገልጽ ማመን አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድን

ነው? 3) የራእይ መጽሐፍ እግዚአብሔርን እንደሚፈርድ አምላክ አድርጎ ያቀረበው እንዴት ነው?

መ) 1) ሰባቱን የጽዋ ፍርዶች ዘርዝር። 2) እነዚህ ፍርዶች ስለ መጨረሻው ዘመን ባሕርያት ምን ያስተምሩናል?

ሠ) 1) የኢየሱስ ምጽአት የተገለጸው እንዴት ነው? (16:15)። 2) ክርስቲያኖች ለክርስቶስ ድንገተኛ ምጽአት ከመዘጋጀት የሚዘናጉባቸውን መንገዶች ዘርዝር። 3) ኢየሱስ ዛሬ እንደሚመጣልህ ብታውቅ ኖሮ፣ የአንተና የቤተ ክርስቲያንህ ተግባራት እንዴት ይለወጣሉ?

ሠ) ጸሎት